§ 26 **Regionala utvecklingsnämndens årsbokslut 2022**
RUN 207-2022

Sammanfattning

Verksamheten inom regionala utvecklingsnämnden har följts upp avseende måluppfyllelse för perioden. Den samlade bedömningen är att regionala utvecklingsnämnden bidrar helt till måluppfyllelse för två av regionmålen. För sju av regionmålen bedöms nämndens bidrag uppfyllas delvis.
Utifrån regionmålen har nämnden fastställt 24 delmål för regionala utvecklingsnämnden under 2022. Av dessa bedöms tolv av delmålen helt uppfyllda, elva delmål bedöms delvis uppfyllda, och ett delmål bedöms ej uppfyllt vid årets slut.

Pandemin har påverkat medarbetarna i hög grad med distansarbete, digitala mötesformer och minskat resande. Förvaltningen har haft en fortsatt låg sjukfrånvaro och höga frisktal.

Regionala utvecklingsnämnden uppvisar per 31 december en negativ budgetavvikelse på 22,7 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av reserveringar för underskott i kollektivtrafikbolagen Länstrafiken i Västerbotten och Norrtåg. Det största underskottet återfinns inom Länstrafiken i Västerbotten där trafikkostnaderna ökat kraftigt som en följd av ökade priser. I övrigt har nämndens verksamheter en god följsamhet till budget.

Nämndens hantering av befarat underskott under året:
Regionala utvecklingsnämnden har i samband med delårsrapport per april beslutat att justera ett antal indikatorer i nämndplan för 2022, samt att uppdra till regionala utvecklingsförvaltningen att bereda ärende till regionfullmäktige om att regionala utvecklingsnämnden inte kommer att hålla lagd budget 2022. Årsprognosen vid denna tidpunkt var -38 mkr.
Förslaget om skrivelse skulle rymma identifiering av möjliga åtgärder samt beskrivning av konsekvenser. Skrivelsen skulle senast behandlas av nämnden i samband med delårsrapport per augusti 2022.

I samband med regionala utvecklingsnämndens behandling av delårsrapport per augusti 2022 tog regionala utvecklingsnämnden även ställning till en skrivelse till regionfullmäktige om befarat underskott och åtgärder för regionala utvecklingsnämnden 2022.
Vid tidpunkt för upprättande av delårsrapport per augusti var årsprognosen -33,4 mkr. I skrivelsen redovisades åtgärder som redan vidtagits, åtgärder som planeras, samt åtgärder efter 2022. Regionfullmäktige behandlade skrivelsen vid fullmäktiges sammanträde den 29 november 2022.

Som ovan redovisats, uppvisar regionala utvecklingsnämnden per 31 december en budgetavvikelse på -22,7 mkr.

Förslag till beslut

Richard Carstedt (S) föreslår: Regionala utvecklingsnämnden fastställer årsbokslut per den 31 december 2022 enligt upprättat förslag.

Beslut

Protokoll

Regionala utvecklingsnämnden

Sammanträdesdatum
2023-02-16

Regionala utvecklingsnämnden fastställer årsbokslut per den 31 december 2022 enligt upprättat förslag.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige
Ekonomistaben
Katrine Andersson, verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

- §10 RUN AU Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2022
- Katrine Anderssons tjänsteskrivelse 2023-02-09
- FÖRSLAG Regionala utvecklingsnämndens årsrapport per 2022
- Bolag - väsentliga händelser, Årsrapport 2022
- Bilaga AC-Net Externservice AB ÅR 2022
- Bilaga AC-Net Internservice AB ÅR 2022
- Bilaga Almi Företagspartner Nord AB ÅR 2022
- Bilaga Bussgods i Norr AB ÅR 2022
- Bilaga Länstrafiken i Västerbotten ÅR 2022
- Bilaga Norrbotniabanan AB ÅR 2022
- Bilaga Norrlandsoperan AB ÅR 2022
- Bilaga Norrtåg AB ÅR 2022
- Bilaga Skellefteå museum AB ÅR 2022
- Bilaga Skogs- och samemuseet i Lycksele AB ÅR 2022
- Bilaga Västerbottens museum AB ÅR 2022
- Bilaga Västerbottensteatern ÅR 2022

Bilaga

Regionala bolag – väsentliga händelser 2022

Region Västerbotten är ägare av arton hel- och delägda bolag. Regionala utvecklingsnämnden har uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för Region Västerbotten i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde. Flertalet av de bolag som regionen helt eller delvis äger, bedriver verksamhet som har sin hemvist inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Det handlar om bolag vars verksamhet är kopplad till kollektivtrafik, kultur, näringslivsutveckling, innovationer och infrastruktur.

Nedan redovisas beskrivning av väsentliga händelser under rapporteringsperioden som rapporterats av de bolag där ägarandelen överstiger 20 procent. En kort inledande text beskriver uppdraget för respektive bolag.

Nedan finns även en kortfattad beskrivning av verksamheten i de bolag där ägarandelen understiger 20 procent.

AC-Net Externservice AB

Region Västerbotten äger 51 procent av bolaget, Skellefteå Kraft AB 20,5 procent, Umeå Energi UmeNet AB 20,5 procent och Företagarna Västerbotten AB 8 procent. Bolaget har i uppdrag att erbjuda definierade målgrupper olika slags elektroniska kommunikationstjänster, baserat på den överskottskapacitet som finns i det regionala bredbandsnät som AC-Net Internservice AB tillhandahåller. Bolaget ska även bidra till ökad försäljning av elektroniska kommunikationstjänster hos de kommunägda stadsnäten i Västerbottens län. Se www.acnet.se för mer information.

Väsentliga händelser

En upphandling har genomförts under året av NOC-tjänst (Network Operations Center, nätövervakningscentral), då det befintliga driftsuppdragsavtalet löper ut sommaren 2023. Tjänsten kommer att möjliggöra en högre grad av samverkan mellan AC-Net och länets stadsnät. Ett nytt ärendehanteringssystem ServiceDesk har införts under året. Under året har en utredning om bolagets framtida konstruktion slutförts där samtliga ägare till AC-Net Externservice AB och AC-Net Internservice AB deltagit. Företagarna i Västerbotten har tagit ställning för att avveckla sitt ägande i bolaget AC-Net Externservice AB. Fusion av bolagen förbereds. Utifrån en föränderlig omvärld och andra krav på säkerhet och beredskap i samhället, förutses både högre kostnader men även intäkter i bolagets framtid. Under året har rekrytering skett av säkerhetsansvarig, delvis finansierad via säkerhetssamarbete med IT Norrbotten.

Bolaget uppvisar ett resultat för 2022 på +0,5 miljoner kronor, vilket är 0,8 miljoner kronor lägre än budgeterat. Intäkterna har ökat, framförallt försäljningsintäkterna, men kostnaderna än mer där det främst handlar om drifts- och personalkostnader.

AC-Net Internservice AB

Region Västerbotten äger 51 procent av bolaget, Skellefteå Kraft 24,5 procent och Umeå Energi UmeNet AB 24,5 procent. Bolaget ska tillhandahålla ett regionalt bredbandsnät inom Västerbottens län för sina ägare. Inom ramen för verksamheten ska bolaget medverka till att driva på utvecklingen inom IT, data- och telefoniområdet samt idka därmed förenlig verksamhet.

Se www.ac-net.se för mer information.

Väsentliga händelser

Under året har en utredning om bolagets framtida konstruktion slutförts där samtliga ägare till AC-Net Externservice AB och AC-Net Internservice AB deltagit. Fusion av bolagen förbereds. Utfallet för 2022 är +0,3 miljoner kronor, vilket är 0,2 miljoner kronor lägre än budgeterat. Resultatet förklaras av lägre intäkter än budgeterat, men framförallt av högre kostnader vilket exempelvis avser avskrivningar på grund av investeringar i migrering och installation av det nya nätet.

Bolaget har tillsammans med AC-Net Externservice säkerställt att en tekniskt ansvarig och en säkerhetsansvarig anställts, mot bakgrund av höjd beredskap och rådighetsförmåga som bolaget behöver säkerställa för framtiden. Det finns ett allt större fokus på att säkerställa regionnätets beredskap i händelse av kris eller krig. Från och med 2023 kommer AC-Net att ha rollen som en av sju beredskapssamordnare i stadsnätssverige. En satsning som genomförs nationellt med Post- och Telestyrelsen (PTS), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Svenska Stadsnätsföreningen. Finansiering sker via PTS och MSB.

Almi Företagspartner Nord AB

Region Västerbotten äger 24,5 procent av aktierna i bolaget, Norrbottens läns landsting 24,5 procent och moderbolaget Almi Företagspartner AB 51 procent. Bolagets särskilt prioriterade målgrupp är små och medelstora företag. Vissa insatser ska i första hand erbjudas företag med hög potential att växa medan övriga företag får ett mer begränsat utbud av insatser. Insatser mot unga ska särskilt uppmärksammas liksom mot personer som befinner sig i senare delen av arbetslivet (50+). Se www.almi.se/nord för mer information.

Väsentliga händelser

Det första kvartalet präglades av kvarvarande restriktioner kopplat till pandemin och krigsutbrottet i Ukraina. Under en tid förhöll sig företag avvaktande kring investeringar, vilket Almi märkte av i form av lägre efterfrågan av finansiering. behovet och efterfrågan av Almis finansieringsalternativ ökade och inflödet/utbetalningarna tog fart under hösten. Även affärsutvecklingsinsatserna har varit efterfrågade men där har det varit en jämnare fördelning över året. Viljan och ambitionen hos företag i Västerbotten att växa hållbart finns, och intresset ökar. De insatser som Almi gjort under året, har varit relativt jämnt fördelade över regionen (Norrbotten och Västerbotten).

Bolaget redovisar ett resultat för 2022 på - 2,2 miljoner kronor och en negativ budgetavvikelse på - 2,3 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget återfinns framför allt på intäktssidan och förklaras av något färre beviljade projekt än budgeterat.

Bussgods i Norr AB

Region Västerbotten äger 67,67 procent av aktierna genom Länstrafiken i Västerbotten AB, Region Norrbotten äger resterande aktier. Bolaget ska erbjuda transport av gods till både privatpersoner och företagare, genom ett nät av busstationer och bussgodsombud. Se www.bussgods.se för mer information.

Väsentliga händelser
Efterdyningar av pandemin och konjunkturen påverkade bolagets verksamhet negativt i början av året. Därtill skedde en IT-attack i februari som hade en stor påverkan på verksamheten under tre dagar. Under resterande period har dock många nya kunder gett positiva effekter för ekonomi och verksamhet. Fortsatt administrativt utvecklingsarbete har genomförts i form av nytt faktureringssystem och ny dokumenthanteringsplan. Fortsatt arbete med avtals- och personalfrågor har pågått. Arbetet med att bjuda in även Bussgods i Västernorrland i bolaget har fortsatt under året, men inga definitiva beslut har fattats. Fortsatt dialog följer.

Bolaget redovisar ett utfall på +1,8 miljoner kronor, vilket är i paritet med budget. I resultatutfallet ingår utbetalad ersättning till ägarna med 7,4 miljoner kronor (under år 2022 gick 18 procent av fraktomsättningen inom Västerbotten till Region Västerbotten).

Norrbotniabanan AB

Region Västerbotten äger 28,5 procent av bolagets aktier och Region Norrbotten 28,6 procent. Dessutom äger kommunerna Piteå, Skellefteå, Umeå och Luleå 7,1 procent vardera samt Kalix, Boden, Haparanda och Robertsfors 3,6 procent vardera. Norrbotniabanan har i uppdrag att bedriva konsultverksamhet avseende Norrbotniabanan AB. Se www.norrbotniabanan.se för mer information.

Väsentliga händelser

Kriget i Ukraina, ekonomiska utmaningar såsom lågkonjunktur och hög inflation skapar en osäkerhet om hur framtiden kan komma att påverka bolagets verksamhet.
En ny regering med nya ministrar och befattningshavare har tillträtt vilket innebär att nya kontaktvägar med nya befattningshavare måste etableras. Ett sådant arbete tar tid. Lågkonjunktur och hög inflation skapar osäkerhet om fortsatt finansieringsbehov. Samtidigt kräver de enorma investeringarna som pågår och planeras i Norr-och Västerbotten en transportinfrastruktur som också klarar av de behov som redan idag finns och som i än högre grad kommer att finnas. En fortsatt intensifiering av planering och byggande av Norrbotniabanan viktigare än någonsin.

Resultatmässigt redovisar bolaget ett överskott på 0,5 miljoner kronor vilket är ett bättre resultat än budget. Bolagets EU-projekt upphörde vid årsskiftet 2020/2021, i och med detta upphörde också den finansiering som bolaget haft från EU. Bolaget finansierar därefter sin fortsatta verksamhet genom ett treårigt driftbidrag (2021-2023) från sina ägare. För 2022 har cirka 75 procent av de budgeterade driftbidragen nyttjats, gällande specifikt Region Västerbotten och totalt sett under åren 2021-2022 har 62 procent av bidragen nyttjats.

Norrlandsoperan AB

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Umeå kommun, via Umeå kommunföretag AB, 40 procent. Ändamålet med Norrlandsoperans verksamhet är att producera opera, musik, dans, konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom musik-, dans- och teaterlivet, samt därmed närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Bolaget ska ge tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.
Se www.norrlandsoperan.se för mer information.

Väsentliga händelser

Pandemin fortsatte delvis att påverka Norrlandsoperans verksamhet under början av 2022 med en minskad biljettförsäljning, något som även kommit att kännetecknа hela året på grund av kriget i Ukraina och den kraftigt försämrade världsekonomin. Norrlandsoperan genomförde under 2022 ett antal operaproduktioner.
Under hösten lanserade bolaget tillsammans med Föreningen Svenska Tonsättare och STIM Future Fund projektet Dynam(O)pera som ett led i att utveckla operakonsten där tonsättare, regissörer och författare som tidigare inte arbetat med opera under våren 2023 kommer mötas under en vecka för att arbeta tillsammans och hitta nya sätt att skapa.

På orkestersidan fortsätter Norrlandsoperan sitt arbete med att lyfta fram musik skriven av kvinnor med ett mål att 40 procent av musiken som framförs ska vara skriven av kvinnor.

Bolaget redovisar ett positivt resultat för 2022, +0,1 miljoner kronor. I detta ingår en överföring av 5,8 miljoner kronor avseende ej förbrukade ägaranslag 2022, till verksamhetsåret 2023. Bolaget ser framtida ekonomiska utmaningar i krympande ekonomiskt utrymme som ett resultat av att bolaget under flera år inte fått kompensation i nivå med löneökningar och andra kostnadsökningar, vilket urholkar bolagets budget.

Norrtåg AB

Region Västerbotten äger bolaget till 25 procent genom Länstrafiken i Västerbotten AB. Övriga delägare i bolaget är kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västernorrland respektive Jämtland/ Härjedalen. Bolaget har till uppgift att bedriva persontrafik med tåg på dag i respektive län, samt mellan länen och angränsande län. Norrtåg AB ska även upphandla persontågstrafik för att tillgodose behovet av arbets- och utbildningspendling i regionen, samt skapa kopplingar mot den nationella tågtrafiken i övrigt. Se www.norrtag.se för mer information.

Väsentliga händelser

Norrtåg rapporterar om att resandet har återvänt betydligt snabbare än som förutspåddes i pandemins efterverkningar i början av året. Ett nytt tilläggsavtal har tecknats med trafikoperatören Vy Tåg AB till följd av pandemin och dess effekter. Avtalet sträcker sig fram till den 13 december 2025.
Under året har en utredning tillsats för att se över möjligheterna att pausa dieseltågstrafiken mellan Hällnäs och Lycksele. Genom att pausa dieseltågstrafiken på sträckan som har haft problem med inställda avgångar, och samtidigt förtäta pendeltågstrafiken till Vindeln ser bolaget möjligheter till ett bättre utbud och ökat resande på sikt framförallt för dagpendling till och från Umeå.
Arbete har även bedrivits under året med framtagande av ny tågstrategi. Norrtåg AB är i slutfasen av strategiarbetet som ska resultera i en fordonsbeställning av nya fordon. Utredningen ska beskriva de politiska handlingsalternativen för tågtrafikens utveckling och skapa en beredskap för olika former av resande- och trafikutvecklingsscenarier.

Resandet och därmed biljettintäkterna har haft en bättre utveckling än budgeterat under året. Tillsammans med erhållen statlig kompensation för biljettintäktsbortfall under första halvåret och lägre trafikkostnad än budgeterat blev behovet av tilläggsbudget för 2022 endast 3,3 miljoner kronor, ursprunglig tilläggsbudget var 22,6 miljoner kronor. Bolaget har fakturerat Region Västerbotten för tilläggsbudget 22,6 miljoner kronor varför en fordran på bolaget uppstår i årsbokslutet.

Skellefteå museum AB

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Skellefteå kommun 60 procent genom Skellefteå Stadshus AB. Museet ska i huvudsakligen norra delen av länet bedriva museiverksamhet som rör norra Västerbotten, och annan förenlig kultur- och kunskapsfrämjande verksamhet. Museet ska erbjuda ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. I verksamheten ingår även Museum Anna Nordlander, en mötesplats där samtidskonst och genus står i centrum.
Se www.skellefteamuseum.se för mer information.

Väsentliga händelser

Skellefteå museum har under 2022 invigt en ny basutställning.
Museet har under perioden tagit initiativ till en egen reception vilket medför ökade kostnader för 2022 på ca 500 000 kronor. För närvarande utreds om museet kan överta kaféverksamheten som varit vilande i snart ett år vilket kraftigt påverkar besöksupplevelsen på museet negativt.

Ett första steg har tagits för att skapa en ny besöksupplevelse och skapa ett nytt Forskarrum Nordanå tillsammans med Folkrörelsearkivet och Företagsarkivet. Tanken är att museet tillsammans med arkiven tillsammans ska rikta sig tydligare mot unga, att skapa en tydligare besöksupplevelse och också knyta an till reception och eventuellt kaféet.
Under hösten har museet arbetat fram en strategisk plan som sträcker sig åren 2024 – 2027 och som ligger till grund för museets utvecklingsområden till den kommande regionala kulturplanen. Styrelsen har också fattat beslut om en reviderad investeringsplan som möjliggör utvecklingsarbetet. I fokus står förstås basutställningen, men nu också nya Forskarrum och arbete för ny besöksupplevelse, hemsideutveckling och Prisman, det regionala konstrummet. Museets ekonomi för dessa satsningar bedöms som goda genom sparade anslag och tidigare avsättningar till överavskrivningar.

2022 är året då besökarna kom tillbaka efter pandemiåren, 99 650 besökare hittade till museets verksamheter. Före pandemin hade museets verksamheter mellan 50 000 – 70 000 besökare årligen. Framgången beror huvudsakligen på Storsia, Barnsia och verksamheten i Sara kulturhus. Även särskilda verksamheter som båtmuseet på Stackgrönnan och julmarknaden nämns.

Förberedelser pågår för en magasinsflytt. Museet kommer även att rekrytera en ny VD, då nuvarande VD kommer att lämna bolaget för ny tjänst i början av 2023.

Bolaget uppvisar för 2022 ett nollresultat. Bolagets strategi är att använda sparade anslag till kommande investeringar i nya besöksupplevelser.

Skogs- och samemuseet i Lycksele AB
Skogs- och samemuseet i Lycksele AB, ägs till 49 procent av Region Västerbotten. Lycksele kommun är majoritetsägare med en ägarandel om 51 procent. Museet ska bedriva museiverksamhet med fokus på skog och skogsbruk, samisk historia och kultur samt förenlig kultur- och kunskapsfrämjande verksamhet, ge tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Se www.skogsmuseet.se för mer information.

Väsentliga händelser

Museet bytte officiellt namn den 6 februari till Skogs- och samemuseet i Lycksele AB. Namnbytet uppmärksammades både lokalt och nationellt, namnbytet synliggör det uppdrag som museet haft under flera år. Omvärldshändelser har påverkat museets verksamhet, den ökade inflationen, energikrisen och ökad spänning i omvärlden. Museet har under perioden också mött utmaningar i form av ökad inflation samt ökade bränslekostnader. De ökade omkostnaderna påverkar framförallt Gammplatssamverkan. Det märks även genom minskad försäljning vid museet och ute på Gammplatsområdet. Planerade arrangemang på Gamnmplatsområdet har dock kunnat genomföras med gott besöksantal. Hantverksveckan genomfördes i augusti månad. Under sommaren skedde en vatteninträngning i en av lokalerna, som drabbade föremålen där. En utökad ägardialog genomfördes under hösten där utmaningar förknippade med detta lyftes. Från museets sida arbetar man med att försöka hitta lösningar på förvaringen.

Skogs- och samemuseet är nu även godkänd som hållbart företag för natur- och kulturupplevelser i Västerbotten genom Västerbotten Experience.

Resultatmässigt uppvisar bolaget ett överskott på +0,8 miljoner kronor för 2022, vilket delvis beror på att Lycksele kommun har utökat sitt driftsbidrag till bolaget med 0,5 miljoner kronor (gäller även för 2023). Under året har försäljningsintäkterna minskat och inflationen drivit på kostnaderna.

Västerbottensteatern AB

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Skellefteå kommun 40 procent genom Skellefteå Stadshus AB. Västerbottensteatern har till uppgift att bedriva teater och scenisk verksamhet, samt konsult- och konsulenttjänster som främjar kunskap och kultur. Västerbottensteatern ska vara länsteater. Se www.vasterbottensteatern.se för mer information.

Väsentliga händelser
Challa Gustavsson har tillträtt som VD från och med den 1 juli 2022. Västerbottensteatern har under våren varit värd för två stora nationella scenkonstkonferenser som, tillsammans med Västerbottensteaterns egen verksamhet, satt Sara kulturhus på scenkonstkartan. I april var Länsteatrarna i Sveriges vårmöte på plats och i maj ägde Svensk Scenkonst branschdagar rum med Västerbottensteatern som värd. Västerbottensteatern rapporterar om utmaningar med att hitta rätt i planering och bokningar av Sara Kulturhus olika scener till följd av den skillnad som finns mellan Västerbottensteaterns faktiska verksamhetsutbud och den estimerade tillgång till lokaler som tilldelats. De kriser i form av krig, råvarutillgång, prisökningar, elbrist och räntehöjningar mm som vår värld har utsatts för har inte ännu hunnit påverka Västerbottensteatern i någon större utsträckning. Den resurstillförsel i form av covidstöd och andra extramedel som tilldelades bolaget under början av året gav en finansiell trygghet för verksamheten.

Bolaget redovisar ett nollresultat efter ianspråktagande av tidigare års överskott. Året började dock med ett stort tapp i biljettförsäljningen som en följd av pandemin men under hösten har det tagit fart och överträffat försäljningsmålen. Denna trend ser ut att fortsätta även i början av 2023.

Västerbottens museum AB

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Umeå kommun, genom Umeå kommun företag AB, 60 procent. Västerbottens ska bedriva museiverksamhet och annan förenlig kultur- och kunskapsfrämjande verksamhet. Västerbottens museum är även länsmuseum i Västerbotten, och ska bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Se www.vbm.se för mer information.

Väsentliga händelser

Efter årsskiftet 2022 påverkade Coronapandemin museets verksamhet med förlängt hemarbete och mindre publik verksamhet. Efter släppta restriktioner återgick museets verksamhet så sakteliga till det normala. Många aktiviteter som skulle ha genomförts 2021, särskilt finansierade med förstärkningsmedel från staten, sköts upp till 2022. Bolaget rapporterar om oro till följd av att uppräkningen från ägarna av anslag minskade från dryga 2,5 procent till cirka 1,8 procent. Under perioden har program, visningar och workshops erbjudits. Friluftsmuseet har hållits öppet hela sommaren och inleddes med ett stort midsommarfirande. En helt ny interaktiv utställning i Egilhallen om Hamnstaden Umeå öppnade och har lockat många besökare. Likaså den utställning om Stig Lindberg som öppnade den 15 maj. Museets kafé och butik har haft många besökare och det ekonomiska resultatet översteg budgeten.

Ett flertal rekryteringar har pågått under året.

En ny resident i Sune Jonssons Centrum för Dokumentärfotografi utsågs, Albert Sten, som kommer att fokusera på ägande, arv och skog. Parallellt med den fysiska verksamheten har även det digitala utbudet fortsatt att fyllas på. Besökarna har också hittat tillbaka till museet och besöksantalet är hittills högre än år 2019, både fysiska besök och på webben, dvs före pandemin. Därtill har efterfrågan på museets olika verksamheter ökat markant med frågor om samlingar, utlån, program, samverkan mm. Museet har beviljats medel från Boverket för tillgänglighetslösningar för skolbyggnaden och kyrkan på Gammlia. Ytterligare fastighetsåtgärder är takbyten, ventilationslösningar, golvåtgärder och mindre reparationer i bolagets fastigheter. Verksamheten i länet har under perioden kommit i gång med mer aktiviteter på plats med föredrag och möten. Totalt har under året verksamhet bedrivits i Vindeln, Storuman, Lycksele, Skellefteå, Tärnaby, Dorotea, Nordmaling, Robertsfors, Åsele och i fjällvärlden. Inom ramen för Årets kulturkommun har bland annat en workshop genomförts med politiker i Skellefteå. Samverkan med hembygdsrörelsen pågår inom ramen för deras ”Sevärt- Hörvärt” projekt. Året avslutades med en välbesökt julmarknad.

Resultatutfallet för 2022 är +1,2 miljoner kronor, att jämföra mot en nollbudget. Intäkterna har ökat jämfört föregående år på grund av ökad försäljning i kaféet, nyttjande av pandemistöd och momsåtervinning. Kostnaderna har dock också ökat, bland annat på grund av utförda renoveringsarbeten och ny ventilation. Oro finns för att ägaranslagen framöver inte ska möta kostnadsutvecklingen kommande år.

Länstrafiken i Sverige AB

Region Västerbotten är ensam ägare i bolaget, som i sin tur äger regionens aktier i Bussgods i Norr AB, Norrtåg AB (se respektive ägarandel nedan) samt aktierna i Samtrafiken i Sverige AB (2,1 procent). Länstrafiken i Västerbotten AB:s uppgift är att stödja Kollektivtrafikmyndigheten vid Region Västerbotten i uppdraget att organisera regional kollektivtrafik. Länstrafiken ska, genom avtal med eller på uppdrag av myndigheten, i egen regi eller genom avtal med andra trafikföretag, upphandla och bedriva kollektivtrafik, utveckla biljett- och betalsystem, svara för ekonomisk uppföljning, information, marknadsföring och kundservice, föra statistik över passagerarutveckling samt i övrigt biträda myndigheten. Region Västerbotten är tillsammans med länets sexton kommuner beställare av kollektivtrafik, och därmed även finansiärer av den regionala kollektivtrafiken. Se www.tabussen.nu för mer information.

Väsentliga händelser

Under inledningen av 2022 rådde fortfarande pandemi, vilket haft stor påverkan på bolagets intäkter kopplat till resandet. I slutet av året fick Länstrafiken besked om att bolaget erhållit 15,5 mkr i kompensation för förlorade intäkter från staten, vilket förbättrar bolagets resultat. Bidraget fördelas till bolagets finansiärer, utifrån hur resandet sett ut under 2022. Resandet har både i regiontrafik och i Ultra sedan mitten av augusti återhämtat sig, även om vi för hela året 2022 i regiontrafik landar på ett resande som motsvarar 87,3 procent av 2019 års nivå. I Ultra är motsvarande siffra 86,6 procent. Från skolstarten i augusti är årets siffra i regiontrafik 95,6 procent jämfört med 2019 och i Ultra 91,7 procent.

Den kraftiga kostnadsutvecklingen för framför allt drivmedel under hela året påverkar kostnaderna i mycket stor omfattning. Detta får effekt för samtliga av bolagets finansiärer, det vill säga länets kommuner och Region Västerbotten.

Bolaget lider fortsatt skada av utdragna överprövningsprocesser även om både processen gällande Norrlandskusten och Blå Vägen med flera linjer nu är avslutade. Det innebär att trafikavtal kan tecknas, men nytt trafikföretag tillträder inte förrän 1 april respektive 1 oktober 2023. Utdragna överprövningar innebär dels att vi tvingas köra trafiken med fordon som inte håller god kvalitet, men skapar också oro i förarleden, vilket får till följd att många förare väljer att sluta och lämnar branschen. Detta är just nu en väldigt stor och viktig utmaning för hela regionen och förvärrar den redan ansträngda situationen med stor förarbrist i både buss- och taxibranschen.

Koncernen uppvisar för 2022 ett resultat på +1 miljoner kronor, resultatet är uteslutande hänförligt till dotterbolaget Bussgods i Norr AB. Moderbolaget redovisar alltid ett nollresultat eftersom över- respektive underskott återbetalas eller tilläggsfaktureras trafikbeställarna. Resultatet före en sådan reglering motsvarar för perioden ett budgetunderskott uppgående till -68,7 miljoner kronor. Utfallet är dock 21,5 miljoner kronor bättre än den prognos som rapporterades efter oktober månad. Detta förklaras i huvudsak av det erhållna statliga bidraget för kompensation för förlorade biljettintäkter.

Trots en glädjande återhämtning av resandet under hösten redovisas betydande budgetunderskott för bolagets biljettintäkter. Underskottet är störst inom regiontrafiken, -7,1 miljoner kronor, men även för lokaltrafiken i Umeå redovisas ett underskott motsvarande ca –5,3 miljoner kronor. Den i särklass största negativa budgetavvikelsen återfinns dock bland bolagets trafikkostnader som överskrider budgeten med totalt cirka 93,4 miljoner kronor, varav regiontrafiken står för cirka 83,6 miljoner kronor och Umeå lokaltrafik för cirka 9,8 miljoner kronor. Utvecklingen av trafikkostnaderna styrs i huvudsak av utvecklingen på de indextal i de indexkorgar som avtalats med bolagets trafikentreprenörer. Omvärldssituationen under året har inneburit en kraftig stegring av dessa indextal, vilket resulterat i en trafikkostnadsökning med mellan cirka 13 – 21 procent i bolagets olika trafikavtal jämfört med

föregående år. I budgeten för året antogs en kostnadsökning motsvarande 3 procent. Den allra största indexökningen står bränsleindex för (HVO ca 62 procent och dieselindex ca 45 procent) men även konsumentpris- och ränteindex har stigit kraftigt.

De gemensamma funktionerna, som efter skatteväxlingen helt finansieras av Region Västerbotten, redovisar ett överskott mot budget med 9,1 miljoner kronor. Det positiv resultatet relaterar i stor utsträckning till lägre IT-kostnader än budgeterat.

Av finansiärerna är det Region Västerbotten (-32,7 miljoner kronor), Umeå kommun inklusive Umeå lokaltrafik (-12 miljoner kronor), Skellefteå (-10,4 miljoner kronor) och Vilhelmina (-4,2 miljoner kronor) som står för de största underskotten. De mindre kommunerna redovisar också underskott, men inte i samma omfattning.

Delägda bolag där Region Västerbotten har en ägarandel som understiger 20 procent (som har verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde)

AB Transitio
Bolaget ägs av regioner, kommunalförbund och länsbolag i Sverige – varav Region Västerbottens ägande är 5,3 procent. AB Transitio har till uppgift att förvalta och underhålla fordon samt en rådgivande roll som sakkunnig inom spårfordonsområdet, utöver att stödja aktieägare i frågor om upphandling och finansiering av spårfordon, högvärdeskomponenter och reservdelar. Se www.transito.se för mer information.

Uminova Innovation AB
Region Västerbotten äger 16,1 procent av bolagets aktier. Övriga ägare är UmU Holding AB, Umeå kommunföretag AB samt Sveriges lantbruksuniversitet, via SLU Holding.
Uminova Innovation AB fokuserar på innovationsutveckling med uppgift att medverka till kommersialisering av innovationer från Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Se www.uminovainnovation.se för mer information.

region
västerbotten

UPPRÄTTAD: 2023-01-18

DNR: 2023-DNR-Ö-001-ACE

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): AC-Net Externservice AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.
Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

region
västerbotten

Väsentliga händelser

Under året har bolaget genomfört en upphandling av NOC-tjänst, tänkt att ersätta det befintliga driftuppdragsavtalet som löper ut sommaren 2023. En tjänst som även möjliggör en högre grad av samverkan mellan länets stadsnät och AC-Net. Lycksele samt Storumans stadsnät är först ut att besluta sig för att ansluta sig till denna gemensamma NOC-funktion och under andra halvan av året har samverkan om NOC beretts och planerats för att skapa så bra förutsättningar som möjligt till en bra uppstart.

I syfte att öka kontroll och kvalité i supportärenden samt leveranser har AC-Net infört ärendehanteringssystemet ServiceDesk, som också blir en del i den ökade samverkan inom länet då systemet bidrar och underlättar till att uppnå en gemensam NOC-funktion. Vidare har bolaget börjat använda ett CRM-verktyg vid namn Lime. Verktyget underlättar den interna transparensen inom AC-Net om affärsdialoger men även uppföljning av försäljningsläget.

I takt med att bolagets omvärld förändras har ägarna utrett och beslutat om bolagets framtida konstruktion och landat i en förändrad ägarbild samt förberedelse av fusion av de två AC-Net bolagen, AC-Net Internservice AB och AC-Net Externservice AB.

Det kommande NOC-samarbetet kommer innebära en ökad omsättning för AC-Net de kommande åren i takt med att stadsnät väljer att ansluta sig.

Nya krav på säkerhet och beredskap i samhället innebär sannolikt en högre kostnad för bolaget men också intäkter. Vilket vi redan nu kan betrakta i from av högre systemstödskostnader och dialoger med operatörer samt myndigheter.

Resultatanalys och finansiella risker

AC-Net Externservice AB
Resultatrapport
Räkenskapsår 2022-01-01 - 2022-12-31
Bokslut 202212

	UTG SALDO 2022	BUDGET 2022	ACK FÖREG ÅR
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	19 115 085,42	16 818 327,00	22 761 353,40
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-18 565 462,91	-15 447 343,00	-21 614 569,37
RÖRELSERESULTAT	549 622,51	1 370 984,00	1 146 784,03

region
västerbotten

Kommentarer intäkter 2022

- Bolaget har gjort flertalet större affärer och ökat försäljningsintäkterna med 1 800 000 kr.
- Under året har AC-Net rekvirerat projektmedel för projektledning 500 000 kr.
- Kreditering och uppsägning av kapacitetsförbindelser -400 000 kr.
- AC-Net har under året samarbetat med IT Norrbotten gällande säkerhetskompetens där IT Norrbotten delfinansierat arbetet med 300 000 kr.

Totalt har bolaget ökat sina intäkter med ca 2 300 000 kr och för att minska risken av framtida krediteringar och uppsägningar har ett ärendehanteringssystem och CRM system införts samt genomlyst arbetsrutiner och processer.

Kommentarer kostnader 2022

- Fältservice- och driftkostnaderna har under året överskridit budget med totalt ca 900 000 kr. Det beror på att behovet av fält- samt driftsupport till att hantera både planerade och oplanerade avbrott varit högre än beräknat. Vidare har driftkostnader ökat på grund av en utdragen rekryteringsprocess av nätverkstekniker. Bolaget har därmed blivit tvungen att köpa denna tjänst av driftleverantören. Och till sist har införandet av nätdokumentation i provisioneringssystemet Netadmin drivit kostnader.
- Tvist gällande ej fakturerad el i nodrum de senaste fem åren resulterade i en högre kundförlust än beräknat, ca 100 000 kr. Åtgärd till att förekomma liknande situationer i framtiden är sedan tidigare år införd.
- Som ett led i ökad försäljning har försäljningsomkostnader ökat med 300 000 kr jämför med budget.
- Bolaget har under året rekryterat en säkerhetsansvarig som delvis finansierats via säkerhetssamarbetet med IT-Norrbotten. Detta har resulterat i att personalkostnaderna öka med ca 700 000 kr.
- Under året har AC-Net infört ett ärendehanteringssystem samt CRM-system. Dessa två system har ökat kostnaderna med ca 200 000 kr.
- Fler affärer innebär också till viss del ökade förbindelsekostnader, då AC-Net hyr och säljer förbindelser av stadsnäten i Västerbotten. Ökningen 2022 blev 500 000 kr.
- Tioårig efterskottsfakturering ifrån Arjeplog för inplacering i deras nod, ca 100 000 kr.
- Avskrivningarna ökade med 200 000 kr jämfört med budget på grund av aktivering och migrerar av förbindelser till det nya nätet.

Totalt ökade kostnaderna med ca 3 100 000 kr

region
västerbotten

Framtiden

Bolaget förutspår ett ökat fokus på drift och säkerhet. Så väl hos myndigheter som hos operatörer. Det kommer medföra att AC-Net tillsammans med stadsnäten i regionen behöver höja sin beredskap och handlingsförmåga i händelse av kris eller krig. Samtidigt behöver proaktivitet förespråkas inom drift och säkerhet. Samarbetet mellan stadsnäten har redan startat och det kommande året kommer till mångt och mycket handla om att realisera en för Lycksele och Storumans gemensamma drift och NOC med AC-Net. Vidare kommer AC-Net behöva fokusera på kommande tids beredskapssamordning i enlighet med Svenska Stadsnätsföreningens projekt Motståndskraft och uthållighet.

Beträffande affärer förutspår bolaget fler och större nationella affärer med både operatörer och myndigheter. Budskapet från dessa större aktörer är att de regionala klusternäten blir språkrören för stadsnäten med anledning av att det annars blir alldeles för många parter för operatörerna och myndigheterna att hålla reda på.

region
västerbotten

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Datum: 10/1- 2023

VD:s underskrift:

region
västerbotten

UPPRÄTTAD: 2023-01-18

DNR: 2023-DNR-0-002-AC1

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): AC-Net Internservice AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.
Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

region
västerbotten

Väsentliga händelser

I takt med att bolagets omvärld förändras har ägarna utrett och beslutat om de båda AC-Net bolagens framtida konstruktion och landat i en förändrad ägarbild av AC-Net Externservice AB samt förberedelse av fusion av de två AC-Net bolagen, AC-Net Internservice AB och AC-Net Externservice AB.

Bolaget har tillsammans med AC-Net Externservice AB säkerställt att en tekniskt ansvarig och en säkerhetsansvarig anställts till bolagen. Det ligger helt i linje med den höjning av beredskap och rådighetsförmåga som bolaget behöver säkerställa framledes.

Nya krav på säkerhet och beredskap i samhället innebär sannolikt en högre kostnad för bolaget men också intäkter. Vilket vi redan nu kan betrakta i from av högre systemstödskostnader och dialoger med olika myndigheter.

Resultatanalys och finansiella risker

AC-Net Internservice AB
Resultatrapport
Räkenskapsår 2022-01-01 - 2022-12-31
Bokslut 202212

	UTG SALDO 2022	BUDGET 2022	ACK FÖREG ÅR
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	11 168 256,95	11 262 128,00	10 947 281,92
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-10 789 229,09	-10 680 122,00	-11 144 499,95
RÖRELSERESULTAT	379 027,86	582 006,00	-197 218,03

Kommentarer intäkter

- Ca 170 000 kr lägre intäkter jämfört budget gällande övriga intäkter. Inga särskilda insatser är genomförda under året därav denna avvikelse.
- Ökat nyttjande av regionnätet via regionnätsavtalet har inneburit ökade intäkter med ca 80 000 kr jämfört med budget.

region
västerbotten

Kommentarer kostnader

- Fiberhyror har ökat med ca 160 000 kr jämfört med budget. Under året 2023 ska regionnätsavtalet förhandlas om och ambitionen är att även inkludera fiberhyrorna i det kommande samarbetsavtalet.
- Övriga externa kostnader har minskat med ca 280 000 kr jämfört med budget.
- Avskrivningarna har ökat med ca 250 000 kr jämfört med budget. Vilket beror på att bolaget under året aktiverat investeringar för migrering och installation av det nya nätet som utfördes under slutet av 2021 och första halvan av 2022.

Framtiden

Mycket tyder på att ett större fokus ställs på regionnätets beredskap i händelse av kris eller krig. Detsamma gäller de kommunala stadsnäten. Kravställarna bakom detta fokus är både myndigheter, samhällsfunktioner och branschen i sig. AC-Net har redan tagit steg i rätt riktning till att höja beredskap och handlingskraft, men resan är endast påbörjad. AC-Net axlar år 2023, rollen som en av sju beredskapssamordnare i stadsnätssverige. En satsning som genomförs nationellt med PTS, MSB och Svenska Stadsnätsföreningen. Finansiering sker via PTS och MSB.

En viktig framgångsfaktor till att höja länets beredskap inom bredbandsinfrastrukturen är sannolikt vår förmåga till samverkan. Därmed behöver AC-Net bidra till att bereda vägen för just samsyn och handlingskraft till att samarbeta inom området bredband och stadsnät.

region
västerbotten

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Datum: 18/1-23

VD:s underskrift:

region
västerbotten

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): Almi Företagspartner Nord AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.
Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Affärsutveckling till små och medelstora bolag	***Antalet slutförda kunderbjudanden/insatser***	***580***	***Uppfyllts delvis***	***Slutligt antal insatser 531 st för 2022. Vakanser i rådgivarkåren.***
Finansiering till små och medelstora företag	***Utbetald lånevolym***	***85 mkr***	***Uppfyllts helt eller delvis***	***Slutlig utbetald volym 73,3 mkr. Inklusive garantier 93,3 mkr.***
Affärsutveckling till små och medelstora bolag	***Behovsanalyser***	***750***	***Uppfyllts helt***	***Slutligt antal behovsanalyser 749 st.***
Tillgodose företags behov i länets alla delar	***Net Promotor Score/Kundnöjdhet***	***Index 58***	***Uppfyllts helt***	***Index för heåret 2022 landade på 59.***

Finansiering till små och medelstora bolag	***Avkastning i låneverksamheten***	***2-4 %***	***Uppfyllts delvis eller helt***	***Avkastningen rullande 36-månadersperiod tom december 2022 ligger på 4,09 %. Avkastningen 2022 var 3,69 %.***
Bibehålla kompetens/hållbar arbetsplats	***Medarbetarindex***	***85***	***Uppfyllts delvis***	***Medarbetarindex 2022 landade på 76.***
Fokusgrupp kvinnor och personer med utländsk bakgrund som driver företag	***Andelen av Almi Nords insatser***	***Min. 30 % av insatserna till kvinnor.***	***Uppfyllts helt***	***Andelen av Almis insatser (affärsutveckling och lån) till företag som drivs av kvinnor 35 % 2022. Utländsk bakgrund ej mätbar ännu.***
Produktivitet	***Kostnad för bolaget per genomförd insats.***	***14 tkr/insats***	***Uppfyllts helt***	***Kostnaden per insats för helåret 2022 landade på 14 tkr.***

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

Väsentliga händelser

(En kort beskrivning av de viktigaste händelserna hittills under innevarande år samt hur, och i vilken omfattning, dessa händelser påverkat/kommer att påverka verksamhet och ekonomi.)

Q1 2022 präglades dels av kvarvarande restriktioner kopplat till pandemin och krigsutbrottet i Ukraina. Detta fick effekten att företag blev avvaktande kring investeringar under en tid vilket speglade även Q2, något Almi Nord märkte i form av lägre efterfrågan av finansiering. Under Q3 och Q4 blev inflationen mer kännbar för en del företag och optimismen avtog en aning. Vi kunde dock konstatera att behovet och efterfrågan av våra finansieringsalternativ ökade och inflödet/utbetalningarna tog fart under hösten. Även affärsutvecklingsinsatserna har varit efterfrågade men där har vi sett ett jämnare flöde fördelat över året. Viljan och ambitionen hos företag i Västerbotten att växa hållbart finns och ökar i intresse, något Almi Nord märkt av under året. Några nya

medarbetare och ett par vakanser under året har påverkat aktiviteten periodvis om än vi totalt sett ligger på målnivåer som sattes upp inför 2022. Kan också konstateras att våra insatser är fördelade relativt jämnt över regionen när vi tar fram statistik över antalet insatser och kopplar det mot antalet företag i respektive kommun.

Resultatanalys och finansiella risker

(För att Region Västerbotten ska kunna göra en sammanfattande redovisning av era resultat förutsätts det att ni analyserar resultatutfallet per 31/12. Förklara resultatutfallet i förhållande till lagd budget, väsentliga avvikelser mot budget ska kommenteras och åtgärdsförslag beskrivas. Kommentera de viktigaste faktorerna som förklarar ert resultat.)

De största avvikelserna mot lagd budget är att vi under året fått beviljat ett par mindre projekt som givit avvikelse på intäktssidan. På kostnadssidan har den löpande verksamhetens budget stämt relativt väl. En icke budgeterad koncernträff i samband med lansering av ny strategi för koncernen genomfördes under våren. Då den hölls i Malmö innebar detta höga rese- och boendekostnader i samband med den träffen. Kostnaden för nödvändiga nya och ytterligare licenser avseende IT-program och tillhörande utrustning har ökat under året. Ett byte av lokaler i Skellefteå innebar en högre IT-kostnad än beräknat då IT-infrastrukturen inte höll vad den lovade och annan utrustning/lösning var tvungen att skyndsamt komma på plats.

Vi har under hösten arbetat med att omförhandla leverantörsavtal och i vissa fall sagt upp avtal där vi inte kan motivera nyttan längre. Detta kommer att exempelvis innebära sänkta portokostnader, städkostnader etc.

Framtiden

(Ge en kort och framåtriktad beskrivning av förändringar/förutsättningar, både positiva och negativa, samt egna satsningar mm som påverkar bolagets framtid på kort och lång sikt.)

Sedan hösten 2022 har den så kallade *Framtidsdialogen* blivit obligatorisk för alla Almis tjänster vilket innebär att Almi nu gör hållbarhetsanalys tillsammans med alla företag som vill ta del av våra tjänster, såväl affärsutveckling som finansiering. Detta gör att vi än mer fokuserar på att bidra till hållbar tillväxt för

våra företag runtom i regionen. Under december 2022 har Almi Nord blivit beviljade ett projekt inom ERUF som sträcker sig till och med 2025. Det gör att vi får möjlighet att utveckla och förstärka verktyg, metoder och resurser som ska gå till region Norr- och Västerbottens små- och medelstora företag i deras resa för hållbar tillväxt.

Den samhällsekonomiska miljö vi befinner oss i kan påverka vår verksamhet i form av ökade anstånd i vår finansieringsverksamhet och därmed ökade kostnader för att hantera detta. Kan också innebära större förfrågan på Almis tjänster och finansiering om banker och andra finansiärer väljer att kliva ned på riskskalan.

Den stigande inflationen vi upplevt under framförallt hösten 2022 kommer att få en påverkan på Almi Nord under 2023 i form av ökade resekostnader, lokalkostnader, IT-system med tillhörande licenser mm. Som tidigare nämnt ser vi kontinuerligt över de löpande kostnaderna för att få så effektiva lösningar för våra ändamål som möjligt.

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

region
västerbotten

Datum: 2023-01-18

VD:s underskrift:

Fredric Genberg

region
västerbotten

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): Bussgods i Norr AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.
Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Uppfyllnad av självkostnadsprincipen	Nettomarginal	2%	Utfall 2%	Mål Uppfyllt
Bedriva Gods och terminalverksamhet	Nöjd medarbetar Index	8,6	Utfall 8,68	Mål Uppfyllt
Transporter som utförs med kollektivtrafik	Kundnöjdhets index	65 (Skala 1-100)	Utfall 67 (Skala 1-100)	Mål Uppfyllt
Samhällsnytta	Miljömål/ Ökad nyttjandegrad	Ej klart	Fyllnadsgradsuppföljning klar	Mål Uppfyllt

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

MS

region
västerbotten

Väsentliga händelser

Bolaget har under 2022 har haft en hel del utmaningar såsom en IT-attack under en vecka i februari vilket påverkade verksamheten stort under 3 dagar. Konjunkturen och efterdyningar av pandemin påverkade bolaget negativt i början av året. Många nya kunder har gett positiva effekter både ekonomiskt och operationellt. Bussgods har även jobbat med att utveckla verksamheten administrativt med nytt faktureringssystem och en ny dokumenthanteringsplan vilket implementerats och följts upp. Fortsatt arbete med avtals- och personalfrågor samt koordinering av resurser har pågått under året för att bygga en framtida stabil struktur. Arbetet med att även Bussgods i Västernorrland skall ingå i bolaget har fortsatt under året men inga definitiva beslut har tagits. Målet är att skapa framtida förutsättningar för ett gemensamt effektivt bussgodsbolag med en betydligt större marknad att agera på. Intäktsutvecklingen har varit positiv samt skapat goda tillväxtmöjlighet för verksamheten inför 2023. Sammanfattningsvis har 2022 varit ett år med stora utmaningar och förändringar för Bussgods i Norr AB, men ett positivt år med i dagsläget god framtidstro hos både ägare, personal och kunder

Resultatanalys och finansiella risker

Intäktsutfallet efter erhållna och utbetalda länsavräkningar för 2022 innebär en positiv trend och intäkterna ökar jämfört med 2021 med +6 % från 97,5 mkr till 103,4 mkr, men når inte budget som är beslutat till 108,9 mkr. Bolagets kostnader 2022 har i jämförelse med 2021 ökat med 5,7 mkr, men detta beror till största del på ökade omkostnader och genomförda organisatoriska och driftmässiga förändringar under året. Det slutliga ekonomiska utfallet för bolaget är 2022 + 1,8 mkr, vilket är i paritet med budget på +1,8 mkr, I årets resultat ingår även att ersättning utbetalats till ägarna med 7,4 mkr, som kompensation för transport i linjetrafiken.

Framtiden

Bolaget står idag inför flera utmaningar, samtidigt många möjligheter att utvecklas. Den hårda konkurrensen i branschen gör att det är en utmaning att både behålla och värva nya kunder. En förutsättning för snabba och effektiva transportlösningar är att bibehålla och på vissa linjer öka antalet bussar med godslastrum. Att utöka tjänsteutbudet och samarbetet med fler aktörer på marknaden är en förutsättning för att bredda möjligheterna till effektiva transportlösningar.

Dialog har under året fortsatt med Västernorrland och ett erbjudande finns från Västerbotten att Västernorrland kan förvärva 1/3 av aktierna i Bussgods i Norr AB och på samma sätt som gjordes i Norrbotten skulle då bussgodsverksamheten i Västernorrland hanteras av det gemensamma bolaget.

Målet är också att bolagets ekonomi ska vara så stabil att ersättningen till ägarna kan öka varje år från dagens 18 % per fraktintäkt. Beslut om ersättning till ägarna fattas på årsstämman.

ND

region
västerbotten

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

Ej aktuell	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
X	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
Ej klar	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
Ej klar	Revisionsrapport för år 2022
Ej klar	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
Ej klar	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
Ej aktuell	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
X	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Datum: 20220116

VD:s underskrift:

Niclas Strandberg

.....

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): Länstrafiken i Västerbotten AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Upphandla och bedriva kollektivtrafik, svara för information marknadsföring och kundservice	Nöjda kunder	Att resenärer i kategorin kunder (reser minst varje månad) har ett nöjd-kund-index som ökar jämfört med året före under samma period och är högre än det nationella snittet. Vi skiljer i mätningen på regiontrafik och Ultra.	Kommer uppfyllas helt	Kollektivtrafikbarometern visar att vi på årsbasis har nöjdare kunder 2022 jämfört med 2021 samt har bättre resultat än riket, både i regiontrafik och Ultra
I den mån det efterfrågas ska bolaget planering, upphandla och samordna färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och sjukresor	Samordningsgrad i beställningscentralen	Andelen resor som samordnats av beställningscentralen ska uppnå 39 %, vilket innebär att totalt ska 39 % av alla resor som bokats i beställnings-centralen vara samordnade.	Kommer uppfyllas delvis	Samordningsgraden för perioden uppgår till 37,16 %. Effekterna av pandemin med mindre genomförda resor påverkar utfallet. Målet uppnåddes dock under 2 av årets månader, februari respektive december.

Upphandla och bedriva kollektivtrafik, svara för information marknadsföring och kundservice	Kollektivtrafiksystemet (de delar som finns inom Länstrafikens ansvarsområde) ska vara tillgängligt för så många som möjligt.	Mätning sker genom uppföljning av stomlinjetrafiken och Ultra gällande rullstolsplats och audiovisuellt utrop i fordonsdatabasen Frida och målet är att 100 % av ordinarie fordon ska vara korrekt utrustade.	Kommer uppfyllas delvis	99 % av fordonen i stomlinje-trafiken och Ultra har rullstolsplats, ramp/lyft. 92 % av fordonen i stomlinjetrafiken och Ultra har hållplatsutrop och inre skyltar. Samtliga avvikelser finns i stomlinje-trafiken, bl a beroende på leveransproblem av nya fordon
I miljöfrågor vara rådgivande, vägledande och stödjande i förhållande till bolagets finansiärer, så att trafikens miljöpåverkan reduceras	Trafiken ska år 2022 bedrivas till 68 % med förnybart drivmedel. Denna siffra ska förbättras med 4 procentenheter per år för att vara 100 % år 2030.	Trafiken ska år 2022 bedrivas till 68 % med förnybart drivmedel.	Kommer uppfyllas helt	Utfallet för första halvåret är 84 %
	Nöjd medarbetar-index	Mätning av trivsel bland medarbetarna genomförs årligen under augusti/september. Senaste resultatet visar att på frågan om hur man trivs på sitt arbete blev det viktade resultatet 8,29 på en skala från 1 – 10. Det innebär att Länstrafikens medarbetare trivs väl på arbetsplatsen. Målet är fortsatt att ligga över 8,6.	Kommer uppfyllas delvis	2022 års mätning ger resultatet 8,39, vilket är en förbättring jämfört med 2021, men vi når inte målet fullt ut

Väsentliga händelser

Under inledningen av 2022 rådde fortfarande pandemi, vilket haft stor påverkan på bolagets intäkter kopplat till resandet. I slutet av året fick vi besked om att bolaget erhållit 15,5 mkr i kompensation för förlorade intäkter från staten, vilket förbättrar vårt resultat. Bidraget fördelas till bolagets finansiärer, utifrån hur resandet sett ut under 2022. Resandet har både i regiontrafik och i Ultra sedan mitten av augusti återhämtat sig, även om vi för hela året 2022 i regiontrafik landar på ett resande som motsvarar 87,3 % av 2019 års nivå. I Ultra är motsvarande siffra 86,6 %. Från skolstarten i augusti är årets siffra i regiontrafik 95,6 % jämfört med 2019 och i Ultra 91,7 %.

Den kraftiga kostnadsutvecklingen för framför allt drivmedel under hela året påverkar kostnaderna i mycket stor omfattning, och detta får effekt för samtliga våra finansiärer, dvs både kommuner och regionen.

Bolaget lider fortsatt skada av utdragna överprövningsprocesser även om både processen gällande Norrlandskusten och Blå Vägen med flera linjer nu är avslutade. Det innebär att trafikavtal kan tecknas, men nytt trafikföretag tillträder inte förrän 1 april respektive 1 oktober 2023. Utdragna överprövningar innebär dels att vi tvingas köra trafiken med fordon som inte håller god kvalitet, men skapar också oro i förarleden, vilket får till följd att många förare väljer att sluta och lämnar branschen. Detta är just nu en väldigt stor och viktig utmaning för hela regionen och förvärrar den redan ansträngda situationen med stor förarbrist i både buss- och taxibranschen.

Resultatanalys och finansiella risker

Koncernen redovisar ett överskott för perioden motsvarande ca 1,0 mkr. Resultatet är uteslutande hänförligt till dotterbolaget Bussgods i Norr AB.

Moderbolaget redovisar alltid ett noll-resultat eftersom över- resp. underskott återbetalas eller tilläggsfaktureras trafikbeställarna. Resultatet före en sådan reglering motsvarar för perioden ett budgetunderskott uppgående till -68,7 mkr. Utfallet är 21,5 mkr bättre än den prognos som rapporterades efter oktober månad, vilket i huvudsak förklaras av den ovannämnda statliga kompensationen för förlorade intäkter. Trots en glädjande återhämtning av resandet under hösten redovisas betydande budgetunderskott för bolagets biljettintäkter. Underskottet är störst inom regiontrafiken, -7,1 mkr, men även för lokaltrafiken i Umeå redovisas ett underskott motsvarande ca –5,3 mkr.

Den i särklass största negativa budgetavvikelsen återfinns dock bland bolagets trafikkostnader som överskrider budgeten med totalt ca 93,4 mkr, varav regiontrafiken står för ca 83,6 mkr och Umeå lokaltrafik för ca 9,8 mkr. Utvecklingen av trafikkostnaderna styrs i huvudsak av utvecklingen på de indextal i de indexkorgar som avtalats med bolagets trafikentreprenörer. Omvärldssituationen under året har inneburit en kraftig stegring av dessa indextal, vilket resulterat i en trafikkostnadsökning med mellan ca 13 – 21 % i bolagets olika trafikavtal jämfört med föregående år. I budgeten för året antogs en

kostnadsökning motsvarande 3 %. Den allra största indexökningen står bränsleindex för (HVO ca 62 % och dieselindex ca 45 %) men även konsumentpris- och ränteindex har stigit kraftigt.

De gemensamma funktionerna, som efter skatteväxlingen helt finansieras av Region Västerbotten, redovisar ett överskott mot budget med ca 9,1 mkr. Det positiva resultatet relaterar i stor utsträckning till lägre IT-kostnader. Bolaget står inför stora systembaserade investeringar som budgeterades och planerades genomföras under året, men som av olika anledningar blivit förskjutna. Även kostnader för personal, reklam och PR, kortämnen och försäljningsprovisioner är lägre än budget, vilket i huvudsak är följdeffekter av pandemins inverkan på resandet under framför allt det första halvåret.

Av våra finansiärer är det region Västerbotten (- 32,7 mkr), Umeå kommun inklusive Umeå lokaltrafik (-12,0 mkr), Skellefteå (-10,4 mkr), och Vilhelmina (-4,2 mkr) som står för de största totala underskotten. De mindre kommunerna redovisar också underskott, men inte i samma omfattning.

Framtiden

Bolaget har fortsatt ett antal överprövningar att hantera, inomkommunal trafik i Vindeln och upphandlingen av Serviceresor där 11 av 16 objekt/primärområden överprövades. Under december har vi fått besked att vi kan teckna avtal rörande Serviceresor i Åsele, Vindeln, Storuman, Sorsele, Malå, Vilhelmina och Lycksele, medan områdena Umeå, Nordmaling, Vännäs-Bjurholm fortsatt är under överprövning. I Robertsfors har vi fattat nytt tilldelningsbeslut, vilket inte har överprövats. Diskussioner förs just nu om förlängning av de områden där process pågår, men en förlängning innebär att trafikföretagen tillåts använda fordon som borde ha bytts ut. Förlängning skapar också osäkerhet bland trafikföretagens personal, vilket ger problem med bemanning och sämre kvalitet till våra serviceresenärer.

Från 1 juni kommer bolaget hantera beställningar av färdtjänst i Skellefteå kommun, vilket är en stor utmaning, men som ligger helt i linje med bolagets uppdrag, dvs att samordna så mycket av de samhällsbetalda transporterna som möjligt.

Resandet i den allmänna kollektivtrafiken har under senare delen av sommaren och under inledningen av hösten återhämtat sig till en bra nivå. Fokus för bolaget kommer ligga på att åter få resenärerna att välja kollektivtrafiken, så att vi kan redovisa resandestatistik som under kommande år överstiger 2019 års nivåer. På grund av tidigare överprövningar kommer vi fortsatt ha utmaningar med bristande kvalitet i trafikleveransen i den allmänna kollektivtrafiken under 2023, då nytt trafikavtal för Norrlandskusten börjar gälla först 1 april 2023 och för Blå Vägen med flera linjer först 1 oktober 2023.

Förarbristen i branschen är dock en stor utmaning både inom buss och taxi, så tillsammans med regionen och andra intresseorganisationer förs diskussioner om vad som kan göras.

Arbetet med det gemensamma betalsystemet i Norrland går dock framåt och vi planerar för att kunna erbjuda resenärerna en ny app under våren 2023.

Men bolagets absolut största utmaning är den oerhörda kostnadsutveckling som sker inom ramen för tecknade trafikavtal, vilket motsvarar över 90 % av bolagets totala kostnader. Bolaget har dock inte mandat att påverka trafiken, utan ett sådant initiativ måste komma från aktuell finansiär, exempelvis region Västerbotten. För att skapa dialog kring detta har bolaget tagit initiativ till ett särskilt möte nu i januari 2023.

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

Kommer ske i årlig bolagsstyrningsrapport som läggs fram till styrelsen den 10/2	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
Kommer ske vid styrelsemöte 10/2	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
Kommer presenteras för styrelsen 10/2	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
Kommer i samband med årsredovisningen	Revisionsrapport för år 2022
Har inte presenterats för oss ännu	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
Har inte presenterats för oss ännu	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
Kommer presenteras för styrelsen 10/2	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
Kommer ske vid styrelsemöte 10/2	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Datum: 2023-01-18

VD:s underskrift: Harriet Söder

region
västerbotten

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): Norrbotniabanan AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

I allt väsentligt har bolaget arbetat i enlighet med det uppdrag som fastställts i ägardirektiv och bolagsordning. Måluppfyllelsen får anses som god utifrån den av styrelsen fastställda verksamhetsplanen. Bl.a innebär detta följande

- *Norrbotniabanan finns nu i sin helhet i den Nationella Transportplanen som fastställts av regeringen*
- *Totalt anvisade medel i planen uppgår till ca 15 mdr kronor inklusive 3 mdr kronor för fortsatt planering mellan Skellefteå-Luleå*
- *EU-beslut angående förlängning av ScanMedkorridoren vilket möjliggör fortsatt EU-stöd till projektet*
- *Samtliga järnvägsplaner mellan Umeå-Skellefteå klara och fastställda. 5 överklagningar inlämnade till regeringen för prövning.*
- *Förberedande arbete med fortsatt planering mellan Skellefteå-Luleå påbörjad. Focus i första hand på infarterna till Piteå och Luleå*
- *Pågående överläggningar med regeringen, och Trafikverket angående fortsatt ansvars- och arbetsfördelning mellan dessa och Norrbotniabanan AB*

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Ändamålet med bolaget är att arbeta för att en ny järnväg (Norrbotniabanan) byggs sträckan mellan Umeå och Haparanda, samt därmed förenlig verksamhet.	Att staten övertar såväl det faktiska som det finansiella ansvaret för Norrbotniabaneprojektet.			Arbete pågår, svårbedömt med ny regering.

	Kontakterna med EU/Bryssel intensifieras för att utverka finansiellt stöd för det fortsatta arbetet såväl vad avser planering som byggande.			Arbete pågår. Sannolikheten att målet uppfylls bedöms som goda.
	Förutsättningarna för finansieringen ska klarläggas under året genom förhandlingar med tänkbara banker/finansinstitut, ex vis regionala aktörer, Europeiska- och Nordiska investeringsbankerna m fl. Att bereda väg för ett positivt beslut avseende fortsatt finansiellt stöd från EU.			Arbete pågår. Sannolikheten att målen uppfylls bedöms goda.

Väsentliga händelser

Kriget i Ukraina, lågkonjunktur, hög inflation, ny regering skapar en osäkerhet om hur framtiden kan komma att påverka bolagets verksamhet. En ny regering med nya ministrar och befattningshavare har tillträtt vilket innebär att nya kontaktvägar med nya befattningshavare måste etableras vilket tar tid. Lågkonjunktur och hög inflation skapar osäkerhet om fortsatt finansieringsbehov. Samtidigt kräver de enorma investeringarna som pågår och planeras i Norr-och Västerbotten en transportinfrastruktur som också klarar av de behov som redan idag finns och som i än högre grad kommer att finnas. Mot denna bakgrund är en fortsatt intensifiering av planering och byggande av Norrbotniabanan viktigare än någonsin.

Färdigställande av planarbetet mellan Umeå-Skellefteå en viktig händelse för att planeringsfocus kan läggas på sträcka Skellefteå-Luleå i det fortsatta arbetet. (I övrigt se redovisning under rubrik Måluppfyllelse)

region
västerbotten

Resultatanalys och finansiella risker

Resultatmässigt redovisar bolaget ett överskott på 480 tkr vilket är ett bättre resultat än budget. Bolagets EU-projekt upphörde vid årsskiftet 2020/2021, i och med detta upphörde också den finansiering som bolaget haft från EU. Bolaget finansierar därefter sin fortsatta verksamhet genom ett treårigt driftbidrag (2021-2023) från sina ägare. För 2022 har ca ¾ av de budgeterade driftbidragen nyttjats.

Framtiden

Full finansiering och en tydlig tidplan/målår är mycket viktigt för det fortsatta arbetet. Inte minst för näringslivets och kommunernas planering men även för det arbete och det uppdrag som NBB AB har. Bolagets framtida uppdrag måste utifrån de nya förutsättningar som nu gäller, tydliggöras av ägarna i samråd med regering och Trafikverk. Dessa diskussioner har redan påbörjats men måste under 2023 tydliggöras och fastställas.

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
X	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
X	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

region
västerbotten

Datum: 230110

VD:s underskrift:

Gusten Granström

region
västerbotten

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): Norrbotniabanan AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

I allt väsentligt har bolaget arbetat i enlighet med det uppdrag som fastställts i ägardirektiv och bolagsordning. Måluppfyllelsen får anses som god utifrån den av styrelsen fastställda verksamhetsplanen. Bl.a innebär detta följande

- *Norrbotniabanan finns nu i sin helhet i den Nationella Transportplanen som fastställts av regeringen*
- *Totalt anvisade medel i planen uppgår till ca 15 mdr kronor inklusive 3 mdr kronor för fortsatt planering mellan Skellefteå-Luleå*
- *EU-beslut angående förlängning av ScanMedkorridoren vilket möjliggör fortsatt EU-stöd till projektet*
- *Samtliga järnvägsplaner mellan Umeå-Skellefteå klara och fastställda. 5 överklagningar inlämnade till regeringen för prövning.*
- *Förberedande arbete med fortsatt planering mellan Skellefteå-Luleå påbörjad. Focus i första hand på infarterna till Piteå och Luleå*
- *Pågående överläggningar med regeringen, och Trafikverket angående fortsatt ansvars- och arbetsfördelning mellan dessa och Norrbotniabanan AB*

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Ändamålet med bolaget är att arbeta för att en ny järnväg (Norrbotniabanan) byggs sträckan mellan Umeå och Haparanda, samt därmed förenlig verksamhet.	Att staten övertar såväl det faktiska som det finansiella ansvaret för Norrbotniabaneprojektet.			Arbete pågår, svårbedömt med ny regering.

	Kontakterna med EU/Bryssel intensifieras för att utverka finansiellt stöd för det fortsatta arbetet såväl vad avser planering som byggande.			Arbete pågår. Sannolikheten att målet uppfylls bedöms som goda.
	Förutsättningarna för finansieringen ska klarläggas under året genom förhandlingar med tänkbara banker/finansinstitut, ex vis regionala aktörer, Europeiska- och Nordiska investeringsbankerna m fl. Att bereda väg för ett positivt beslut avseende fortsatt finansiellt stöd från EU.			Arbete pågår. Sannolikheten att målen uppfylls bedöms goda.

Väsentliga händelser

Kriget i Ukraina, lågkonjunktur, hög inflation, ny regering skapar en osäkerhet om hur framtiden kan komma att påverka bolagets verksamhet. En ny regering med nya ministrar och befattningshavare har tillträtt vilket innebär att nya kontaktvägar med nya befattningshavare måste etableras vilket tar tid. Lågkonjunktur och hög inflation skapar osäkerhet om fortsatt finansieringsbehov. Samtidigt kräver de enorma investeringarna som pågår och planeras i Norr-och Västerbotten en transportinfrastruktur som också klarar av de behov som redan idag finns och som i än högre grad kommer att finnas. Mot denna bakgrund är en fortsatt intensifiering av planering och byggande av Norrbotniabanan viktigare än någonsin.

Färdigställande av planarbetet mellan Umeå-Skellefteå en viktig händelse för att planeringsfocus kan läggas på sträcka Skellefteå-Luleå i det fortsatta arbetet. (I övrigt se redovisning under rubrik Måluppfyllelse)

region
västerbotten

Resultatanalys och finansiella risker

Resultatmässigt redovisar bolaget ett överskott på 480 tkr vilket är ett bättre resultat än budget. Bolagets EU-projekt upphörde vid årsskiftet 2020/2021, i och med detta upphörde också den finansiering som bolaget haft från EU. Bolaget finansierar därefter sin fortsatta verksamhet genom ett treårigt driftbidrag (2021-2023) från sina ägare. För 2022 har ca ¾ av de budgeterade driftbidragen nyttjats.

Framtiden

Full finansiering och en tydlig tidplan/målår är mycket viktigt för det fortsatta arbetet. Inte minst för näringslivets och kommunernas planering men även för det arbete och det uppdrag som NBB AB har. Bolagets framtida uppdrag måste utifrån de nya förutsättningar som nu gäller, tydliggöras av ägarna i samråd med regering och Trafikverk. Dessa diskussioner har redan påbörjats men måste under 2023 tydliggöras och fastställas.

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
X	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
X	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

region
västerbotten

Datum: 230110

VD:s underskrift:

Gusten Granström

region
västerbotten

VD-kommentar per 2022-12-31 Norrtåg AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

Bolaget var under första halvåret i samtal med operatören som påkallat förhandling med hänvisning till väsentliga förändringar i avtalets förutsättningar med anledning av pandemin och det stora tappet av resande. Dessa förhandlingar resulterade i ett nytt tilläggsavtal, som började gälla 1 juni 2022 där bolaget övertog biljettintäkterna. Resande och biljettintäkterna har återhämtat sig till nästan 2019 års volymer.

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Kommentarer/avvikelser
1.1 Bolaget skall för ägarna bedriva persontrafik med tåg på dag i respektive län (regional) samt mellan länen och angränsande län enligt överenskommelse med staten/Trafikverket.	Vi följer upp trafiken som är beställt i tågplan 2022 från resp. RKM/region. Resande följs upp på dels sträcka, dels totalen. Trafikkvalitet och fordon tillgängliga för trafik följs upp och att operatören uppfyller sina åtaganden enligt trafikavtal kontinuerligt.	**Resande och intäkterna** Målet var att nå 92 % av resande och - 100 % av intäkterna jämfört med 2019. **Uppnått mål 2022 –** Resande 8 % jämfört med 2019 och 100 % av intäkterna jämfört med 2019. **NKI 90% -** Två av sträckorna har uppnått målet Sundsvall-Storlien och Haparanda-Luleå. Övriga ligger mellan 80 %-90 %. Genomsnittet är 85 %. **Trafikkvalitet måltal 95 %** Operatörsbunden punktlighet RT+5min, **97 %** Operatörsbunden regularitet **92 %** **Varumärke – Utgår pga pandemi** **Ekonomi i balans.** Trafikkostnad under budgeterade nivåer, regional medfinansiering under budget.	En stark återhämtning av resande under året har medfört ökade intäkter vilket bidrar till ett bra ekonomiskt utfall. Trafikförändringar har genomförts under året för att möta efterfrågan och kostnadseffektiviseringar. Norrtåg AB ska under 2023 utreda framtida pris- och produktstrategi och hantering av prissättning, inför övergång till nytt biljettsystem och kommande upphandling, i enlighet med styrelsebeslut.

region
västerbotten

1.2 Bolaget skall arbeta i enlighet med avtalet tecknat med Trafikverket om utvecklingsprojekt Norrtåg.		Uppfyllt	
1.3 Bolaget skall årligen fastställa en trafikförsörjningsplan. Trafikåret är ca 15 december-15 december.		Uppfyllt	Bolaget har i samråd med RKM, regionen och kommuner lämnat en trafikbeställning till operatören för T23. Den nya tidtabellen börjar gälla den 13 december 2022.Arbetet med tågplan 2024 har påbörjats under hösten 2022.
1.4 Genom samverkan med ägarna planera, samordna och upphandla persontrafik med tåg med hög kundtillfredsställelse.		Uppfyllt	Förhandsannonsering för nästa trafikupphandling from 2025-12-14 har genomförts i december 2022
1.5 Bolaget skall erbjuda en rationell och effektiv persontrafik med tåg.		Uppfyllt	
1.6 Bolaget skall svara för att regionens invånare erbjuds en attraktiv persontrafik med tåg med hög tillgänglighet och standard. Regelbundna resor för pendling mellan i trafikförsörjningsplanen utpekade orter är viktiga att tillgodose.		Uppfyllt	Bolaget arbetar med en trafikeringsplan för kommande år för att se behovet av fordons-och depåkapacitet på längre sikt och när Norrbotniabanan är klar för trafik.
1.7 Trafikutbudet skall, i dialog med ägarna, samordnas med den övriga interregionala trafiken.		Uppfyllt	Tågplanen har tagits fram mht tagen dels till regionernas önskemål, dels tagit höjd för den tunga underhållet och upprustningar av fordonen som ska göras under kommande år.
1.8 Bolaget skall utveckla ett väl fungerande samarbete med ägarna och trafikentreprenörerna varvid kompetensen hos dessa skall tillvaratas.		Uppfyllt	Bolaget har process runt tågplan där ägarna, RKM, kommuner och operatör deltar.

region
västerbotten

1.9 Att årligen redovisa till ägarna resandeutvecklingen samt uppföljning i enlighet med avtalet tecknat med Trafikverket (fd Rikstrafiken) om utvecklingsprojektet i Norrtåg.		Uppfyllt	Bolaget lämnar en kvalitetsrapport varje kvartal/tertial och förvaltningsberättelse där det framgår kvalitetssiffror och måltal. Vidare har bolaget återkommande samverkansmöte i olika former med resp region samt möten med Trafikverket och Norges motsvarighet.
1.10 Bolaget ska i möjligaste mån eftersträva upphandling med incitament/nettoavtal för trafikföretagen.	Pandemin har medfört förändrade förutsättningar och villkor		Nytt tilläggsavtal träffats from juni 2022.

Väsentliga händelser

Nytt tilläggsavtal har träffats med trafikoperatören Vy Tåg AB till följd av pandemin och dess effekter. Det nya avtalet gäller för tiden 2022-06-01-2025-12-13.

Under 2022 har en utredning tillsatts för att se möjligheterna att pausa dieseltågstrafiken mellan Hällnäs och Lycksele. De stora fordonsproblemen med dieselfordonet som har under de senaste åren medfört en försämrad trafikkvalitet med inställda avgångar på dieselsträckan Hällnäs-Lycksele Genom att pausa dieselsträckan och samtidigt förtäta pendeltågstrafiken till Vindeln utökas möjligheten till bättre utbud och ökat resande på sikt för dagliga pendlare till och från Umeå. Beslut togs att lägga ned dieselsträckan from dec 2022 och avyttra dieselfordonet.

Resultatanalys och finansiella risker

Resande och därmed biljettintäkter har haft en mycket bättre utveckling än budgeterad tillsammans med ersättning från Trafikverket för förlorade intäkter för första halvåret och en minskad trafikkostnad ger en trafikkostnad för Västerbotten med 50 846 kkr jämfört med inbetalt driftsbidrag 70 215 kkr ett överskott med 19 369 kkr.

region
västerbotten

Framtiden

Norrtåg AB är i slutfasen med arbetet av ny tågstrategi som i slutändan ska mynna ut i en fordonsbeställning av nya fordon. Grundtanken för utredningen är att beskriva de politiska handlingsalternativen för tågtrafikens utveckling och att skapa en beredskap för olika former av resande- och trafikutvecklingsscenarier. Utredningen ska belysa de olika trafikstråkens olika förutsättningar och möjligheter. Vidare också vilka olika lösningar som kan finnas för hela Norrtågssystemet, framtida fordonsförsörjning och underhållsinfrastruktur. Även frågan om framtida fordonsstandard ska utredas avseende till exempel komfortkrav, vinterfunktionalitet och hastighet. Det viktiga arbetet med att förbereda nästa upphandling av regional tågtrafik påbörjas under 2023.

Umeå 2023-01-16

Maria Höglander

Vd Norrtåg AB

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag):

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.
Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

Se bifogade dokument ”Verksamhetsplan 2022” och ”målinriktad verksamhet övergripande- och avdelningsnivå 2023”.

Väsentliga händelser

(En kort beskrivning av de viktigaste händelserna hittills under innevarande år samt hur, och i vilken omfattning, dessa händelser påverkat/kommer att påverka verksamhet och ekonomi.)

Det är med stort vemod som jag skriver denna sista sammanfattning i museets olika rapporteringskanaler. Jag lämnar en fantastisk arbetsplats och ett otroligt roligt och stundom utmanande jobb den sista januari 2023. Som jag kommer att sakna alla medarbetare, Skellefteå, ja allt som varit förknippat med jobbet som museichef. Jag lägger stolt till skellefteidentiteten till alla mina identiteter. Många goda erfarenheter tar jag förstås med mig till det nya arbetet som chef för Armémuseum i Stockholm.

Under hösten har museet arbetat fram en strategisk plan som sträcker sig åren 2024 – 2027 och som ligger till grund för museets utvecklingsområden till den kommande regionala kulturplanen. Museet har nu en grund för sitt fortsatta utvecklingsarbete. Styrelsen har också fattat beslut om en reviderad investeringsplan som möjliggör utvecklingsarbetet. I fokus står förstås basutställningen, men nu också nya Forskarrum / ny besöksupplevelse, hemsideutveckling och Prisman, det regionala konstrummet. Museets ekonomi för dessa satsningar bedöms som goda genom sparade anslag och tidigare avsättningar till överavskrivningar.

2022 är året då besökarna kom tillbaka efter pandemiåren, 99 650 besökare hittade till museets verksamheter, vilket är fantastiskt. Före pandemin hade museets verksamheter mellan 50 000 – 70 000 besökare årligen. Framgången beror huvudsakligen på Storsia, Barnsia och verksamheten i Sara kulturhus, tre delar som alla bidragit till att så många besökt oss. Även särskilda verksamheter som båtmuseet på Stackgrönnan och julmarknaden förtjänar att nämnas, vardera med rätt stabila ca 10 000 besökare årligen.

Resultatanalys och finansiella risker

(För att Region Västerbotten ska kunna göra en sammanfattande redovisning av era resultat förutsätts det att ni analyserar resultatutfallet per 31/12. Förklara resultatutfallet i förhållande till lagd budget, väsentliga avvikelser mot budget ska kommenteras och åtgärdsförslag beskrivas. Kommentera de viktigaste faktorerna som förklarar ert resultat.)

Framtiden

(Ge en kort och framåtriktad beskrivning av förändringar/förutsättningar, både positiva och negativa, samt egna satsningar mm som påverkar bolagets framtid på kort och lång sikt.)

Den positiva utvecklingsfas som jag tidigare redogjort för håller i sig, med ett stort engagemang och drivkraft hos medarbetarna, vilket är den viktigaste förutsättningen för att museet ska fortsätta att utvecklas enligt plan.

I skrivande stund pågår förberedelser för en magasinsflytt. Projektering av den tilltänkta nya lokalen på Navet väntas påbörjas i mars. För närvarande undersöker museet de ekonomiska förutsättningarna, vad museet har råd med helt enkelt. På ett eller annat sätt behöver museet sannolikt hyfsat stora ökade ramanslag för att täcka ökade hyreskostnader såvida inte utvecklingsarbetet ska pausas. En magasinsflytt är förmodligen det mest arbetsintensiva ett museum kan företa sig, väl i paritet med en ny basutställning. Museet har vid fyra tillfällen beskrivit omfattningen och förutsättningen för ägarna genom särskilda ägarsamråd.

Arbetet med nya Forskarrum / ny besöksupplevelse fortsätter enligt plan där ett konkretiserat förslag arbetas fram tillsammans med Folkrörelsearkivet och Företagsarkivet under 2023.

Arbetet med Prisman fortsätter enligt plan och avtalsskrivning är att vänta under januari månad med Skelleftebygg som vann anbudsförfarandet.

Angående kaféet på Nordanå så har kulturenheten beslutat att göra ett nytt anbudsförfarande under vinter 2023 med anledning av att de avser att stötta potentiell entreprenör ekonomiskt. Museet har bett om att få vara med i själva kravspecifikationsarbetet från början eftersom vi anser att vi har många bra idéer för Nordanå som helhet, inte minst synergier med museet och nya Forskarrum / ny besöksupplevelse.

Museet upplever fortsatt större behov av byggnadsantikvariska och arkeologiska tjänster vilket är en naturlig följdeffekt av att staden och regionen växer. Under nästan hela året har museet haft förstärkning både på den byggnadsantikvariska och den arkeologiska sidan till följd av efterfrågan på tjänster som beror på att det investeras så mycket i Skellefteå och norra Västerbotten.

Med dessa nästan ideligen positiva ord avslutar jag rapporten. Det finns naturligtvis många utvecklingsområden och utmaningar för museet framåt. Jag vill dock påstå att museet har två rockess för att möta utmaningarna; engagerade medarbetare som verkligen vill utveckla museet och också en relativt god ekonomi. Jag känner mig också mycket trygg i att överlämna VD-skapet, om än tillfälligt, till Carola Fallgren och önskar både museet och blivande VD all lycka till i framtiden.

region
västerbotten

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Datum:

VD:s underskrift:

region
västerbotten

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser: Skogs- och samemuseet i Lycksele AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.
Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Se bilaga				

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

Väsentliga händelser

(En kort beskrivning av de viktigaste händelserna hittills under innevarande år samt hur, och i vilken omfattning, dessa händelser påverkat/kommer att påverka verksamhet och ekonomi.)

Verksamheten som bedrivs vid Skogs- och samemuseet och vid Gammplatsen har påverkats av omvärlden, vi känner av den ökade inflationen, energikrisen och den ökade spänningen i omvärlden. Den ökade inflationen har gett en minskad försäljning vid museet och ute på Gammplatsområdet med restaurang

och gårdsbutik. De arrangemang som innan covid-pandemin traditionellt har funnits på Gammplatsområdet har genomförts under året, med gott besöksantal. En gårdsbutik har öppnats upp på området och försäljning av karameller i diverse handeln har genomförts. Ett samverkansprojekt mellan de tre olika aktörerna, hantverksveckan, genomfördes i augusti månad.

En stor utmaning museet står inför att ha en ändamålsenlig förvaring av samlingarna. Under sommaren skedde en vatteninträning i en av lokalerna, med en mögelpåklädning av föremålen. En utökad ägardialog under hösten genomfördes, samt ett besök från Kommunstyrelsen där utmaningarna framställdes. Från museets sida arbetar vi med att hitta lösningar på förvaringen.

Resultatanalys och finansiella risker

(För att Region Västerbotten ska kunna göra en sammanfattande redovisning av era resultat förutsätts det att ni analyserar resultatutfallet per 31/12. Förklara resultatutfallet i förhållande till lagd budget, väsentliga avvikelser mot budget ska kommenteras och åtgärdsförslag beskrivas. Kommentera de viktigaste faktorerna som förklarar ert resultat.)

Budgeten för 2022 korrelerar inte med det faktiska utfallet. När budgeten lades var vi i slutfasen av covid-pandemin, och med sikte på att verksamheten skulle återgå till ett läge såsom innan pandemins utbrott. Föga anade vi att kraftigt ökad inflation samt oro i världen skulle komma redan i januari månad.

Utfallet på 2022 år är att bolaget inklusive Gammplatssamverkan gör ett positivt resultat på 863 tkr. Detta beror på att Lycksele kommun har utökat driftsbidraget för 2022 med 500 tkr, med syfte att täcka upp det minusresultat som verksamheten uppvisar. En utökning av driftsbidraget är beviljad även för 2023. Museet har tidigare år täckt upp i resultatet det minusresultat som Gammplatssamverkan har genererat. Avtalet går ut den sista december 2023.

Skogs och samemuseet beviljades medel från Kulturrådet med 460 tkr till en inledande studie för att förnya den samiska utställningen. Dessa medel har gått in under 2022 och kommer att användas under 2023. I resultatet finns ett annat projekt, hantverksveckan, som avslutas i februari månad 2023, där finns också medel kvar som kommer att upparbetas under 2023.

region
västerbotten

På totalen har försäljningen minskat med ca. 230 tkr. Detta har märkts av under hösten för Ruselegården, gårdsbutik samt museibutiken. Därtill genomfördes inte heller ett av de större arrangemangen, spökafton. Ruselegården hade ett tapp på julbord i kombination med att Ruselegårdens övervåning har varit stängd under hösten pga. renovering.

Framtiden

(Ge en kort och framåtriktad beskrivning av förändringar/förutsättningar, både positiva och negativa, samt egna satsningar mm som påverkar bolagets framtid på kort och lång sikt.)

Behovet av att hitta en lösning för museets samlingar är prioritet. Där arbetar vi framåt i frågan, olika förslag på hur en utbyggnad kan se ut har diskuterats med ägarna. Utmaningarna är naturligtvis att få en finansiering till projektet.

KUR-medlen kommer att resultera i ett förslag hur en kommande samisk utställning kan se ut. Referensgruppen i projektet med den samiska utställningen kommer att genomföra en studieresa till Kanada i juni månad. Under mars månad kommer delar av personalgruppen att besöka museer i Stockholm, Göteborg, Malmö och Köpenhamn, med fokus på utställningsteknik samt hur museer arbetar med minoritetsfrågor. Det här är en av de viktiga strategiska satsningar som museet behöver göra.

Under januari genomförs en uppfräschning av de befintliga basutställningarna som finns på museet. På sikt behöver också de skogliga utställningarna byggas om, då den äldsta är från 1984.

Övriga större uppdrag såsom Gammplatssamverkan samt driften av den kulturbotaniska trädgården kräver en översyn av avtal och ekonomisk ersättning. Avtalet för Gammplatssamverkan går ut den sista december 2023.

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

region
västerbotten

18/1	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
18/1	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad) **kommer så snart den är klar**
	Revisionsrapport för år 2022 **kommer så snart den är klar**
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga **kommer så snart den är klar**
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna. **Kommer in efter styrelsens första möte den 13 februari 2023.**
	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter **Kommer in efter styrelsens första möte den 13 februari 2023.**

Datum: 2023-01-18

VD:s underskrift: Eva Lundstrom

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser Västerbottens museum AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.
Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Ändamålet med bolagets verksamhet är att vara länsmuseum i Västerbotten samt bidra till samhället och dess utveckling	1. Etablera kontakter med länets kommuner 2. Utveckling via kontakter med utbildning och näringsliv	1. Tillsammans med Västerbottensteatern och Norrlandsoperan har museet under våren avslutat Årets kulturkommun Skellefteå och nyligen invigdes Årets berättarkommun Dorotea tillsammans med nordiskt berättarcentrum. Därutöver har museet inom sina olika kompetensområden	1. Uppfyllt 2. Uppfyllt	

		återigen kunnat resa i länet. 2. Efter pandemin har återigen samverkan med länets skolor satt i gång samt samverkan med kreativa och kulturella näringar tagit ny fart med etablering av slöjdateljéer på Gammlia		
Västerbottens museum ska verka för att en bred allmänhet kan ta del av regionens kulturarv i syfte att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning	1. Ökad närvaro i sociala medier 2. Varierat utbud i utställningar och program för att nå en bred målgrupp 3. Nya publika arkiv	1. Under pandemin ökade närvaron i sociala medier vilket fortsatt under året. 2. Under året har utställningar om konst, foto och kulturhistoria med varierade teman erbjudits publiken, som kommit tillbaka till museet efter pandemin. Utställningen om Stig Lindberg har dragit en stor publik. Besöksstatistiken visar att 148 249 besökte museet 2022 (42 368 år 2021) Museets webbplats hade 125 644 besök (82 530 år 2021) Därutöver har museet fortsatt att förmedla	1. Uppfyllt 2. Uppfyllt 3. Ej uppfyllt	

		kulturarv digitalt via ljud och rörlig bild 3. Nya arkivlokaler på Gammlia ökar definitivt allmänhetens tillgång till vårt gemensamma kulturarv, vilket museet fortsatt strävar efter att kunna bygga.		
Bolaget ska iaktta god ekonomisk hushållning i verksamheten	1. Budget i balans 2. Tät uppföljning av ekonomin 3. projektmedel	1 Museet lade inför 2022 en budget med utgångspunkt från försiktighetsprincipen maa Coronapandemin. Som fastighetsägare samt med en bred verksamhet händer mycket under ett år, även detta år i form av ej budgeterade personalförändringar, fastighetsåtgärder och fördyringar pga inflationen och ökade kostnader för varor och tjänster. Dock har museet erhållit även ej budgeterade intäkter som totalt gör att museet under året har en budget i balans	1. Uppfyllt 2. Uppfyllt 3. Delvis uppfyllt	

		2 Pga ovan har en tät uppföljning av anslagsfinansierad verksamhet samt museets uppdrags- och projektverksamhet ägt rum. 3 Museet har under perioden ansökt om olika projektmedel som delvis avslagits. Projektmedel har beviljats för det sista året av projektet ”Friluftsmuseum för fler”.		
Verksamheten ska präglas av hög kunskap och kvalitet, mångfald, jämställdhet och tillgänglighet	1. God kompetensförsörjning 2. Hög Kunskap och kvalitet i publika program 3. Tillgänglighetslösningar på Gammlia	1. Under perioden har museet kunnat tillsätta några viktiga vakanta tjänster som säkerställer kompetensförsörjningen. Dock har föräldra- och studieledigheter vakantsatt en del tjänster under hösten. 2. Sommarens publika program på Gammlia har präglats av god kvalitet, tillika i program kopplade till museets utställningar	1. Delvis uppfyllt 2. Uppfyllt 3. Uppfyllt	

		3. Med medel från Boverket har museet ökat tillgängligheten till några av friluftsmuseets byggnader.		
VBM ska samla, bevara, utveckla, levandegöra och öka tillgängligheten till länets materiella och immateriella kulturarv och därvid knyta samman historia, nutid och framtid	1. God samlingsförvaltning avseende samling och bevarande 2. Levandegörande och ökad tillgänglighet till kulturarvet	1. Under året har ett omfattande arbete med uppordning och säkerställande av god förvaring för museets föremålssamlingar ägt rum. Stora samlingar av föremål har registrerats och magasinerats. 2. Det materiella kulturarvet har visats för fler grupper sedan coronarestriktionerna släpptes. Publika program har arrangerats gällande immateriell kunskap inom KKN, byggnadsvård, hantverk och traditioner på Gammlia	1. Uppfyllt 2. Uppfyllt	
VBM ska utveckla museet som besöksmål	1. Underhållna och tillgängliga byggnader på Gammlia 2. Samarbete med kulturaktörer och näringsliv	1. Inför öppnandet av Gammlia genomfördes fortsatt underhåll med t ex målning, markvård mm.	1. Uppfyllt 2. Uppfyllt 3. Delvis uppfyllt 4. Delvis uppfyllt 5. Ej uppfyllt	

	3. Ett attraktivt friluftsmuseum för många 4. Nya basutställningar 5. Nya publika arkiv	2. Museet har under året etablerat slöjdateljéer på Gammlia samt på området samarbetat bl a med flera föreningar och kulturskolan 3. Publiken har hittat tillbaka till museet och Gammlia efter pandemin Den nya utställningen i Egilhallen har under sommaren haft ca 10 000 besök. Under perioden har en ny organisation för friluftsmuseet etablerats. Dock har ekonomin inte räckt till för att förverkliga planerade nya etableringar på området. 4. En ny förhistorisk utställning är under uppbyggnad och planeras att öppna i juni 2023. 5. Arbetet inför att hitta en finansiell och praktisk lösning fortsätter för nya publika arkiv. Arbetet		

		har tyvärr avstannat 2022.		
VBM ska bidra till forskning och kunskapsuppbyggnad inom museets verksamhetsområden	1. Samarbete med Umeå universitet 2. Kunskapsuppbyggnad inom museets kunskapsområden	1. Efter pandemin har museet återupptagit samarbetet med Umeå universitet, syftet är att etablera ett vetenskapligt råd. Vissa kontakter har tagits under året. 2. Under året har återigen kunskapsförmedling inom museets olika områden satt fart, det handlar om arkiv, kulturmiljö, samlingsförmedling, utställningar mm	1. Ej uppfyllt 2. Uppfyllt	
VBM ska ansvara för kulturmiljöverksamheten i egenskap av länsmuseum	1. Kunskapsunderlag om kulturmiljöer i länets kommuner 2. Rådgivning till länets kommuner 3. Samla och synliggöra kulturspår i länet 4. Samverka med berörda avseende länets kulturlandskap	1. Museet hjälper kommuner att ta fram underlag om sina kulturmiljöer. Under året har arbetet med underlag för Lycksele kommun pågått, dock ej klar. 2. Under året har byggnadsvården haft 65 bygglov, 15 detaljplaner och 13 förhandsbesked på remiss i länets	1. Delvis uppfyllt 2. Uppfyllt 3. Delvis uppfyllt 4. Uppfyllt	

		kommuner. Arkeologin har deltagit i delar av dessa. 3. Efterarbete samt sammanställning av de stora utgrävningarna vid Västra länken har genomförts under året. Arkeologin har under fältsäsongen genomfört ett antal grävningar, övervakningar och besiktningar i olika delar av länet. 4. Under perioden har samverkan med skolor om nyttjande av kulturlandskapet fortsatt samt samverkan med glaciärforskningen och Olofsfors bruk m fl ägt rum.		
VBM ska utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för barn och unga	1. Nya publika miljöer för barn och unga	1. Inför sommaren öppnade den egenproducerade interaktiva utställningen Hamnstaden Umeå som lockat en stor publik. Utställningen är också ett bidrag till Umeå 400 år. Slöjdläger för barn	1. Uppfyllt	

		arrangerades på Gammlia inom ramen för projektet ”Friluftsmuseum för fler”		
VBM ska utveckla museet i ett nationellt och internationellt perspektiv	1. Nationell samverkan 2. Internationell samverkan	1. Efter pandemin har museet återigen kunnat samverka med RAÄ, länsmuseerna, fotonätverk, friluftsmuseer och många fler. 2. Under perioden har projektet Vandring i kulturlandskap resulterat i en bok. Syftet med den är att öka förståelsen för fjällandskapets historia för verksamma inom besöksnäringen. Projektet drivs i samverkan med Norge och Finland. En workshop för turistföretagare arrangerades i Ammarnäs i augusti	1. Uppfyllt 2. Uppfyllt	
VBM ska förvalta bolagets fastigheter samt därtill förvalta samlingarna och byggnaderna tillhörande	1. Underhåll av bolagets fastigheter 2. Säkerställa utökade driftsbidrag för underhåll av stiftelsens byggnader	1 Underhållet styrs dels av en underhållsplan dels av mer akuta åtgärder. Mer omfattande åtgärder under året är	1. Delvis uppfyllt 2. Ej uppfyllt 3. Ej uppfyllt	

Stiftelsen Västerbottens museums samlingar	3. Säkerställa anpassade lokaler för samlingsverksamheten	att taket på en av de större byggnader bytts ut, ny ventilation satts in i Egilhallen samt nya ytskikt i en av utställningshallarna. Fönstren i en del av byggnaden har renoverats. 2 Inför 2022 äskade museet om utökade driftsbidrag om 800tkr för att säkerställa ett mer långsiktigt underhåll av byggnaderna på Gammlia, det hörsammades inte. Det finns inga möjligheter att prioritera om verksamhetsmedel till detta för då blir resultatet mindre publik verksamhet och stängda gårdar. Äskandet kvarstår inför 2023 3 Nya lokaler för arkivmaterial och foto tillsammans med Folkrörelsearkivet, Företagsarkivet och ISOF är en prioritet för att vi		

		ska klara framtida bevarande och tillgängliggörande av våra kulturskatter. Under perioden har det förfinade förslaget dock inte färdigställts. För att hanteringen av museets föremålssamlingar ska fungera bättre planerar museet en om- och tillbyggnation av Vårdverkstaden, en byggnad för samlingshantering på Gammlia, En första kostnadskalkyl i kombination med inflationen har satt satsningen på paus.		

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

Väsentliga händelser

Efter årsskiftet 2022 påverkade Coronapandemin museets verksamhet med förlängt hemarbete och mindre publik verksamhet. Efter det att restriktionerna släpptes i Sverige återgick museets verksamhet så sakteliga till det normala. Många aktiviteter som skulle ha genomförts 2021, särskilt finansierade med förstärkningsmedel från staten, sköts upp till 2022. Anslagsökningen från ägarna år 2021 och även 2022 blev lägre än tidigare år, vilket var mycket oroande. Uppräkningen sjönk från dryga 2,5 % till ca 1,8 %. Sådana fluktuationer skapar ytterligare kräftgång i ekonomin. Museet har under perioden åter fyllt kalendern med program, visningar och workshops. Friluftsmuseet kunde öppna och hålla i gång hela sommaren och inleddes med ett stort

midsommarfirande. En helt ny interaktiv utställning i Egilhallen om Hamnstaden Umeå öppnade och drog ca 10 000 besök mellan midsommar och 15 augusti. Året slutade med en välbesökt julmarknad. Museets utställningshallar fylldes återigen med utställningar och program och en stor utställning om Stig Lindberg öppnade den 15 maj och har hittills lockat många besökare. Museets kafé och butik har haft många besökare och det ekonomiska resultatet översteg budgeten. En ny resident i SJCD utsågs, Albert Sten, som kommer att fokusera på ägande, arv och skog. Parallellt med den fysiska verksamheten har även det digitala utbudet fortsatt att fyllas på. Besökarna har också hittat tillbaka till museet och besöksantalet är hittills högre än år 2019, både fysiska besök och på webben, dvs före pandemin. Därtill har efterfrågan på museets olika verksamheter ökat markant med frågor om samlingar, utlån, program, samverkan mm. Ett flertal rekryteringar har pågått under året, det är ersättare för två pensionsavgångar, tre föräldraledigheter samt sommarpersonal till Gammlia och det arkeologiska fältarbetet. Under perioden har en medarbetarenkät genomförts på museet med en svarsfrekvens på 94,8 %. Museet har beviljats medel från Boverket för tillgänglighetslösningar för skolbyggnaden och kyrkan på Gammlia. Ytterligare fastighetsåtgärder är takbyten, ventilationslösningar, golvåtgärder och mindre reparationer i bolagets fastigheter. Verksamheten i länet har under perioden kommit i gång med mer aktiviteter på plats med föredrag och möten. Totalt har under året verksamhet bedrivits i Vindeln, Storuman, Lycksele, Skellefteå, Tärnaby, Dorotea, Nordmaling, Robertsfors, Åsele och i fjällvärlden. Inom ramen för Årets kulturkommun har bl a en workshop genomförts med politiker i Skellefteå. Samverkan med hembygdsrörelsen pågår inom ramen för deras ”Sevärt- Hörvärt” projekt.

Resultatanalys och finansiella risker

Omsättningen för verksamhetsåret 2022 uppgår till 59.8 Mnkr att jämföra mot budgeterat 52.5 Mnkr. Avvikelsen förklaras delvis av en ökad försäljning i kafét samt att verksamheten intäktsfört förstärkningsmedel kopplat till Corona. Vidare erhöll bolaget momsåtervinning rörande verksamhetsåren 2015 och 2016 som uppgick till 2.1Mnkr. Det redovisade resultat före skatt och bokslutsdispositioner för uppgår till +2.1 Mnkr att jämföra mot en nollbudget. Under året har en del nödvändiga och omfattande renoveringar utförts såsom takbyten pga. läckage, golvåtgärder i utställningshallar, fönsterrenovering i kontor och investering i ny ventilation.

region
västerbotten

Framtiden

Förutsättningar som påverkar hur museet ska lyckas framöver är hur anslagen från ägare och stat utvecklas. Museet är beroende av att anslagen 2023 och framåt höjs. I ett längre perspektiv är utmaningarna för framtiden även fortsättningsvis att klara av den löpande verksamheten i det sedan 2014 dubbelt så stora museet vilket är möjligt enbart om anslagen håller samma nivå som kostnadsutvecklingen och omvärldens ekonomiska läge. Under åren 2019 - 2021 uppmärksammades länsmuseernas ekonomiska situation nationellt med fokus att staten inte räknar upp det statliga stödet till regionala museer trots länsmuseernas breda och landsomfattande uppdrag. Riksantikvarieämbetet fick av regeringen under 2020 uppdraget att genomlysa förutsättningarna för de regionala museernas verksamhet. Rapporten visar tydligt på länsmuseernas viktiga uppdrag, vår breda verksamhet och den ekonomiska verklighet som vi lever under. När det gäller Västerbottens museums ekonomiska situation bygger den delvis på ovissa intäkter m a a att vi inte kan prognostisera uppdrag, projekt och intäkter av egen affärsverksamhet på lång sikt. Därtill världsläget och inflationens påverkan på varor och tjänster. Det beviljade anslaget för renovering av friluftsmuseet Gammlias fastighetsbestånd gav museet goda förutsättningar att klara av det då omfattande renoveringsbehovet. Utmaningen är att få till en långsiktig underhållsbudget för friluftsmuseet, vilket finns med i museets budgetäskande från ägarna. Utifrån dagens utgångspunkt verkar det som att besökarna hittat tillbaka, museet är uppskattat och välbesökt av alla åldrar. Museet vill fortsatt vara relevant och en viktig aktör i samhället med utgångspunkt från vårt uppdrag och vårt breda utbud. Viktiga satsningar på längre sikt är ett aktivt friluftsmuseum, nya, aktuella och innovativa kulturhistoriska utställningar samt nya publika arkiv för främst pappers- och fotosamlingar. Det senare syftar till att öka tillgängligheten till de skatter som finns i museets samlingar och samtidigt klara av att bevara materialet för framtiden. Ritningar och ekonomiska kalkyler för arkivsatsningen ska tas fram under 2023 vilket finansieras som egeninsats. Museet behöver ekonomiskt stöd för att klara även den utmaningen. Museets ambition är att samverka med andra arkiv för att hitta samordningsvinster.

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022

	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Datum:

VD:s underskrift:

VD-kommentar per 2022-12-31

Avser (bolag): Västerbottensteatern AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

Uppdrag i ägardirektiv/bolagsordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/avvikelser
Teatern har ett regionalt ansvar att producera, presentera, främja, stärka och utveckla teatern och annan scenisk konst i kommunen och länet	**Verksamhetsidé: Västerbottensteatern vill genom scenkonst, underhållning, berättande, pedagogik och socialt engagemang göra Västerbotten till en ännu mer attraktiv plats att leva på.** Mötet med publik, besökare och deltagare sker i de tre olika avdelningarna - Teateravdelningen, UngHästen och Nordiskt Berättarcentrum - verksamhet. Resultatmåttet är att de föreställningar, projekt och evenemang som vi planerat att	Totalt har 15 olika produktioner spelats under året varav 7 varit nyproducerade. Därutöver har NBC genomfört Berättarfestivalen i oktober med rekord i antal besökande. Publiksiffran på 31 424 besökande till föreställningar och ca 25 000 till programaktiviteter visar på nivåer som gällde innan pandemin.	Kommer uppfyllas helt Kommer uppfyllas helt	Vi har spelat enligt plan och med bra respons. Publiktillströmningen under hösten har varit mycket god till våra produktioner även om vi märkt av ett ändrat köpbeteende hos publiken där besluten fattas närmare föreställningstillfällena.

	genomföra. Teater 7, UngH 4, NBCs olika projekt.			
Teater- och scenverksamhet ska kännetecknas av kvalitet, mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och attraktionskraft	**Publiken i centrum**	**Kvalitet:** Utvecklad definition återfinns i VP och efterlevs i samtliga avdelningars arbete. **Attraktionskraft** Vi ska vara omtalade och locka stor publik **Jämställdhet:**Bra balans vid jämställdhetscheck som görs till samtliga teater-föreställningar **Mångfald:** Ökad mångfald på arbets-platsen och i salongen. **Tillgänglighet:** Förbättrade möjligheter för	Kommer uppfyllas helt	Bredd och spets i verksamhetens utbud. Fina recensioner av våra föreställningar, större mediebevakning. Jämställdhetscheck genomförd med bra balans. Större mångfald i ensemblen finns men bör förbättras ytterligare. Riktat arbete mot Expats och nya svenskar via Röda Korset är genomfört. Utökade rullstolsplatser på sommarteatern och bättre möjligheter att ta emot publik med funktionsvariation i och

		personer med funktionsvariation		med flytten till Sara. Syntolkningar är genomförda
Teatern ska särskilt främja berättande	**Publiken i centrum**	I oktober äger den 14:e Berättar-festivalen rum med totalt ca 150 programpunkter. Årets berättar-kommun genom-förs enligt plan. Berättarkraft, det årliga främjandearbete som bedrivs med stöd av Skellefteå Kraft, förädlas under 2022. Nätverket NBSM upprätthålls Under hösten inleds NBCs flerårigа projekt *Berättare i residens.*	Kommer uppfyllas helt	Berättarfestivalen har genomförts med rekord i aktiviteter och där vi sprängde 10 000-vallen för publik Vid festivalen fanns nationella och internationella medverkande. Berättarkraft genomfördes på delvis nytt sätt med riktat samarbete med anställda inom Region Västerbotten. Kring åren med pandemin. Resultatet blev bra och kommer att leda till produktion av en podcast där berättelserna spelas in och de medverkande porträtteras. NBSM har hållit iv i nätverket trots att bidrag för detta inte erhölls Berättare i residens har genomförts genom en produktion av och med Frida Selander

Teatern ska verka för regionalt, nationellt och internationellt utbyte i form av samverkan, gästspel och tvärkulturella samarbeten	**Publiken i centrum** **Socialt Engagemang**	Nordiskt Berättarcentrum ingår i Federation for European Storytelling (FEST) NBC samarbetar med Västerbottens Museum mfl NBC samarbetar med skolor, organisationer för att utveckla individer och grupper. Även bland företag efterfrågas deras kompetens. Västerbottensteatern har ett stort antal regionala, nationella och internationella gästspel som infaller under hösten 2022 UngHästen samarbetar med Sigtuna kommun i ett stort projekt där de utbildar personal i sin metod. Man genomför också samarbeten med skolor i Bureå och i Piteå kommun.	Kommer uppfyllas helt Kommer uppfyllas helt	Västerbottenteatern är ansedda medlemmar i FEST och har även en styrelseplats i organisationen Teatern är även involverad i ett antal nationella och internationella organisationer som tex Svensk Scenkonst, Länsteatrarna i Sverige, FEST mfl Under året upprätthålls NBSM, Nordic/Baltic Storytelling Meeting – det nätverk som NBC etablerat under de tre senaste åren och arbetet med finansiering för projektet fortsätter. UngHästens arbete i Sigtuna har fått god respons som lett till en fortsättning som kommer att genomföras under våren-23 Samarbetet med Jämtland och Norrbotten fortsätteräven det under 2023

		Samarbetsprojekt med teatrar i Finland startar 1 sept Samarbete med Riksteatern kring produktion 2024 har startat upp. Samarbete med fri grupp (Östfront) o Uppsala stadsteater kring föreställning 2023		Samarbetet 3 teatrar har inletts och turné med Mira – flickan från långt borta i Vasa har genomförts i november. Samarbete med Riksteatern fortsätter och nya samarbeten diskuteras. Samarbetet med Östfront utvecklas vidare kring föreställningen Jernbanan men Uppsala stadsteater är inte längre en part.
Teatern ska med beaktande av ändamålet:				
Utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella teatern och scenkonsten	**Ökad kompetens** Flytten av hela Västerbottensteaterns verksamhet till Sara kulturhus innebär behov av utvecklade arbetssätt och processer. **Digitalisering, Digitala möten av kvalitet, Ökad teknisk digital kompetens**	Vi genomför utvecklingsinsatser i ledningsgrupp och i samtliga avdelningar gällande nya arbetssätt. Tillvarata och förädla de erfarenheter och kompetenser gällande	Kommer uppfyllas helt	Digitalisering av våra administrativa rutiner och informationsspridning har genomförts med gott resultat Vi bibehåller och utvecklar kontakten med vår publik

		digitalisering som skett under 2020 och 2021.		genom våra kanaler i sociala medier Vi arbetar med digitala möten i produktionsprocesser för att göra processerna hållbara och resurseffektiva. Avtal med Fackförbundet Scen& Film tecknat som möjliggör digitala sändningar
Vara nära medborgarna genom att bedriva verksamhet i hela länet	**Publiken i centrum**	NBC genomför sitt regionala främjande-arbete med Årets Berättarkommun (Storuman och Dorotea) FJONT och Rotterdam turnerar under våren. Föreställningen Mira turnerar på 20 platser i länet under hösten UngHästen turnerar med föreställningen sina föreställningar i länet enligt plan	Kommer uppfyllas helt	31 % av antalet föreställningar spelade på turné vilket är enligt plan. Totalt har 131 föreställningar och 25 programaktiviteter genomfört på turné som nått drygt 8000 personer. Samarbetet med Västerbottens museum och Norrlandsoperan gällande Årets Kulturkommun kommer att utvärderas under hösten 2022.
Utveckla verksamhet för barn och unga	**Publiken i centrum** **Socialt engagemang**	UngHästen utvecklar och spelar föreställningarna XXX	Kommer uppfyllas helt	51% av spelade föreställningar riktades mot barn och unga. Av

		om sex och samlevnad och Viskningar och Våra om psykisk ohälsa. Metodboken ”Trygga Klassrum” har fått spridning i länet och i andra delar av landet. Unga Sara startas upp på initiativ av UngHästen i samarbete med övriga verksamheter i huset Sommarteatersatsning med Wendy och Peter Pan med ungdomsfokus		totalt pulikantal utgjorde denna grupp 27 %. UngHästens arbete som alltid åtföljs av pedagogiskt arbete nådde 4 660 personer. Boken ”Trygga Klassrum” har tryckts i ny upplaga p g a stor popularitet och kommer att översättas till engelska för att även kunna nå en ickesvensktalande målgrupp. UngHästen har under våren bedrivit verksamhet på flera platser där det finns klasser som är i kris. Förberedelserna för Unga Sara har skett under hösten i samarbete med övriga verksamheter i SARA och är nu redo att sjösättas. Wendy och Peter Pan spelades i Medleforsparken för 5 761 besökare

Väsentliga händelser

De kriser i form av krig, råvarutillgång, prisökningar, elbrist och räntehöjningar mm som vår värld har utsatts för har inte ännu hunnit påverka Västerbottensteatern i någon större utsträckning. Den resurstillförsel i form av covidstöd och andra extramedel som tilldelades bolaget under början av året gav en finansiell trygghet för verksamheten.

Challa Gustavsson har tillträtt som VD fr o m 1 juli. Västerbottensteatern har under våren varit värd för två stora nationella scenkonstkonferenser som, tillsammans med Västerbottensteaterns egen verksamhet, satt Sara kulturhus på scenkonstkartan. I april var Länsteatrarna i Sveriges vårmöte på plats och i maj ägde Svensk Scenkonst branschdagar rum med Västerbottensteatern som värd.

Resultatanalys och finansiella risker

Vi redovisar ett 0-resultat efter ianspråktagna medel ur tidigare års överskott med 659 tkr. Året började med ett stort tapp i biljettförsäljningen under januari till följd av pandemirestriktioner. Publiken var fortsatt avvaktande under våren men har sedan tagit full fart under hösten där vi överträffat försäljningsmålen och trenden fortsätter nu i januari där vi nu spelar för utsålda hus. Vår nettoomsättning är trots vårens tapp högre än någonsin och självfinansieringsgraden på 22% slår rekord. Våra bidrag har ökat och särskilt värdesätter vi den ökning av ordinarie stöd vi erhållit genom samverkansmodellen. Produktionskostnaderna är högre än budget p g a en extra satsning av Nordiskt berättarcentrum på ett Artists in residence-projekt. Personalkostnader och övriga kostnader har endast små budgetavvikelser på totalnivå.

Framtiden

Den största förändringen som skett för Västerbottensteatern under sista åren gäller verksamhetens flytt till Sara kulturhus. Det är en förändring som både inneburit stora möjligheter och förbättringar, men också begränsningar och utmaningar. Bolaget har i och med flytten inte längre full rådighet över lokaler och scenrum, eller resurser i form av exempelvis personal, intern infrastruktur, eller vårt publika möte med pausservering. Hela organisationen har påverkats och kommer att påverkas även under kommande år. Processutveckling och framtagande av nya arbetssätt, både i den egna verksamheten och för våra samarbeten med övriga verksamheter i Sara kulturhus har varit i fokus under 2022. Även de kommande åren ser vi att flytten och dess konsekvenser kommer att påverka organisationen. En omvärldsanalys ger för handen att andra scenkonsthus som genomgått förändringar som liknat det som Västerbottensteatern gjort gällande lokaler har spenderat flera år innan arbetssätt och organisation har hittat sina former. Vår målsättning är att minimera den tid som inte ger konstruktiva förflyttningar framåt, men har insikt i att det kommer att ta tid. Några av de konkreta aspekter som alltjämt behöver hitta en lösning är en utökning av nyttjandet av lokaler i Sara kulturhus eller i dess absoluta närhet och säkerställande av teaterteknisk- och digital kompetens i de personella resurser bolaget nu inte förfogar över.

Ett ytterligare fokusområde för bolaget ligger i Västerbottens regionala uppdrag att vara närvarande i hela länet. Vi kan se att det finns en stor efterfrågan på våra turnerande föreställningar i länet, vilket naturligtvis är positivt och en styrka. Den turnerande verksamheten är en del som tar alltmer resurser i anspråk, när transport och resekostnader ökat. En annan utmaning gällande det regionala uppdraget är möjligheten att ta emot oss hos de arrangerande parterna, där vi ser att arrangörskapet behöver stärkas.

Som alltid är samarbeten viktiga för Västerbottensteaterns verksamhetsutveckling och för de publika mötena som vi genom dessa kan erbjuda. Vi har idag pågående samarbeten med bland annat Riksteatern, Wasa teater, Uleåborgs teater, samt länsteatrarna i våra närliggande regioner som vi ser fram emot att kunna utveckla än mer under kommande år.

En osäkerhetsfaktor som kvarstår in i 2023 gäller en grundfinansiering för att säkra verksamheten för avdelningen Nordiskt berättarcentrum, som är den del av Västerbottensteatern som fokuserar på främjandet av berättandet, som också är ett av våra mål i ägardirektivet.

Vi kan, tillsammans med övriga scenkonsthus i landet, se en kvardröjande förändring i publikens inköpsbeteende gällande biljetter. Inköpen görs betydligt närmare föreställningstillfället, vilket gör att de ekonomiska prognoserna har en större osäkerhet. Detta tillsammans med att hushållens ekonomi i många fall stramas åt på grund av det ekonomiska läget kan komma att innebära minskade biljettintäkter. Vi kan dock nu se att verksamhetsåret 2022 talar till att vi alltjämt kan locka en stor publik till våra föreställningar.

Västerbottensteatern kommer under 2023 att genomföra ett utvecklingsarbete med fokus på organisation, kompetensförsörjning och hållbarhet. Utvecklingsarbetet kommer att ta avstamp i det projekt för ökad hållbarhet som påbörjades under 2022 och i TRS modell för långsiktig strategisk kompetensplanering. Parallellt med detta sker en genomlysning och förändring av organisationen för att än bättre svara upp mot framtida förutsättningar att uppfylla bolagets ägardirektiv. Västerbottensteatern har idag med sina utövande verksamhetsgrenar – teateravdelningen, barn och ungdomsverksamheten UngHästen och Nordiskt Berättarcentrum – en stabil och utvecklingsinriktad verksamhet. I samtliga delar är den konstnärlig kvalitén, en hög relevans och det publika mötet i hela regionen ett självklart fokus.

Levande kultur och scenkonst är en nyckel till en hållbar tillväxt i en region. Ett brett utbud av kultur att ta del av och delta i skapar attraktivitet och ger människorna i regionen möjlighet att utvecklas. Genom att arbeta med de ovanstående fokusområdena säkrar Västerbottensteatern sin plats som scenkonstinstitution även kommande år och sin relevans både för de som redan bor i länet och för alla nya invånare som kommer att flytta till Västerbotten.

region
västerbotten

Checklista för dokument som ska bifogas per december 2022 alternativt omedelbart efter de upprättats för år 2022:

	Uppföljning av verksamhetsplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per december 2022 (i förekommande fall)
	Årsredovisning för år 2022 (signerad)
	Revisionsrapport för år 2022
	Lekmannarevisionens granskningsrapport för år 2022, inklusive ev bilaga
	Grundläggande granskning för år 2022 (i förekommande fall)
	Bolagsstyrningsrapport (i förekommande fall). Alternativt styrelsens utvärdering av det egna arbetet under det gångna året samt utvärdering av samarbetet med revisor, lekmannarevisor samt med ägarna
	Styrelsens prövning om den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Datum: Skellefteå 2023-01-18

VD:s underskrift: Charlotta Gustavsson

Årsrapport 2022

Tertial 3 2022

Regionala utvecklingsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning ... 3

2 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE ... 9

2.1 Händelser av väsentlig betydelse ... 9

2.2 Väsentliga personalförhållanden ... 10

2.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning ... 11

2.4 Förväntad utveckling ... 57

3 Driftredovisning ... 58

3.1 Ekonomiskt resultat ... 58

3.2 Ekonomisk analys ... 59

4 Bilagor ... 59

4.1 Bilaga Budgetomfördelningar 2022 ... 59

4.2 Bilaga Uppföljning av bolag ... 59

Bilagor

Bilaga 1: Bolag - väsentliga händelser, Årsrapport 2022

Bilaga 2: Bilaga AC-Net Externservice ÅR 2022

Bilaga 3: Bilaga AC-Net Internservice ÅR 2022

Bilaga 4: Bilaga Almi Företagspartner Nord AB ÅR 2022

Bilaga 5: Bilaga Bussgods i Norr AB ÅR 2022

Bilaga 6: Bilaga Länstrafiken i Västerbotten ÅR 2022

Bilaga 7: Bilaga Norrbotniabanan AB ÅR 2022

Bilaga 8: Bilaga Norrlandsoperan AB ÅR 2022

Bilaga 9: Bilaga Norrtåg AB ÅR 2022

Bilaga 10: Bilaga Skellefteå museum AB ÅR 2022

Bilaga 11: Bilaga Skogs- och samemuseet i Lycksele AB ÅR 2022

Bilaga 12: Bilaga Västerbottens museum AB ÅR 2022

Bilaga 13: Bilaga Västerbottensteatern ÅR 2022

1 Sammanfattning

Året inleddes med ett nytt slags normalläge i pandemin. Stödjande åtgärder till aktörer i länet i akuta skeden har allteftersom anpassats utifrån släppta restriktioner, under året har alltfler restriktioner hävts. Från och med februari månad eskalerade den ryska invasionen av Ukraina, och Europa befinner sig fortsatt i krig. Något som i hög utsträckning påverkat förutsättningarna för regional utveckling.

Kriget har så här långt haft en stor samhällspåverkan med leveransstörningar, ökade produktionskostnader, omfattande konsekvenser för energiförsörjning och mänskligt lidande, och en ny säkerhetspolitisk situation att förhålla sig till. Parallellt har fokus varit på att rusta för att möta de behov som ställs för att möta samhällsomställningen i norra Sverige.

Arbetsmarknad och näringslivsutveckling för ett hållbart växande Västerbotten

Fler människor behövs i Västerbotten för att möta samhällsomställningen. Arbetet med North Sweden Green Deal (NSGD) har kommit igång under året, projektet syftar att bygga kapacitet för att hantera den samhällsomvandlingen som sker i samband med de gröna investeringarna. En mängd olika insatser genomförs inom ramen för NSGD. Nationell dialog förs med departement, myndigheter, investerare och branschorganisationer. Kommunikationskoncept och kommunikationsinsatser har gjorts för att attrahera människor till Västerbotten. Kompetensförsörjningsinsatser banar väg för YH- och YrkesVUX utbildningar inom batterivärdekedjan och för andra verksamheter samt olika insatser för en hållbar samhällsplanering.

En stor del av den verksamhet som bedrivs inom Region Västerbotten för regional utveckling för att möta samhällsomställningen, sker genom projektverksamhet. Projektet SIKT 2.0 avslutades december 2022, ett projekt där Region Västerbotten tillsammans med samtliga kommuner inom Region10 och Arbetsförmedlingen arbetat med att tillvarata den tillgängliga arbetskraften som finns i området i samverkan med arbetsförmedlingen.

Projekten Relocate och React EU Relocate satsar på att hitta nya innovativa metoder för att attrahera människor till Västerbotten. Projekten arbetar för ökad arbetsmarknadsmobilitet genom nya samarbeten, ny rekryteringsmetod (SRM - simulerad rekryteringsmetod) samt paketera ett erbjudande som leder till utbildning och arbete i Västerbotten. Projekten har under 2022 genomfört många aktiviteter, kampanjer och event för att locka till sig arbetskraft och elever till vuxenutbildningen. Det sker bland annat genom samarbete med Stockholm Stad, Internationella kvinnoföreningen i Malmö, Malmö Stad och Arbetsförmedlingens fristående leverantörer inom Rusta och Matcha. Projekten avslutas i april 2023 och en slutkonferens kommer att arrangeras i samband med detta.

Insatser för energiförsörjning

Det finns ett stort behov och intresse för elektrifieringsarbetet som behöver tas tillvara. Regelbundna kontakter och avstämningar hålls med de företag och organisationer som avgett elektrifieringslöften, med länets energibolag samt med Regeringskansliet. Sedan utblicken vid Elektrifieringskommissionens möte i början av året (17 januari), har Region Västerbotten vid två tillfällen samlat representanter från kommuner för att lyfta och informera om energi- och elkapacitetsfrågor främst kopplat till investeringar och etableringar.

Under året har projektet Battery region avslutats. Det är ett Interreg nord projekt som bedrivits med parter i norra Sverige och norra Finland. Syftet med projektet var att möta den växande batteriindustrins behov av medarbetare med rätt kompetens. I projektet har det befintliga utbildningsutbudet kopplat till batterivärdekedjan kartlagts. Behovet av utbildningar har identifierats. För att tillgodose behovet av kompetens bara i Skellefteåområdet behöver det anställas 3500-4500 personer före 2025, minst hälften av dessa behöver någon form av utbildning och den utbildningsnivå som framförallt behövs är gymnasial nivå. Mognaden av batteribranschen ser olika ut i de olika länderna och även inom länderna.

Ett antal insatser för att stärka kommunernas arbete med investerings och etableringsfrämjande har genomförts bland annat workshops och lärandetillfällen med fokus på elkapacitet och energiplanering. En läranderesa för näringslivscheferna till Berlin har anordnats tillsammans med Invest in Norrbotten. Under året har ett arbete med att sammanställa Västerbottens globala affärserbjudanden slutförts.

Region Västerbotten deltar i ett EU-initiativ – Partnerskap för regional innovation (PRI) Pilot Action – som ska stödja hur regioner planerar för och genomför den gröna givens dubbla omställning (energi och digital) genom

att tillämpa principerna för smart specialisering. Arbetet kommer att vara utforskande, det handlar om att testa nya verktyg och metoder samtidigt som man lär sig tillsammans med en bredare grupp av EU-regioner och aktörer. Region Västerbotten och Egentliga Finland arbetar tillsammans med denna pilotåtgärd med stöd av Östersjökommissionen (BSC) från CPMR och politikområde Innovation från EUSBSR (EU Strategy for the Baltic Sea Region). Deltagandet i PRI Pilot Action (PRI - Partnerships for Regional Innovation) genomförs integrerat med framtagandet av ett styrdokument för smart specialisering i Västerbottens län.

Utöver Västerbotten på Grand och Industridagen, så har även Region Västerbottens deltagande i Almedalen vänt blickarna mot vad som händer i norra Sverige. Region Västerbotten har varit närvarande på plats och välkomnat besökare, men även gjort det möjligt för intresserade på distans att via digitala sändningar ta del av vad som händer i Västerbotten. Representanter från näringsliv, Region Västerbotten, EU och politiska representanter har i seminarier bidragit med sin syn på viktiga utvecklingsområden för Västerbotten.

Regionala strategier och agendor

Under året har omfattande arbetsinsatser genomförts med att processa och bereda regionala strategier inom nämndens ansvarsområden. Den 25 maj fattade regionala utvecklingsnämnden beslut om att fastställa en ny regional innovationsstrategi för Västerbotten 2022-2030 (RIS). Strategin identifierar två övergripande mål med tillhörande insatser för att stärka den gemensamma innovationskraften. Regionala innovationsstrategin definierar nio styrkeområden som är viktiga för att stärka regionens innovationsförmåga. Vid samma sammanträde fastställdes regional strategi för besöksnäring, *Tillsammans för en hållbar besöksnäring i Västerbotten - Regional strategi 2022-26.* Strategin sätter ramarna för samverkan mellan offentliga, privata och ideella aktörer. Tre teman lyfts fram i den regionala besöksnäringens strategi: Natur, kultur och måltid.

Ett omfattande arbete med att ta fram en ny regional digitaliseringsstrategi för Västerbotten 2022-2030 har slutförts under året. Efter remissförfarande, så har en slutlig version av strategin fastställts vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 8 december 2022. Strategin sätter en gemensam inriktning för digitaliseringen i Västerbotten och ska ge stöd och inspiration till aktörer inom offentlig sektor, akademi, näringsliv och civilsamhället.

Vid samma sammanträde i december fastställdes även en ny agenda för kompetensförsörjning Västerbottens län. Agenda för kompetensförsörjning visar på tre utvecklingsområden - Sammanhållet kompetensförsörjningsarbete, Livslångt lärande och rustad för arbetslivet samt Gott arbetsgivarskap och kompetensattraktion. Agendan ska fungera som stöd och inspiration när aktörer i länet arbetar för att tackla utmaningarna förknippade med kompetensförsörjning. Denna agenda som är regional för territoriet länet Västerbotten ska dock inte sammanblandas med den kompetensförsörjningsstrategi som regionfullmäktige fastställt i slutet av året för Region Västerbottens arbete med kompetensförsörjning.

Nämnden beslutade även i december om en ny påverkansagenda för regional utveckling i Västerbotten för perioden 2022-2026. Påverkansagendan kommer att stödja arbetet med att positionera Västerbotten för omvärlden och lyfter viktiga prioriteringar för länet och dess aktörer.

Under hösten har arbetet med dialogmöten och framtagandet av en ny regional kulturplan för Västerbottens län inletts. Det är en omfattande process som ska leda fram till beslut om ny regional kulturplan för Västerbottens län hösten 2023. Närmare fyrtio regionala utvecklingsdialoger kommer hållas i hela länet där aktuella och framåtsyftande frågor för kulturen diskuteras tillsammans med kommunala företrädare, civilsamhället, folkbildning, representanter för nationella minoriteter samt urfolket samerna. Vid dialogerna medverkar också representanter för de regionala kulturverksamheterna. Arbetet säkerställer att Region Västerbotten kan samfinansiera kultur i länet tillsammans med staten.

Det pågår även arbete med att ta fram ett styrdokument för smart specialisering i Västerbottens län. Arbetet integreras med det pågående EU-initiativet PRI Pilot Action (se ovan). Arbetet beräknas vara klart under år 2023.

Region Västerbotten har regeringens uppdrag att planera för den regionala transportinfrastrukturen. I Region Västerbottens uppdrag som länsplaneupprättare ingår att ta fram en regional plan för transportinfrastruktur som anger den gemensamma strategiska inriktningen för hur länets transportinfrastruktur ska utvecklas under den kommande tolvårsperioden. Planen ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av länets transportinfrastruktur.

Länstransportplanen revideras normalt sett var fjärde år för att kunna möta nya och förändrade behov utifrån

utvecklingen av samhällsstrukturer samt färdigställande av objekt. Länstransportplanen tas fram tillsammans med främst kommunerna och statliga myndigheter samt i samråd med intresseorganisationer genom en remiss av planarbetet. Planen kommer definiera och prioritera de åtgärder som bör utvecklas inom Västerbotten de närmaste 12 åren vilket är en pusselbit för att skapa en hållbar regional utveckling. Under sensommaren 2020 fick Region Västerbotten i egenskap av länsplaneupprättare ett uppdrag från regeringen att ta fram ett förslag till ny Länstransportplan för Västerbotten perioden 2022-2023. Samtidigt fick Trafikverket ett uppdrag att ta fram ett förslag för den nationella transportinfrastrukturplanen. Förslaget till Länstransportplan 2022-2023 beslutades av RUN i mars 2022 och sändes därefter in till Regeringen för fastställelse.

En ny EU-programperiod

Den nya programperioden innebär vissa förändringar i finansieringsmöjligheter för regionala utvecklingsprojekt. I EU-programmen finns mycket stöd att söka, men de kan bli svårare för aktörer i länet att hitta annan medfinansiering för sina projekt att matcha EU-finansieringen med. Andelen EU-stöd har i Europeiska regionalfonden Övre Norrland, som är det största EU-programmet som Västerbotten omfattas av, sänkts till 40 procent från tidigare 50 procent. Det innebär att projekten behöver större andel annan medfinansiering och att konkurrensen om den regionala medfinansieringen ökar.

Under perioden har Region Västerbotten arbetat med nomineringar till de olika EU-programmens övervakningskommittéer och styrgrupper och Regionala utvecklingsnämndens ordförande Rickard Carstedt har utsetts till ordförande för strukturfondspartnerskapet Övre-Norrland 2021 – 2027.

Arbete med mobilisering av aktörer inför den nya EU-programperioden och kommande utlysningar har pågått under perioden. Exempelvis har Region Västerbotten tillsammans med Tillväxtverket bjudit in aktörer till ett informationsmöte och öppethusdagar för att berätta om de möjligheter som finns till hållbar regional utveckling genom regional och EU-finansiering.

Insatser för ett hållbart och attraktivt Västerbotten

Region Västerbotten har deltagit i det nationella uppdraget *Vägar till hållbar utveckling* för att utveckla och stärka arbetet med hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet. Under året har arbetet med uppdraget inneburit bland annat genomförande av uppdragsutbildningen Hållbar regional utveckling, processtöd till kommuner i sitt arbete med hållbar utveckling samt dialoger, seminarier och workshops i syfte att utveckla hållbara platser med fokus på cirkularitet och kompetensförsörjning. Hållbarhetsintegrering av regional finansiering har stärkts genom framtagande av verktyg och metoder.

Det projekt som startats upp som syftar till samverkan för mänskliga rättigheter i Västerbotten har beviljats medel för en fortsättning. Detta möjliggör för en breddad, utvecklad och stärkt samverkan mellan olika sektorer och centrala aktörer att tillsammans nå målsättningen om ett samhälle präglat av jämlikhet, tillgänglighet, delaktighet och värdighet för alla invånare.

Regionbibliotek Västerbottens arbete med hbtq-diplomering fortlöper enligt plan, likaså Film i Västerbottens arbete med att stärka strukturer för filmpedagogisk verksamhet för barn, unga och berörd personal. Den regionala kulturverksamheten har under perioden intensifierat arbetet rörande målgruppen barn och unga, bland annat genom deltagande i nationella och regionala forum på tema barnrätt.

En översyn kommer att göras av den nationella kultursamverkansmodellen. Regionkulturchef Joakim Sandberg har tillsammans med sex andra experter fått ett förordnande att ingå i utredningen “Översyn av kultursamverkansmodellen för kultur i hela landet”. Uppdraget gäller från 1 augusti 2022.

Region Västerbotten har deltagit i ett statligt uppdrag som Viable Cities fått för att ta fram regionala klimatkontrakt. Västerbotten och Norrbotten ar utsedda som pilotlän i arbetet. Under året har ett flertal workshops hållits för att ta fram en prototyp hur regionala klimatkontrakt kan utformas. Det finns redan former för kommunala klimatkontrakt inom Viable Cities arbete riktat mot kommunerna. Region Västerbotten har tillsammans med Länsstyrelsen bidragit med inspel och förslag till arbetet med prototypen. Innehåll för ett regionalt klimatkontrakt mellan Region Västerbotten, länsstyrelsen, Viable Cities och ett antal nationella myndigheter har också varit en del av processen. RV, Länsstyrelsen och Viable cities fortsätter det upparbetade samarbetet under 2023 för att hitta former för ytterligare regional samverkan.

Ett intensivt arbete med att lägga grunden för Form- och designcenter Norr har resulterat i att projektet Form

Design Center Norr beviljats 20 miljoner över tre år för att etablera denna verksamhet och göra ett nationellt avtryck. Flertalet dialoger med Regeringskansliet, och genomförande av en förstudie tillsammans med Umeå universitet, Umeå kommun och Skellefteå kommun landade i att en region är mest lämpad att ansvara för regional politik som har bäring på utveckling av goda livsmiljöer, där form, arkitektur och design i offentliga miljöer bidrar till attraktiva samhällen med välmående människor.

Under året har en rad insatser riktats för att tillsammans med nationella minoriteter och urfolket samerna stödja och tillgängliggöra deras kultur. Region Västerbotten har deltagit i samråd med samtliga minoriteter och urfolket samerna under året. Största åtagandet har varit att stötta den första nationella samiska mötet i Stockholm för utveckling av samiska kulturpolitik. Här betonade vikten av att samisk kultur är en nationell angelägenhet. Region Västerbotten har även deltagit i samtal om ett romsk center i Skellefteå samt teatersamarbete för att stärka tvåspråkig teater i länet på svenska och finska.

Kollektivtrafik och infrastruktur

Både i stadstrafiken i Umeå och Skellefteå, i regionbusstrafiken och i Norrtågstrafiken har kollektivtrafikresandet återhämtat sig väl, framför allt under hösten 2022. Jämfört med år 2019 är antalet påstigande i regionbusstrafiken uppe i 96 procent, och i Umeå lokaltrafik 93 procent från vecka 34 och framåt. I Skellefteå stadstrafik är antalet 17 procent högre andra halvåret 2022 jämfört med samma period 2019. Även i Norrtågstrafiken är resandet uppe i en relativt normal nivå. Exempelvis var resandet i oktober 2019 dryga 150 000 resenärer i hela Norrtåg, i oktober 2022 var det 135 000 resenärer alltså 90 procent jämfört med 201. Utvecklingen varierar linje för linje. Det är positiva tecken efter en tid då pandemirestriktioner minskat biljettintäkterna kraftigt, och i en tid med ökade drivmedelspriser.

Projektet Hållbara arbets- och tjänsteresor (HAR) projektet har avslutats under året med mycket goda resultat. Bland annat kan nämnas att ingångsvärdet 14 790 MWh i energiförbrukning hos de 10 projektmedverkande företag och kommunerna har minskat med 4 068 MWk (28 procent) på tre år. Av bilens andel av personkilometer har 56 procent omvandlats till gång och cykelresor, och 44 procent till resor med kollektivtrafik. Det innebär att projektets mål om 15 procent minskad energiförbrukning under 2019-2022 har överträffats. Det har gjorts 13 853 resor med gång och cykel av 1 088 medarbetare i Västerbotten, totalt 81 369 km (drygt två varv runt jorden). Totalt har projektets kampanjer sparat in 3 780 resor med egen bil.

Hållplatshandbok för Västerbottens län är antagen av Länstrafiken i Västerbotten i november 2022, efter att under loppet av 1,5 år ha tagits fram av Länstrafiken i nära samarbete med Region Västerbotten. Handboken är en viktig förutsättning för fortsatt arbete för bättre bytespunkter i kollektivtrafiken.

Region Västerbotten har under året deltagit med så kallad rådgivare i Rådslaget Hållbar Omstart – Initiativet för förnyelse av kollektivt resande, som initierats och drivits av Centrum för Kollektivtrafikforskning år 2022. Rådslaget publicerade sin slutrapport i oktober 2022 med flera förslag till förnyelse av kollektivtrafiken.

Projektet FAIR (Finding innovations to Accelerate the Implementation of electric Regional aviation) slutredovisades under hösten 2023. Projektet där Region Västerbotten ingått, har samordnats av Kvarkenrådet som ägt projektet. Projektets syfte har varit att ta ett första steg mot en snabb implementering av hållbart flyg i Kvarkenregionen. Resultatet har bidragit till att höja kunskapen om elflyg samt kartlägga både de behov och de tekniska investeringarna som behövs. Ett partnerskap bestående av ett brett spektrum av aktörer har deltagit. Projektet har byggt på en historia av omfattande gränsöverskridande samarbete i regionen i samband med olika projekt. Projektet bidrar till målen att nå koldioxidneutrala transporter som med åtgärderna som syftar till att undersöka regionala flygrutter i öst-västlig riktning.

Norrbotniabanan är en strategiskt viktig järnvägssatsning som bidrar till regeringens mål om såväl högre sysselsättning som minskad klimat- och miljöpåverkan. Första spadtaget togs 2018 och i slutet på augusti 2022 lades den första historiska biten räls på Norrbotniabanan ute på bangården i Umeå. Arbetet med Norrbotniabanan är omfattande och komplext. Innan arbetet är klart behövs det utöver själva järnvägen bland annat byggas 250 broar och 55 mil nya vägar, och bokstavligt talat flyttat berg. Men det är också ett mycket viktigt arbete, eftersom Norrbotniabanan kommer att skapa flera positiva effekter – både för den norra regionen och för Sverige som helhet

Samverkan och partnerskap för regional utveckling

Inom det regionala innovationspartnerskapet för norra Sverige (RIP), som samlar innovationsaktörer i de fyra nordligaste länen har fyra nätverksmöten hållits under året. Fokusområden som behandlats vid mötena är exempelvis varit Horizon Europé, EU:s initiativ avseende missionsdriven innovation och Vinnovas nationella satsning på impact innovation. En modell för uppföljning och utvärdering för partnerskapet har också tagits fram. Region Västerbotten är sammankallande koordinator för partnerskapet.

Inom innovationspartnerskap Umeå där Region Västerbotten ingår tillsammans med Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, RISE och Umeå kommun har perioden ägnats åt planering av höstens möte där Umeå universitet stått värd. Huvudfokus har varit samhällsomställningen av norra Sverige.

Region Västerbotten har under oktober 2022 påbörjat arbetet med att koordinera ett ”Living Lab” i Sveriges fyra nordligaste regioner. Living lab är en del i Horisont projektet GRANULAR där Region Västerbotten tillsammans med övriga 23 organisationer under fyra år ska bidra till nya insikter som ska kunna karakterisera landsbygdernas mångfald för att bättre förstå karakteristiken, dynamiken och drivkraften hos landsbygder. Under projekttiden kommer en ”Rural-Compass” utvecklas vars syfte är att hjälpa landsbygdsaktörer att ta vara på både mångfalden och särdragen i sina territorier.

En ny överenskommelse mellan Region Västerbotten och samtliga av Västerbottens läns kommuner om regional utveckling har färdigställts under perioden efter genomförd utvärdering och dialog. Samtliga av länets kommuner har antagit överenskommelsen. I oktober månad fastställdes överenskommelsen av Region Västerbottens regionfullmäktige.

En ny verksamhetsdelegation i samverkansstrukturen har inrättats och startat upp under hösten, Delegationen för utbildning (DU).

Insatser för digitalisering och AI

Arbetet med att utveckla och öka upptagningsförmågan av artificiell intelligens (AI) hos små och medelstora företag har fortsatt inom ramen för projektet RegAI. Förutom genomförandet av gemensamma utbildningar och seminarieserier har arbetet med framtagandet av en exempelkatalog med AI-tillämpningar relevanta för länets näringsliv slutförts.

Region Västerbotten har, i samverkan med Handelshögskolan vid Umeå universitet och Almi, ansökt hos landsbygdsprogrammet om och beviljats medel för projektet KADIL, kartläggning av digital mognad i landsbygdsföretag i Västerbotten. Projektet har startat upp och kommer att bedriva verksamhet i alla femton kommuner i Västerbotten.

I projektet Arkinera, vars syfte är att stärka kommunernas arbete med arkitektur har den specifika insatsen mot mindre och medelstora kommuner avslutats. Insatsen som innefattade ett fördjupat kartläggningsarbete i Sorsele kommun och som ska kunna fungera som förebild för andra mindre eller mellanstora kommuner dokumenterades i en kortfilm. Inera deltar i projektet som nationell samverkanspart.

I slutet av året har ett nytt samverkansprojekt ”Bredband Västerbotten 2023” för att stärka bredbandsutbyggnaden startat. Fem av länets kommuner deltar i projektet som leds och koordineras av den regionala utvecklingsförvaltningen.

I projekten Digilo och Digilej har arbetet fortsatt enligt plan. Projekten syftar till att höja den digitala kompetensen hos anställda vid Umeå, Skellefteå, Piteå, Örnsköldsviks kommun samt Region Västerbotten. Totalt har 550 personer påbörjat olika insatser och utbildningar. I Digilo är administrativ personal målgruppen och i Digilej är chefer och ledare målgrupp. Framtagande av arbetsformer för ett fortsatt lärande över organisationsgränserna efter projektavslut har också inletts.

Vad gäller samverkan med länets kommuner inom digitalisering, har det strategiska råd för kommunernas arbete inom digitaliseringsområdet tagit fram den första treåriga verksamhetsplanen för kommunernas gemensamma digitalisering. I anslutning till Mötesplats Digitala Västerbotten 2022 genomfördes ett seminarium där verksamhetsplanen presenterades för kommunchefer och digitaliseringsansvariga i länets kommuner. Det strategiska rådet leds samt koordineras via den regionala utvecklingsförvaltningen.

Den 14–15 december genomfördes Mötesplats Digitala Västerbotten 2022 som en hybridkonferens. 150 personer deltog på plats i Umeå Folkets hus och över 500 följde konferensen digitalt via plattformen Coeo

vilket stärker Mötesplats Digitala Västerbottens position som norra Sveriges största digitaliseringskonferens. Temat för årets konferens var hur digitaliseringen ger möjligheter för Västerbotten att vara “En levande plats” – uppkopplad, jämlik och hållbar.

Priset Guldmolnet delades för första gången ut vid konferensen Mötesplats Digitala Västerbotten. Priset är instiftat av strategirådet för kommunernas samverkan inom digitaliseringsområdet för att lyfta och motivera det digitaliseringsarbete som bedrivs i Västerbotten. Utifrån 12 nominerade bidrag utsågs tre finalister som presenterades vid konferensen. Juryn utsåg sedan TIDA till vinnare av det första Guldmolnet. TIDA är ny digital lösning inom daglig verksamhet vid Skellefteå kommun, där personer med funktionsvariationer självständigt kan registrera sin arbetstid. Det är en app eller en analog lösning med digitala bakomliggande system.

Digital Impact North är en regional kraftsamling rörande digitalisering och innovation som etablerats av Region Västerbotten i samverkan med Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, RISE och Umeå kommun. I juni månad fick Digital Impact North (DIN) utmärkelsen EDIH Seal of Excellence som ett resultat av den ansökan som lämnats in till EU avseende att få bli en europeisk digital innovationshubb (EDIH).

Insatser för regional innovationsledning

Inom ramen för projektet regional innovationsledning Västerbotten (RIV) har utvecklingen av det regionala innovationsekosystemet fortsatt. De kunskapshöjande insatser avseende innovationsledning som tidigare påbörjats i Umeå och Skellefteå har avslutats under tertial tre. Ytterligare en utbildningsomgång genomfördes också med Lycksele som samlingsplats. Under året har ”innovationsnätverk Västerbotten”, som samlar aktörer i det regionala innovationsekosystemet, etablerats och det har hållits fyra nätverksmöten. Syftet med nätverket är att sprida kunskap och skapa synergier mellan aktörerna för att öka innovationskapaciteten i Västerbotten.

Inom projektet Regional innovationsledning har också programmet The Yes Way avslutats under december månad. Programmet som vänder sig till aktörer inom det regionala innovationsekosystemet syftar till en ökad inkludering, mångfald, jämställdhet och normkreativitet i innovationsarbetet. Av tolv sökande utsågs tre organisationer som fick möjlighet att delta i programmet som pågått under hela 2022. Arbetet med framtagandet av en analys- och mätmodell för det regionala innovationsekosystemet har fortskridit enligt plan. En första pilotmätning har genomförts i slutet av 2022.

En projektansökan, Regional innovationsledning i omställning (RIO), har under tertial tre tagits fram, lämnats in och beviljats av såväl strukturfondspartnerskapet (ERUF) och Region Västerbotten (1:1-medel). Projektet som sker i samverkan med Skellefteå science city och Umeå science Park kommer att starta i under första kvartalet 2023. Region Västerbotten har, tillsammans med Region Norrbotten och Region Västernorrland, lämnat in en ansökan till Vinnova om att få genomföra en förstudie inom utlysningen Impact innovation. Syftet med förstudien är att gemensamt mobilisera för att stärka innovationskraften i Sveriges glesare miljöer med Norra Sverige som en systemdemonstrator.

Insatser för länets kompetensförsörjning

En mängd olika insatser har genomförts under perioden för att stärka och samla insatser för länets kompetensförsörjning. Utöver framtagande och fastställande av ny strategi som ovan nämnts, så har just kompetensförsörjningsutmaningen identifierats som en nödvändig förutsättning för länets utveckling som helhet för att kunna ta tillvara de möjligheter som nu finns för en dynamisk utveckling i norra Sverige.

En ändring i lagen om regionalt utvecklingsansvarig kommer att påverka uppdraget med det regionala kompetensförsörjningsuppdraget framöver. Regionerna ska dels fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet, och dels göra bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt. Detta är kopplat till nya bestämmelser om planering och dimensionering av gymnasial utbildning som kommer att införas från hösten 2025 för gymnasieskolan. Förändringarna träder dock i kraft 2023 och de första regionala planeringsunderlagen/bedömningarna ska skickas in till Skolverket under våren 2023.

Via projektet The North Sweden Green Deal (NSGD) har Nätverket NSPA som är ett nätverk för samverkan mellan de nordligaste regionerna på EU-arenan, fått ta del av ett seminarium med inriktning kompetensförsörjning i kölvattnet av den gröna omställningen. NSGD planerar för och har startat processen för att kunna genomföra ett flertal kompetensattraktionskampanjer och näringslivsdialog med arbetsgivare. The North Sweden Green Deal projektet har möjliggjort Skellefteå kommuns kommunikationskampanj ”Förlåt

Sverige” som genomfördes under årets sista kvartal. Kampanjsatsningen är till för att locka fler att flytta till Norra Sverige/Region Västerbotten/Skellefteå kommun. Projektet har även investerat i utbyggnad av testlabb-miljö för YrkesVUX, Skellefteå kommun. I oktober var invigningen av deras nya vocational center för utbildningar inom den gröna industrin.

Projektet NSGD satsar även på att möta arbetsmarknadens behov av kompetens relaterat till den gröna omställningen. På grund av industrins ökade behov behöver Skellefteå kommun utforma, utveckla och skala upp utbildningar. Utbildningen till automationsoperatörer har därför översatts och genomförts på engelska och fler satsningar är på gång.

Region Västerbottens medverkan i det nationella projektet Valideringslyft (som pågick mellan dec 2020-dec 2022) har resulterat i en regional handlingsplan för strukturer för validering, som i sin tur ligger till grund för den projektansökan som beviljades av Tillväxtverket i oktober. Projektet är ett samverkansprojekt med Skellefteå kommun. Det nya regionala projektet Validering i Västerbotten har stort fokus på samnyttjande av resurser, stärkt samverkan och regionens roll som samordnande och stödjande struktur, vilket efterfrågas av många kommuner inte minst utifrån den kommande lagändring som innebär att kommuner blir skyldiga att se till att alla som vill få sitt kunnande kartlagt eller prövat inför utbildning inom Komvux ska få det. Projektet är ett samverkansprojekt med Skellefteå kommun och pågår mellan 1 november 2022 till 31 december 2024.

Lärcentrumprojektet LINN finansieras av årsvisa statsbidrag från Skolverket, och arbetet har fortlöpt enligt plan under 2022. Projektet har genomfört kompetenshöjande aktiviteter samt aktiviteter för stärkt samverkan och samnyttjade inom utvecklingsområdena Stöd för lärande och Digitala ekosystem. Samtliga 29 kommuner som deltar i projektet har deltagit i aktiviteter.

Det nationella projektet Kombinationsutbildningar SFI närmar sig sitt slut och Skolverket bjuder in till slutkonferens i februari. Kommunerna i Västerbotten och Region Västerbotten har genomfört ett första dialogmöte med fokus på fortsatt samverkan efter projektet för fler och framgångsrika kombinationsutbildningar i Västerbotten.

Vård- och omsorgscollege i Västerbotten har under två och ett halvt år drivit ett projekt för att inventera och kartlägga det arbete som bedrivs inom stöd, vård och omsorg gällande kompetensförsörjning. Inom samma projekt har även ett digitalt verktyg för praktiksamordning testats och implementerats. Nu när projektet är genomfört kommer arbetet med olika kompetensförsörjningsaktiviteter att fortsätta spridas. Digitaliserad praktiksamordning har etablerats som ett nytt arbetssätt och kommer att spridas vidare till fler arbetsgivare, börja nyttjas för fler utbildningsformer samt även spridas till ytterligare yrkesinriktningar om intresse finns.

Region Västerbottens medverkan i det nationella projektet Valideringslyft (som pågick mellan dec 2020-dec 2022) har resulterat i en regional handlingsplan för strukturer för validering, som i sin tur ligger till grund för den projektansökan som beviljades av Tillväxtverket i oktober. Det nya regionala projektet VIV har stort fokus på samnyttjande av resurser, stärkt samverkan och regionens roll som samordnande och stödjande struktur, vilket efterfrågas av många kommuner inte minst utifrån den kommande lagändring som innebär att kommuner blir skyldiga att se till att alla som vill få sitt kunnande kartlagt eller prövat inför utbildning inom Komvux ska få det. Projektet är ett samverkansprojekt med Skellefteå kommun och pågår mellan 1 november 2022 till 31 december 2024.

2 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2.1 Händelser av väsentlig betydelse

Regionala utvecklingsnämnden tillskrev i april regionfullmäktige om förslag att anta tilläggsbudget för regionala utvecklingsnämnden och dess förvaltning som skulle inneburit ett utökat anslag till kollektivtrafiken om 22,6 mkr för år 2022. Syftet med det utökade anslaget var att skapa förutsättningar för att tågtrafiken inom ramen för Norrtåg AB skulle kunna fortsätta bedrivas. Regionfullmäktige avslog tilläggsansökan, vilket innebär att de ökade kostnaderna kommer att belasta regionala utvecklingsnämndens ram under 2022.

I samband med att regionala utvecklingsnämnden behandlade delårsrapport per april 2022, noterades en negativ årsprognos för nämndens verksamhet. Nämnden beslutade uppdra till regionala utvecklingsförvaltningen att bereda ärende till regionfullmäktige om att regionala utvecklingsnämnden inte kommer att hålla lagd budget 2022. Skrivelsen skulle även identifiera möjliga åtgärder samt beskrivning av konsekvenser. Skrivelsen om befarat underskott och åtgärder för regionala utvecklingsnämnden behandlades

enligt beslut i samband med delårsrapport per augusti. I skrivelsen redovisades redan vidtagna åtgärder, planerade åtgärder 2022 samt möjliga åtgärder efter 2022.

I slutet av året har de medarbetare som tidigare varit placerade vid regionala utvecklingsförvaltningens kontor i Umeås centrum flyttats till Regionhuset, Köksvägen. Förberedelser och genomförande har letts av regionstyrelsens förvaltning inom ramen för projektet Flexibel arbetsplats. Inriktningen för projektet är minskning av lokalytor genom att fler medarbetare väljer att arbeta delvis på distans. I samband med flytt har medarbetare fått ta ställning till erbjudande om distansmix alternativt fysisk placering. Distansmix, som innebär att medarbetaren ifråga arbetar delvis på distans, och delvis kontorsförlagt, är det alternativ som valts av flest medarbetare.

En ansökan om statlig kompensation för minskade biljettintäkter till följd av pandemin skickades in under hösten 2022 och i slutet av året beviljades 86 procent (21,1 mkr) av ansökta medel. En del av detta tillföll Region Västerbotten, som en av finansiärerna av kollektivtrafik (Region Västerbotten samt länets kommuner).

2.2 Väsentliga personalförhållanden

Arbetsmiljö

Aktiviteter i arbetsmiljöplanen inom nämndens område är i hög grad genomförda enligt plan. Skyddsronder för både medarbetare och chefer har genomförts. Med anledning av att flytt från Norrlandsgatan till regionhuset i december har ingen fysisk skyddsrond av lokalerna genomförts i gamla lokaler. Fokus har legat på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Där har även riskbedömning av arbetsmiljön inför flytten genomförts och åtgärder tagits fram för att minska arbetsmiljörisker. Fysisk skyddsrond har genomförts vid sjukhusbiblioteket i Skellefteå, Film i Västerbotten samt Konstarkivet vid Norrlands universitetssjukhus under året.

Information om hur och var medarbetarna kan uttrycka missförhållande och information om den nya visselblåsarfunktionen som har införts har genomförts under en personaldag. Syftet har varit att medarbetarna ska kunna känna trygghet kring att uttrycka missförhållande. Verksamheterna har på sina arbetsplatsträffar informerat och haft dialog kring området kränkande särbehandling, jobbat med frågor kring förtroende, tillit, delaktighet och återhämtning.

Arbete med implementering av organisationskultur och tillsammansbegreppet för att ytterligare stärka samarbetskultur har inte kunnat genomföras under året. Regionstyrelsens förvaltning ansvarar för att ta fram implementeringsplan, men arbetet har inte ännu kommit i gång.

En ny arbetsmiljöplan har upprättats inför 2023. De utmaningar och prioriteringar som förvaltningen främst ser är anpassningen till nya lokaler och ett delvis förändrat arbetssätt till flexibelt arbetssätt som kommer att arbetas in under 2023. En annan utmaning är att olika centrala processer och uppdrag som initierats har direkt påverkan på förvaltningen dess resurser.

Utifrån dialogen kring medarbetarenkäten för året har det lyfts fram som viktigt att fortsätta jobba med frågan kring återhämtning för medarbetarna samt att arbeta med att upprätthålla motivation, som påverkas utifrån de många förändringar som sker och har skett i organisationen. Hur Region Västerbotten arbetar med förändringar i stort, gällande både information och delaktighet, är något som uppmärksammats i analysen av medarbetarundersökningen och är en fråga som bör lyftas vidare i organisationen.

Sjukfrånvaroutveckling

Förvaltningen har totalt sett låg sjukfrånvaro och höga frisktal för rapporteringsperioden. Det finns inga tecken på någon större förändring utan sjukfrånvaron ligger fortsatt i medelvärdet på låga sjuknivåer och höga frisktal.

Största andelen sjukfrånvaro avser korttidsfrånvaro 0,98 procent, medellång sjukfrånvaro 0,67 procent och långtidsfrånvaro 0,01 procent. Den totala sjukfrånvaron i medelvärde är 1,66 procent där kvinnor har lite högre sjukfrånvaro på 1,72 procent jämfört med sjukfrånvaro för män som ligger på 1,57 procent Ingen upprepad korttidsfrånvaro med sex eller fler korttidfrånvarotillfällen finns rapporterad för året. Korttidsfrånvaro innebär sjukfrånvaro i max 14 dagar i följd.

Frisknärvaron som är andelen sjuka i totalt max 5 kalenderdagar, ligger på 87 procent. Beräkningen basera på antal medarbetare som registrerat totalt max fem sjukfrånvarodagar dividerat med antal medarbetare i

genomsnitt, under året 2022.

En del av förklaring till låg sjukfrånvaro är att de flesta medarbetarna inom regional utveckling har möjlighet att jobba på distans vid eventuella symptom och behöver inte sjukskriva sig på grund av smittorisker. En annan förklaring kan vara att förvaltningen har ett aktivt arbetsmiljöarbete med åtgärder som genomförs utifrån skyddsronder och medarbetarenkäter. Riskbedömningar av arbetsmiljön och åtgärder till riskerna genomförs alltid inför förändringar i förvaltningen.

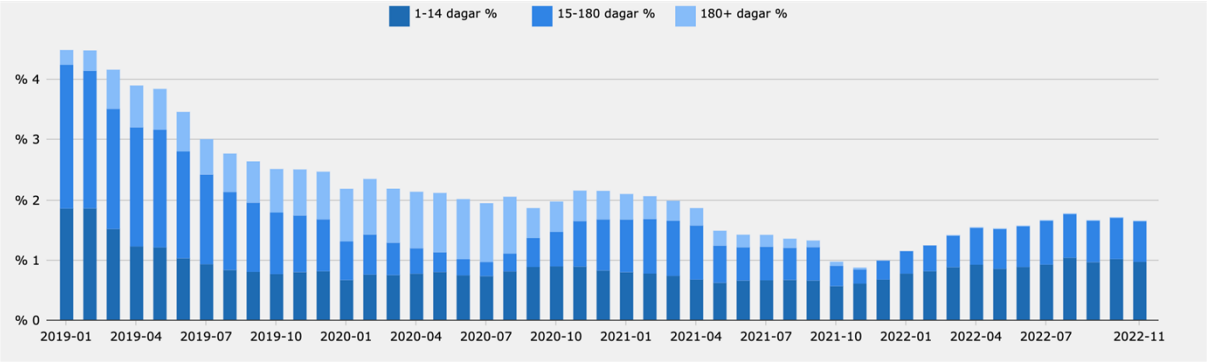

Diagrammet visar uppdelningen av sjukfrånvarotrendvärdet. 12 månaders genomsnittligt medelvärde (trendvärde/rullande 12) för sjukfrånvaro i procent uppdelad på respektive sjukperiod.

Närvarotid

Antal anställda

Medelantal antal anställda för året 2022 är 109. Med anställd avses en person som har en tillsvidare anställning eller vikariat med månadslön och med en sysselsättningsgrad om minst 40 procent. Medelantal anställda är genomsnitt av antal anställda över hela året. Könsfördelning är 62 procent kvinnor och 38 procent män.

Medelantalet antalet anställda har i jämförelse med föregående år minskat med 12 personer. Minskningen beror främst på den administrativa samordningen som genomförts där ett antal medarbetare har flyttats över till regionstyrelseförvaltningen från 1 januari 2022.

2.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljning av fullmäktiges mål

I regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan för 2022 har de mål som fullmäktige riktat till regionala utvecklingsnämnden omsatts till ett antal indikatorer. Årsrapporten är en uppföljning av resultat vid årets slut samt en bedömning av måluppfyllelse. I följande avsnitt redovisas en samlad bedömning av måluppfyllelse för samtliga mål som fullmäktige riktat till regionala utvecklingsnämnden.

För målen görs en helhetsbedömning av måluppfyllelse och för indikatorerna bygger bedömningen på utfall i förhållande till målnivån som är satt i nämndplan för 2022. Helhetsbedömning av måluppfyllelse innebär att bedömning görs dels av utfall av indikatorer, men även på de aktiviteter och insatser som genomförts under året och hur dessa bedöms ha bidragit till måluppfyllelse. Beredning av bedömning av måluppfyllelse sker via planerings- och uppföljningsgrupp som samlar representanter från samtliga verksamheter inom förvaltningen, därefter av regionala utvecklingsförvaltningens ledningsgrupp innan förslag överlämnas för politisk beredning och fastställande av regionala utvecklingsnämnden.

Nämndens uppdrag och ansvar handlar i stor utsträckning om att leda, utveckla, följa upp och samordna det regionala utvecklingsarbetet i länet. Uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig regleras genom lag, förordningar och tilldelade uppdrag, men även genom nämndens reglemente. Många insatser sker tillsammans med och via andra aktörer som exempelvis myndigheter, kommuner, näringsliv och det civila samhället bland andra. Detta utmanar bedömning av måluppfyllelse och i vilken utsträckning som nämndens insatser direkt påverkar de mål som formulerats för regionala utvecklingsnämndens uppdrag.

Bedömning av mål

Status	Färg
Målet uppfylls helt	
Målet uppfylls delvis	
Målet uppfylls inte	

Bedömning av indikator

Status	Kriterie	Färg
Målvärdet uppfylls helt	100 procent av målvärde eller högre	
Målvärdet uppfylls delvis	80 -99 procent av målvärde	
Målvärdet uppfylls inte	Under 80 procent av målvärde	

Sammanfattning

Regionmål	Prognos
Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet	Mål kommer helt uppfyllas
Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv	Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion	Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss	Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi	Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner	Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering	Mål kommer helt uppfyllas
Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till	Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 12. Västerbotten har ett klimat för ökad tillväxt av jobb och företag	Mål kommer delvis uppfyllas

Uppföljning av regionmål

Hållbart samhälle

Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet

Kommentar

Regionala utvecklingsnämnden har fastställt ett delmål kopplat till regionmål 2 Västerbotten är det barnvänligaste länet. En samlad bedömning av nämndens bidrag till regionmål 2 vid årets slut, är att målet helt uppfylls.

Målsättningen för andelen bidragsformer som är anpassade utifrån ett barnrättsperspektiv har uppfyllts. Riktlinjer för medel till Ungdomsverksamhet inom regionala utvecklingsnämnden har fastställts av regionala utvecklingsnämnden 2022-04-13 § 8. Riktlinjen utgår ifrån Region Västerbottens regler för stimulansmedel till ideella organisationer, antagna av regionfullmäktige i november 2020, § 139-20 (RS 1436-2020). Nämndens nya riktlinjer innehåller nya bedömningsgrunder som tar barnrättsperspektivet i beaktning.

Arbetet med insatser för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film har pågått över hela året, och antalet insatser överstiger vida de ambitioner som sattes för året. Aktiviteterna har dessutom haft en god geografisk spridning över länet - aktiviteterna genomfördes i kommunerna Storuman, Åsele, Umeå, Malå, Vilhelmina, Nordmaling, Lycksele och Skellefteå.

Mål 2.1 RUN verkar för att barn och unga är delaktiga och påverkar utvecklingen i kultur- och föreningslivet.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt vid årets slut, med utgångspunkt i utfall av indikatorer samt de aktivieter och åtgärder som vidtagits under året.

Riktlinjer för medel till Ungdomsverksamhet inom regionala utvecklingsnämnden har fastställts av regionala utvecklingsnämnden 2022-04-13 § 8. Riktlinjen utgår ifrån Region Västerbottens regler för stimulansmedel till ideella organisationer, antagna av regionfullmäktige i november 2020, § 139-20 (RS 1436-2020). Nämndens nya riktlinjer innehåller nya bedömningsgrunder som tar barnrättsperspektivet i beaktning. För att vara aktuell för bedömning behöver de generella kraven och särskilda villkoren vara uppfyllda. Prioritering sker därefter utifrån särskilda bedömningsgrunder per bidragsform men där frågan rörande barn och ungas deltagande alltid ställs och ska besvaras i ansökan för att vara aktuell för beredning.

Vad gäller antalet insatser för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film, har målet uppfyllts med råge. 156 genomförda aktiviteter, mot målsatta 73.

Under 2022 genomfördes 156 aktiviteter för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film. Genom dessa aktiviteter har 2228 barn och unga samt 157 vuxna fått prova på att göra film och kompetensutvecklas inom film. Aktiviteterna har haft en god geografisk spridning över länet, då aktiviteter har genomförts i kommunerna Storuman, Åsele, Umeå, Malå, Vilhelmina, Nordmaling, Lycksele och Skellefteå.

Det handlade bland annat om aktiviteter inom Skapande skola i Nordmaling, Bjurholm, Lycksele, Umeå och Skellefteå. Kulturskoleverksamhet i Umeå, Nordmaling, Skellefteå, Malå, Åsele och Storuman, filmläger för ungdomar i Umeå och Nordmaling arrangerat av Lynx Studios respektive KF Huset i Klöse, filmhelg i Storuman med skräckfilmsworkshop och möte med filmskaparna bakom dokumentären EPA, samt filmtävlingen Noomaraton.

Framgångsfaktorer som identifierats i analys av resultatet är god framförhållning när det kommer till filmpedagogiska insatser i skolan, återkommande dialog med kommunerna i Västerbotten samt samarbete med andra aktörer såsom frilansande filmare, föreningar och kulturskolor. Det är av yttersta vikt att ha ett fungerande samarbete med externa parter såsom föreningar, frilansande filmare, kommuner. Film i Västerbotten har genom åren byggt upp fungerande strukturer och kommunikation med nämnda parter som bland annat leder till flertalet aktiviteter inom Skapande skola.

Målet om att 75 procent av folkbibliotekens personal som genomgått utbildning i metoden tjänstedesign med fokus på målgruppen barn och unga, har uppfyllts. För folkbiblioteken fortgår detta arbete löpande då det är en metod som används i många sammanhang. För folkbiblioteken har synsättet att utgå från målgruppens behov direkt blivit ett helt nytt sätt att tänka och arbeta, och där kan långsiktiga effekter som ökad känsla av sammanhang och tillit till verksamheten skönjas. Regionbiblioteket kommer att fortsätta att erbjuda fortbildning inom tjänstedesign så länge som det efterfrågas.

Indikatorer	
Andel bidragsformer som är anpassade utifrån ett barnrättsperspektiv	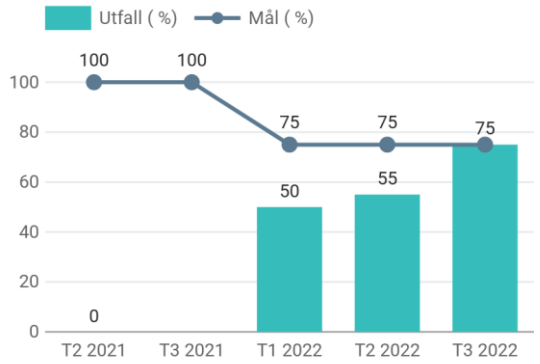
Antal insatser för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film	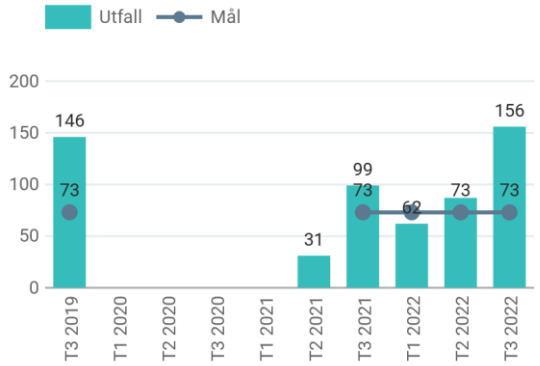
Andel av folkbibliotekens personal som genomgått utbildning i metoden tjänstedesign, användardriven verksamhetsutveckling, med fokus på målgruppen barn och unga	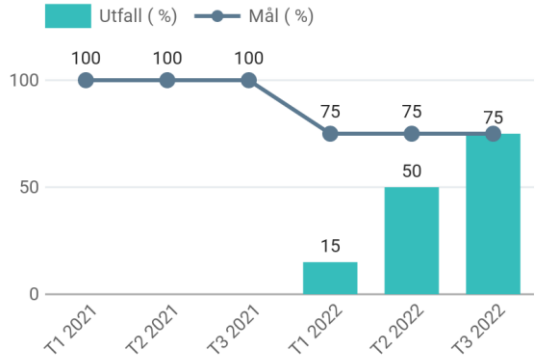

Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv

Kommentar

Bedömning vid årets slut är att nämndens bidrag till fullmäktigemålet är delvis uppfyllt. Det bör dock noteras att bedömning om måluppfyllelse är knappt under bedömning helt uppfyllt. I synnerhet noteras en stark upphämtning under hösten. Regionala kulturverksamheter har påverkats starkt av de restriktioner som funnits under pandemin, det har handlat i stor utsträckning om publik verksamhet och samverkan med andra aktörer som påverkats av möjligheterna att mötas fysiskt.

Regionala utvecklingsnämnden har fastställt två delmål för att bidra till regionmål 3. Den uppföljning som görs av den regionala kulturinfrastrukturen i form av aktiviteter som rapporteras i Kulturdatabasen visar goda resultat, målet för helåret har uppnåtts. Antalet filmproduktioner som medfinansieras av Film i Västerbotten är delvis uppfyllt - 24 filmproduktioner har medfinansierats mot målet 29 filmproduktioner. Många kvalitativt bra ansökningar har inkommit som beviljats större belopp, vilket i sin tur påverkar antalet filmproduktioner som kan beviljas stöd.

Vad gäller hbtq-diplomeringen har samtliga folkbibliotek en godkänd handlingsplan, det är själva

diplomeringsceremonin som återstår för ett folkbibliotek innan målet om att samtliga folkbibliotek är hbtq-diplomerade. Det handlar om en fördröjning - efter vecka 7 år 2023 kommer samtliga folkbibliotek vara diplomerade.

Antalet insatser via programverksamheten vid sjukhusbiblioteken har stadigt gått uppåt, med en kraftig upphämtning under hösten. Det uppsatta målet om 200 genomförda insatser för helåret nås dock inte. Specifika insatser mot barn och unga är 15 till antalet, med intentionen att öka under 2023.

Målet om att minst 70 procent av svarande uppger att det känns tryggt att resa med Länstrafiken har uppnåtts.

Mål 3.1 RUN verkar för att den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik och spelar en avgörande roll för regional utveckling.

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt på basis av utfall av indikatorer, samt sammanvägd bedömning av aktiviteter under året och vidtagna åtgärder. Det bör dock noteras att bedömning om måluppfyllelse är knappt under bedömning helt uppfyllt. I synnerhet noteras en stark upphämtning under hösten. Regionala kulturverksamheter har påverkats starkt av de restriktioner som funnits under pandemin, det har handlat i stor utsträckning om publik verksamhet och samverkan med andra aktörer som påverkats av möjligheterna att mötas fysiskt.

Positivt är att målsättningen om bibehållen närvaro av regionalt finansierade verksamheter i regionens kommuner uppfyllts. Kulturdatabasen (KDB) är ett verktyg i vilket de regionala kulturverksamheterna som ingår i kultursamverkansmodellen redovisar. Det är denna databas som ligger till grund för analysen. Det som varit relevant att statistiskt titta på har varit hur många fysiska aktiviteterna som ägt rum, då det är dessa som också ingår i benämningen ”turnerande”. I databasen går det att se att den största delen av aktiviteterna sker i den kommun som verksamheten har som hemort. Det finns en geografisk spridning och aktiviteter har ägt rum i hela regionen. Om än mindre aktiviteter i länets mindre kommuner jämfört med 2020, då digitala aktiviteter samredovisades med fysiska.

Antal filmproduktioner som medfinansierats av Film i Västerbotten har ett gott resultat - 24 filmproduktioner har medfinansierats, av målsatta 29. Anledningen är dels att kvalitativt bra ansökningar som sökt större belopp inkommit, som även prioriterats vilket påverkat hur många ansökningar som kunnat beviljas, men även att Film i Västerbotten bedrivit projekt där totalt 25 filmproduktioner medfinansierats.

Det är fortsatt stor efterfrågan på medfinansiering av filmproduktioner. Ett flertal filmskapare och bolag i Västerbotten gör filmer på en nivå som kräver större regional medfinansiering än vad Film i Västerbotten har resurser för. Det befaras finnas risker att filmskapare från Västerbotten förlägger produktioner i andra län. En annan bidragande anledning till ett högt söktryck bedöms vara att Film i Västerbottens kompetensutvecklande aktiviteter, nätverksstärkande aktiviteter och talangutveckling leder till att fler söker produktionsmedel. Vissa av de mer etablerade aktörerna söker samarbeten med aktörer från andra län och länder. Pandemin påverkade filmbranschen i början av 2022 då Covid-19 fortfarande spreds påtagligt. På sikt har pandemin även påverkat branschen då den under sina mest påtagliga period försämrade villkoren för filmskapande på ett sätt som fortfarande ger ringar på vattnet. Inflationen under 2022 har gjort det mycket dyrare att producera film.

Andelen hbtq-diplomerade folkbiblioteksverksamheter har en måluppfyllelse om 95 procent - endast ett folkbibliotek (Nordmaling) samt den egna diplomeringen för Regionbiblioteket återstår innan samtliga folkbiblioteksverksamheter hbtq-diplomerats. Det handlar om en smärre fördröjning, efter vecka 7 kommer samtliga folkbibliotek att vara diplomerade.

Antalet insatser via programverksamheten vid sjukhusbiblioteken går stadigt uppåt. Det uppsatta målet om 200 genomförda insatser för helåret nås dock inte - vid årets slut har 130 insatser genomförts. Detta bör dock ses mot bakgrund av en publik verksamhet som påverkats av pandemin, där det tagit tid att starta upp programverksamheten på nytt. Under tertial 3, det vill säga från och med september månad start, har 50 programaktiviteter genomförts.

Under hösten har arbetet med att ta fram länets fjärde regionala kulturplan påbörjats. Region Västerbotten samt de verksamheter som har regionalt och statligt stöd ska samverka eller samråda med kommuner, professionella kulturskapare och civilsamhälle i framtagande av kulturplanen. Dialogförfarandet innebär att planens olika aktörer, i dialog, gemensamt identifierar riktningen inom olika kultur- och samverkansområden. Vidare är ambitionen att tydliggöra ansvars- och rollfördelning inom kultursektorn för att skapa bättre förutsättningar för samverkan och utveckling i länet. Regionala utvecklingsnämnden svarar, på uppdrag av regionfullmäktige, för framtagande av kulturplanen i samverkan med länets kommuner, civilsamhälle och kulturskapare. Arbetet fortsätter 2023.

Indikatorer	
Bibehållen närvaro av regionalt finansierade verksamheter i regionens kommuner	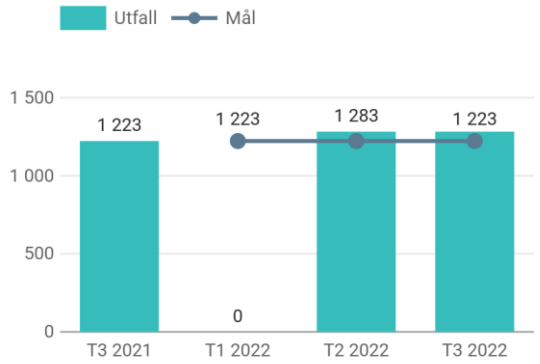
Antal filmproduktioner som medfinansierats av Film i Västerbotten	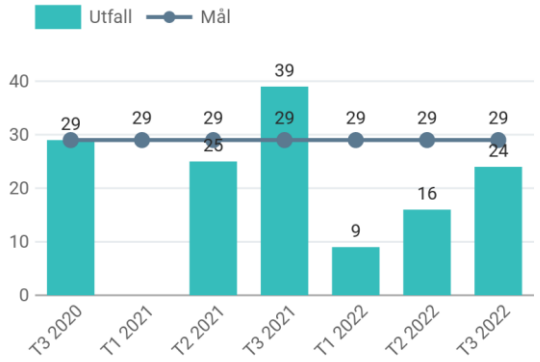
Andel hbtq-diplomerade folkbiblioteksverksamheter	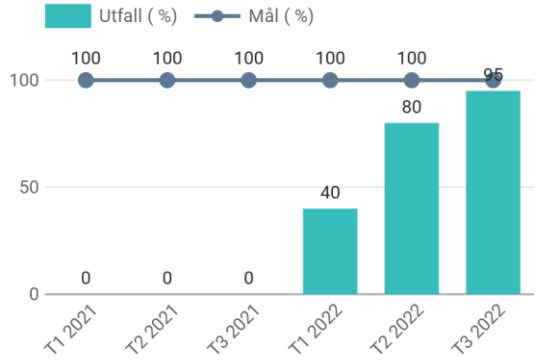
Antal insatser för att ge tillgång till konst och kultur i en sjukhusmiljö	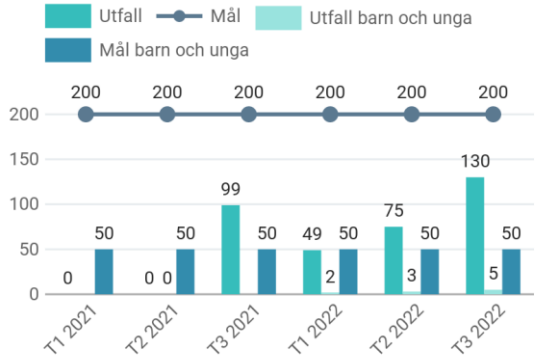

Mål 3.2 RUN verkar för att kollektivtrafiken upplevs trygg och säker.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt.

Målsättningen om att minst 70 procent av svarande uppger att det känns tryggt att resa med Länstrafiken har uppnåtts. Regionala utvecklingsnämnden och dess kollektivtrafikutskott har under året haft kontinuerlig dialog och informationsutbyte med bolaget. Ett strategiskt arbete med trygghet inom flera områden samtidigt verkar ha gett resultat, även om det är svårt att veta vad som beror på lyfta restriktioner och vad som beror på insatser. Länstrafiken har arbetat strategiskt med trygghet i Västerbotten under och efter pandemin, i samverkan med flera aktörer. Exempel är realtidsinformation också i regionbusstrafik år 2020, förbättrad störningsinformation, filmer där Länstrafiken svarar på vanliga frågor, trygghetsarbete med förare, resenärs- och förarporträtt, arbete med tidhållning eftersom det påverkar tryggheten, QR-kodkampanj trygghet.

Indikatorer	
Andel av de svarande i Västerbotten (stads- och regiontrafik, resenärer och allmänheten) upplever att det känns tryggt att resa med Länstrafiken	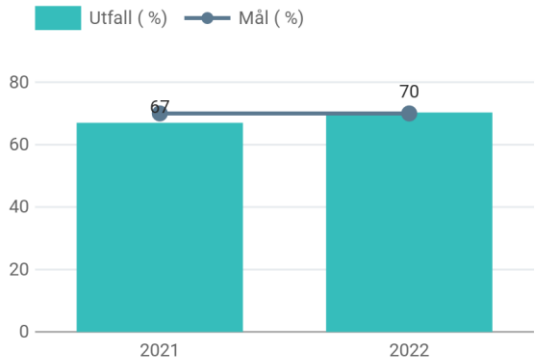

Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion

Kommentar

Regionala utvecklingsnämnden har fastställt fyra delmål för att bidra till regionmål 4. Den samlade bedömningen ur ett helhetsperspektiv målet delvis uppfylls vid årets slut. Pågående och planerade aktiviteter har vägts in i bedömningen. Två av nämndens delmål bedöms helt uppfyllda, två bedöms delvis uppfyllda.

Det är särskilt positivt att notera en återhämning i resande inom kollektivtrafiken, både vad gäller buss och tåg. Återhämtningen i antal påstigande har varit särskilt god under hösten 2022 och skett snabbare än förväntat. Även om distansarbetet verkar vara här för att stanna inom yrken som inte kräver fysisk närvaro varje dag så finns det en stor andel människor i Västerbotten som behöver resa fysiskt till arbetet. Arbetet genom SAMÅKOLL och aktörernas egna insatser oavsett SAMÅKOLL, både generell utveckling och anpassning till nya behov efter pandemin, har bidragit. Självklart de lyfta restriktionerna, framförallt.

Vid slutredovisningen av projektet Hållbara arbets- och tjänsteresor har goda resultat kunnat noteras. Antalet kilometer bilresor till förmån för alternativa arbetsresor som har följts visar på en minskning med totalt 146 468 kilometer. Alternativen gång och cykel samt kollektivtrafik (buss eller tåg) har ersatt bilresor i dessa fall. En stor ökning av digital samverkan, som i många fall även ersatt fysiska resor, bidrar också positivt till delmålet då resande kunnat undvikas i dessa fall. Det finns ett stort intresse bland både arbetsgivare och medarbetare att se över arbetsresan, inte minst då det hänger ihop med kompetensförsörjning ur ett mer strategiskt perspektiv.

Vad gäller målsättningen om att arbeta för utvecklingen av en cirkulär ekonomi med hög resurseffektivitet, låg klimatpåverkan och en bioekonomisk tillväxt med hållbart värdeskapande från skog, mark och vatten, saknas utfall för indikatorer vid årets slut. Mätning görs av annan aktör, som planerar genomföra mätning under 2023.

Utifrån en sammanhållen bedömning av förvaltningens arbete mot detta delmål, så har pågående aktiviteter bland annat genom arbete mot skogsprogrammet och en god regional bioekonomisk utveckling vägts in. Likaså det påverkansarbete på nationell och internationell nivå som bedrivs i skogliga frågor som kan påverka utvecklingen på längre sikt. Den sammanvägda bedömning av nämndens måluppfyllelse av delmålet tar hänsyn till de satsningar som görs för att synliggöra skogsfrågor och regional bioekonomisk utveckling i en europeisk kontext, likväl som de insatser som görs nationellt och regionalt. Den förstärkta bevakning av EU:s miljö- och klimatpolitik som de fyra nordligaste regionerna samarbetar om, med en gemensam resurs placerad i Bryssel är ett exempel.

Delmålet om att "RUN bidrar till att andelen närproducerad* mat som serveras i de offentliga köken i Västerbotten ökar" saknar utfall för målets indikatorer. Bedömning av delmålets måluppfyllelse görs därmed med utgångspunkt i genomförda aktiviteter och vidtagna åtgärder.

Den fastställda regionala livsmedelsstrategin Mer Mat i Västerbotten befinner sig i en genomförandefas. En webbsida finns för att stödja arbetet med livsmedelsstrategins genomförande, www.vasterbottensmat.se. Samtal pågår med kommuner och andra aktörer om behovet av insatser genom gemensamt projekt. Prioriterat för Region Västerbottens del är att få igång insatser kring att öka andelen närproducerad mat i de offentliga köken, och att tillsammans med aktörerna arbeta med att stärka innovationsstödsystemet, undersöka möjligheterna till ett bättre system för logistik vad gäller transport av mat, samt att fortsätta arbetet med lokal mat i besöksnäringen.
Utöver detta har även åtgärder vidtagits för att stärka upp arbetet inom Region Västerbotten med att bidra till implementering av den regionala livsmedelsstrategin tillsammans med andra aktörer, ett arbete som fortsätter under 2023.

Mål 4.1 RUN arbetar för att öka kollektivtrafikens andelar av det motoriserade resandet och för att minska kollektivtrafikens miljöbelastning i Västerbotten.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt vid årets slut, mot bakgrund av redovisat utfall för indikatorer, samt de aktiviteter och åtgärder som vidtagits under året.

Vad gäller målsättning om att kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet utvecklas mot målet 25 procent marknadsandel år 2025 med en marknadsandel om 14 procent år 2022, så har det uppnåtts. Vad gäller denna indikator är det svårt att peka på någon enskild insats från Region Västerbotten eller någon annan. Självklart har framförallt de lyfta restriktionerna påverkat marknadsandelsutvecklingen. Det finns ett uthålligt förbättringsarbete hos alla ansvariga aktörer. Både vad avser generell utveckling och anpassning till nya behov efter pandemin. Samverkansinsatsen SAMÅKOLL samlar en mängd olika aktörer i Västerbotten för samverkan för kollektivtrafikens återhämtning och måluppfyllelse efter pandemin. SAMÅKOLL kan både ha inspirerat till och underlättat samverkan kring egna och gemensamma förbättringar, som resenärerna märker av. Marknadsandelens utveckling är delvis en spegling av återhämtningen av antal påstigande hos Länstrafiken, Skellefteå Buss och Norrtåg.Återhämtningen i antal påstigande har varit särskilt god under hösten 2022 i Sverige, Västerbotten, och framförallt i Skellefteå stadstrafik. Återhämtning har skett snabbare än förväntat, men distansarbetet verkar vara här för att stanna inom yrken som inte kräver fysisk närvaro varje dag. I Västerbotten är det stor andel människor som behöver resa fysiskt till arbetet. Projektet SAMÅKOLL samlar en mängd olika aktörer inom länet för ett gemensamt arbete som syftar till att verka för kollektivtrafikens återhämtning efter pandemin. Arbetet inom SAMÅKOLL och aktörernas egna insatser både vad avser generell utveckling och anpassning till nya behov efter pandemin, har bidragit. Självklart har framförallt de lyfta restriktionerna påverkat resandeutvecklingen.
Vad gäller denna indikator är det svårt att peka på något enskilt mer än att Region Västerbotten har bidragit till ökad samverkan mellan viktiga aktörer genom SAMÅKOLL - och detta kan både ha inspirerat till och underlättat samverkan kring egna och gemensamma förbättringar, som resenärerna märker av. Det finns ett uthålligt förbättringsarbete hos alla ansvariga aktörer.

Målet om minst 60 procent andel förnybart drivmedel i upphandlad kollektivtrafik för året 2022 har uppnåtts. Andelen förnybart drivmedel uppgår för 2022 till 85,2 procent. Ökningen beror främst på ökning fordonskilometer HVO. Dock verkar värdet för 2021 ha rättats till i efterhand - det är nu 79,2 % i Frida-

databasen. Osäkerheter finns inför framtiden inom detta område beroende på framtida beslut, energimarknaden.

Under året har aktivt arbete genomförts bland annat inom ramen för SAMÅKOLLs arbetsgrupper, ett samarbete som samlar olika aktörer i länet för kollektivtrafikens återhämtning och måluppfyllelse. Även projektet Hållbara arbets- och tjänsteresor.

Indikatorer	
Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet utvecklas mot målet 25 procent marknadsandel år 2025.	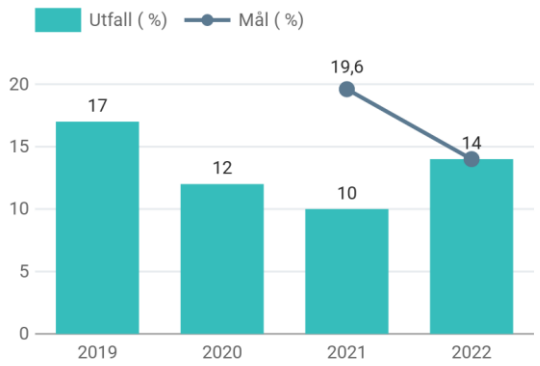
Andel förnybart drivmedel i upphandlad kollektivtrafik utvecklas mot målet 75 % år 2025. Ökning per år 5 procentenheter.	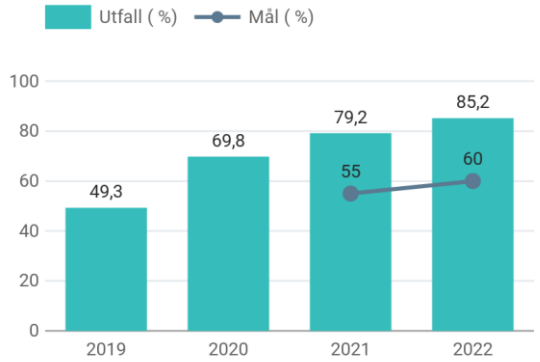

Mål 4.2 RUN arbetar för utvecklingen av en cirkulär ekonomi med hög resurseffektivitet, låg klimatpåverkan och en bioekonomisk tillväxt med hållbart värdeskapande från skog, mark och vatten

Kommentar

Inga av de indikatorer som är kopplade till detta delmål kan redovisa utfall vid årets slut. Det är därmed inte möjligt att med stöd av indikatorerna uttala sig om måluppfyllelse, bedömning av måluppfyllelse vid årets slut rymmer därför osäkerhet och baseras uteslutande på genomförda aktiviteter och åtgärder under verksamhetsåret. En försiktig bedömning i underkant lämnas därför om att målet är delvis uppfyllt.

Utifrån en sammanhållen bedömning av förvaltningens arbete mot detta delmål, så har hänsyn tagits till pågående aktiviteter bland annat genom arbete mot skogsprogrammet och en god regional bioekonomisk utveckling. Påverkansarbete på nationell och internationell nivå bedrivs i skogliga frågor som kan påverka indikatorer på längre sikt. Den sammanvägda bedömning av nämndens måluppfyllelse av delmålet tar hänsyn till de satsningar som görs för att synliggöra skogsfrågor och regional bioekonomisk utveckling i en europeisk kontext, likväl som de insatser som görs nationellt och regionalt. Den förstärkta bevakning av EU:s miljö- och klimatpolitik som de fyra nordligaste regionerna samarbetar om i form av en gemensam resurs placerad i Bryssel är ett exempel. Arbetet är prioriterat, då många nya EU-regelsystem utformas de närmsta åren som kan komma att påverka norra Sveriges skogsbruk, skogsnäring och norra Sveriges möjlighet att leverera förnybara råvaror och bidra med skoglig klimatnytta. Under året har ett antal yttranden lämnats över remisser inom detta sakområde.

Det pågår även arbete för att genom Agenda för strategiskt lärande facilitera och samordna analys och ta fram kunskapsunderlag inom det regionala utvecklingsuppdraget som kan ha en positiv inverkan på detta delmål.

Indikatorer	
Bioekonomins andel av den totala ekonomin	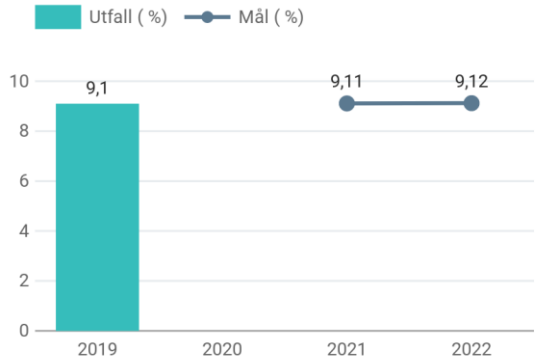
Årligt territoriellt utsläpp av ton CO2 i Västerbotten, omräknat till koldioxidekvivalenter per kr BRP	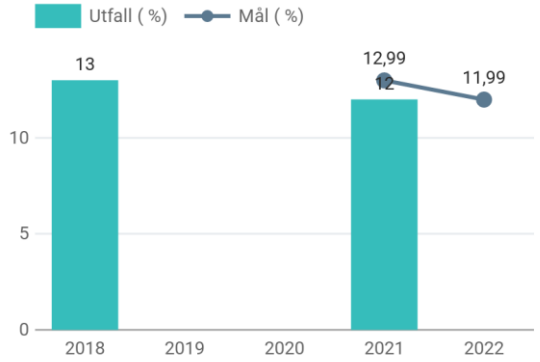

Mål 4.3 RUN bedriver sin verksamhet avseende arbets- och tjänsteresor på ett hållbart sätt där det miljövänliga resandet ökar.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt vid årets slut.

Antalet kilometer bilresor till förmån för alternativa arbetsresor som har följts genom projektet Hållbara arbets- och tjänsteresor (HAR-projektet) visar vid slutredovisning på en minskning med totalt 146 468 kilometer. Alternativen gång och cykel samt kollektivtrafik (buss eller tåg) har ersatt bilresor i dessa fall. En stor ökning av digital samverkan, som i många fall även ersatt fysiska resor, bidrar även det positivt till delmålet då resande kunnat undvikas i dessa fall. Det finns ett stort intresse bland både arbetsgivare och medarbetare att se över arbetsresan, inte minst då det hänger ihop med kompetensförsörjning ur ett mer strategiskt perspektiv.

Vad gäller andelen flygresor (av tåg- och flygresor) samt kostnadsandelen för flygresor (av tåg- och flygresor) visar båda indikatorerna på en fortsatt minskning vid årets slut. Andelen flygresor (av tåg- och flygresor) har minskat i jämförelse med föregående år. För 2021 som helhet utgjorde flygresor 79,3 procent av totala antalet tåg- och flygresor. För år 2022 är andelen 63,6 procent. 36,4 procent av resorna har genomförts med tåg som färdmedel under 2022.
Totalt har 1 072 resor genomförts under året, att jämföras med 307 resor sammanlagt för år 2021. De reserekommendationer som präglade 2021 att om möjligt avstå resor, kan vara en förklaring dels till förändring i resande, men även till att en större andel av resorna genomfördes med flyg förra året.
Målsättningen om minskad kostnadsandel för flygresor (av tåg- och flygresor) är uppfyllt. För helåret 2022 redovisas en kostnadsandel om 94,3 procent för kostnader förknippade med flygresor, att jämföras med en

kostnadsandel om 96,3 procent för helåret 2021.

Under året så har bland annat personal informerats om resepolicy och den prioriteringsordning som gäller för olika mötessätt och färdmedel, vilket kan ha påverkat indikatorerna. Även om det skett viss återgång till kontorsplatser efter pandemins restriktioner lyfts, så finns ett tydligt behov av att fortsätta med digitala mötesformer och hybridmötesformer. Vid tidpunkt för årsredovisning 2022 råder oklarhet om möjligheterna att fortsätta utveckla hybridmötesformer särskilt anpassade för regionala utvecklingsförvaltningens verksamhet då förutsättningarna är förändrade vad gäller rådighet över lokalers tekniska utrustning.

Indikatorer	
Antal kilometer resande med egen bil till och från arbetet	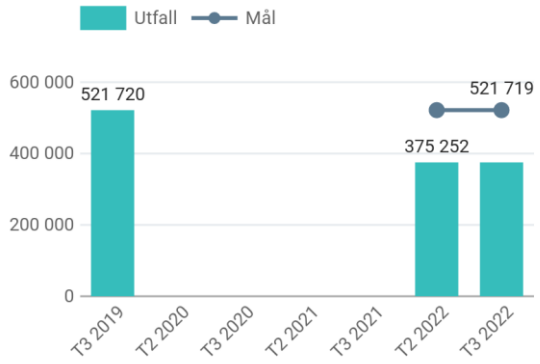
Andel flygresor (av tåg- och flygresor)	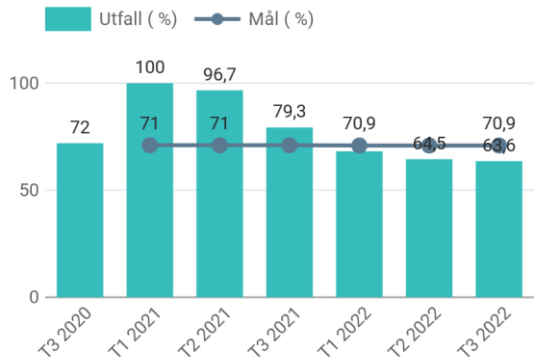
Kostnadsandel för flygresor (av tåg- och flygresor)	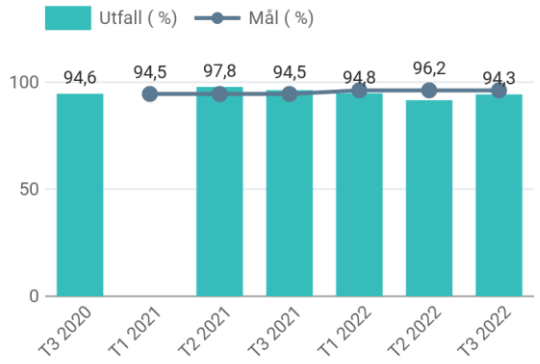

Mål 4.4 RUN bidrar till att andelen närproducerad* mat som serveras i de offentliga köken i Västerbotten ökar.

Kommentar

Bedömning av måluppfyllelse baseras på aktiviteter och vidtagna åtgärder under året, då inget utfall kan redovisas för någon av de indikatorer som är knutna till detta delmål.

Den fastställda regionala livsmedelsstrategin Mer Mat i Västerbotten befinner sig i en genomförandefas. En

webbsida finns för att stödja arbetet med livsmedelsstrategins genomförande, www.vasterbottensmat.se. Samtal pågår med kommuner och andra aktörer om behovet av insatser. Prioriterat för Region Västerbottens del är att få igång insatser kring att öka andelen närproducerad mat i de offentliga köken, och att tillsammans med aktörerna arbeta med att stärka innovationsstödsystemet, undersöka möjligheterna till ett bättre system för logistik vad gäller transport av mat, samt att fortsätta arbetet med lokal mat i besöksnäringen.
Utöver detta har även åtgärder vidtagits för att stärka upp arbetet inom Region Västerbotten med att bidra till implementering av den regionala livsmedelsstrategin tillsammans med andra aktörer - detta arbete fortsätter under 2023.

Indikatorer	
Andelen närproducerad mat i kr inköpt av kommun och region	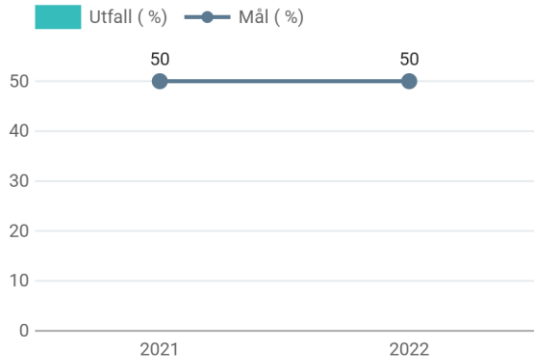
Antal av länets kommuner och region som har en dokumenterad policy om ökad andel närproducerad mat i de offentliga köken	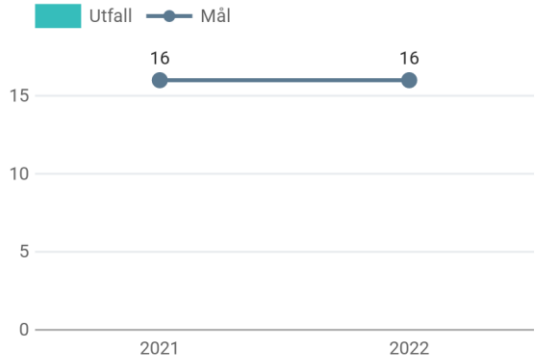

God och jämlik hälso- och sjukvård

Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Kommentar

Regionala utvecklingsnämnden har fastställt ett delmål som bidrar till regionmål 7. Bedömning av måluppfyllelse vid årets slut är att målet delvis uppfylls.
Även om några av de indikatorer som delvis uppfyller målen (se nedan) fortfarande ligger på höga nivåer, så bedöms effekter och konsekvenser av samordnad administration, flytt till nya lokaler och nytt arbetssätt påverka och dra ner resultatet. Värdena i sig är bra värden som legat högt under flera år och visar att verksamheterna arbetat under lång tid med insatser för att stärka delaktigheten och lyckats bra. Även under detta år har verksamheterna arbetat med frågor kring förtroende, tillit, delaktighet. Det är ett inarbetat arbetssätt att ha fokus på dessa frågor och arbetet fortskrider i verksamheten även kommande år särskilt med att utveckla och skapa delaktighet i förändrat arbetssätt och anpassningar av lokaler.

Trots omfattande förändringar under året som inte upplevts så positiva bland medarbetare så har förvaltningen tillsammans lyckats upprätthålla motivation och engagemang så att inte resultatet för god arbetsmiljö försämrats utan till och med förbättrats något.

Mål 7.1 Inom RUN ska det finnas ett tillitsfullt förhållningssätt för ledning och styrning mellan arbetsgivare och medarbetare som bygger på delaktighet, förtroende och respekt.

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt vid årets slut.

Delmålet följs huvudsakligen upp genom den medarbetarenkät som genomförs under 2022. Även om indikatorerna Chefer uppmuntrar till delaktighet, och Chefer behandlar medarbetare med respekt fortfarande ligger på höga nivåer, så bedöms effekter och konsekvenser av samordnad administration, flytt till nya lokaler och nytt arbetssätt påverka och dra ner resultatet. Värdena i sig är bra värden som legat högt under flera år och visar att verksamheterna arbetat under lång tid med insatser för att stärka delaktigheten och lyckas bra. Även under detta år har verksamheterna arbetat med frågor kring förtroende, tillit, delaktighet. Det är ett inarbetat arbetssätt att ha fokus på dessa frågor och arbetet fortskrider i verksamheten även kommande år särskilt med att utveckla och skapa delaktighet i förändrat arbetssätt och anpassningar av lokaler. Det är ett inarbetat arbetssätt att ha fokus på dessa frågor och arbetet fortskrider i verksamheten även kommande år.
Frågan om återhämtning för medarbetare har haft det lägsta värdet av indikatorerna under lång tid trots att insatser genomförts och frågan har legat högt på agendan. Att målet inte uppfyllts är möjligen en effekt av de omfattande förändringar som pågått under flera år med regionbildning, samordnad administration, flytt till nya lokaler och införande av nytt arbetssätt. Verksamheterna fortsätter att arbeta med området återhämtning i det systematiska arbetsmiljöarbetet, med hjälp av skyddsronder med fokus på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Vad gäller värden för gott ledarskap, gott medarbetarskap, och god arbetsmiljö så nås målen för dessa delindex om att de ska öka.
Ledarskapsindex är ett delindex till HME som baseras på de tre frågorna: Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser, Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare och Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete
Målet att öka har uppnåtts. Ett resultat som bekräftar att man allmänt sett upplever ett gott ledarskap från närmsta chef. Vilket vittnar om att chefer har hög tilltro till medarbetares förmåga och bekräftar goda arbetsinsatser. Arbete med ett tillitsbaserat ledarskap och styrning inom ramen för nämndens ansvarsområde har pågått under året och kommer att fortsätta under kommande år.

Motivationsindex används för att mäta indikatorn gott medarbetarskap. Det är ett delindex till HME som baseras på de tre frågorna: Mitt arbete känns meningsfullt, Jag lär mig nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete och Jag ser fram emot att gå till arbetet
Målet att öka har uppnåtts. Uppdragen och uppgifterna inom nämndens ansvarsområde upplevs som relevanta och angelägna av medarbetarna. Chefer och medarbetare förmår gemensamt att utveckla verksamheten och kompetensen till nytta både för medarbetare och verksamhet. Medarbetarna har möjlighet att följa och påverka hela arbetsprocessen, vilket ger en stark känsla av sammanhang och hög grad av eget ansvarstagande för verksamhetens uppdrag.

Slutligen, trots omfattande förändringar under året som inte upplevts så positiva bland medarbetare så har förvaltningen tillsammans lyckats upprätthålla motivation och engagemang så att inte resultatet för god arbetsmiljö försämrats utan till och med förbättrats något.

Indikatorer	
Chefer uppmuntrar till delaktighet	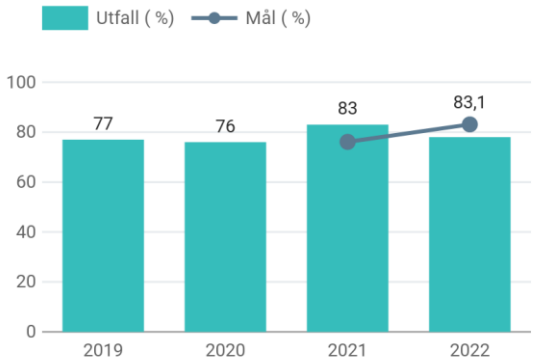
Chefer behandlar medarbetare med respekt	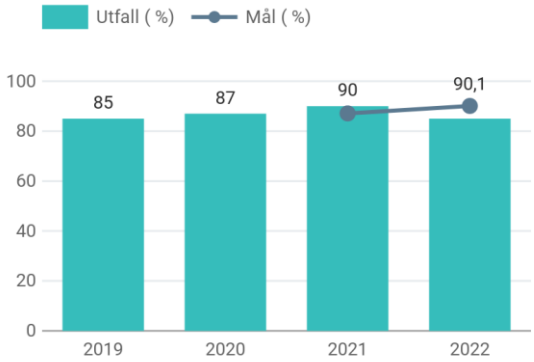
God återhämtning för medarbetare	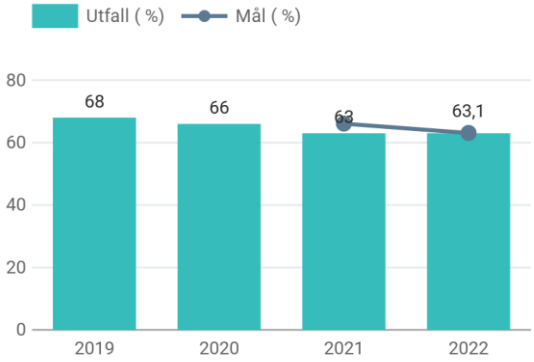
Gott ledarskap (HME)	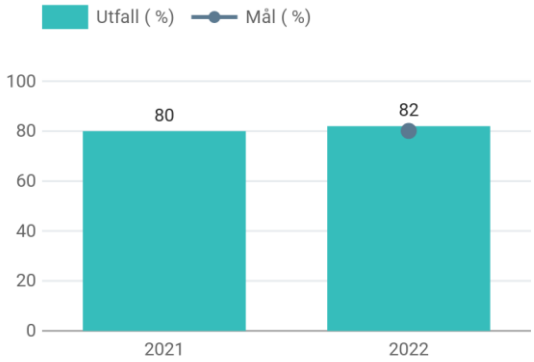

Indikatorer	
Gott medarbetarskap (HME)	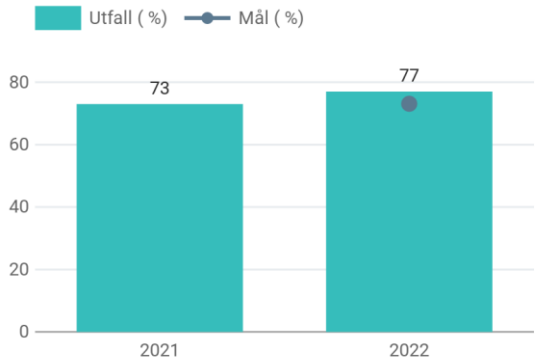
God arbetsmiljö (HME)	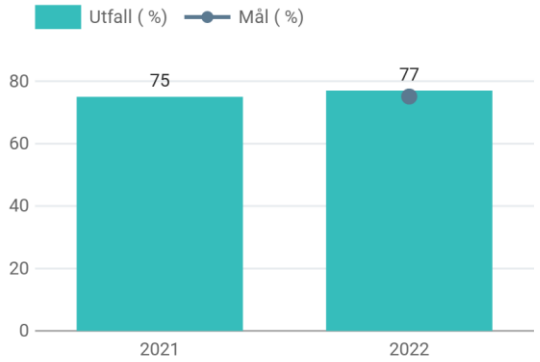

Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Kommentar

Bedömning av regionala utvecklingsnämndens bidrag till måluppfyllelse av regionmål 8, Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi, baseras huvudsakligen på bedömning av delmål 8.1 RUN ska hålla lagd budget. Målet uppnåddes inte, till stor del på grund av den negativa kostnadsutvecklingen inom kollektivtrafikverksamheten. Framförallt beror kostnadsutvecklingen på ökade drivmedelskostnader. Det slutliga utfallet blev dock mindre negativt än förväntat, för både Länstrafiken i Västerbotten AB respektive Norrtåg AB. För Länstrafikens del beror det till största del på att statliga medel för biljettintäktsbortfall har beviljats och för Norrtågs del att biljettintäkterna överstigit den nivå som var lagd i tilläggsbudgeten.

Delmål 8.2 bedöms däremot helt uppfyllt vid årets slut. Det är positivt att notera de goda förutsättningarna för regional utveckling och en hållbar regional tillväxt i länet som detta uttrycker. Det har under året uppmärksammats att Västerbotten är en av få regioner där det skett en positiv tillväxt. Region Västerbottens bidrag till en hållbar regional tillväxt och en långsiktigt hållbar ekonomi verkar dels genom direkta insatser men framförallt verkar de regionala utvecklingsinsatserna indirekt. Genom att regionala utvecklingsinsatser leder till en attraktiv region med ökade möjligheter till fler och växande företag, fler arbetstillfällen, fler invånare och därmed ökade skatteintäkter till Region Västerbotten. Detta är vad som lägger grunden för en långsiktigt hållbar ekonomi i länet, och även i Region Västerbotten.

Betydelsen av att värna förutsättningar för en god och hållbar regional utveckling och tillväxt inför kommande år kan därför inte nog understrykas. En stor utmaning inför kommande år är att tillförsäkra tillräckliga förutsättningar och resurser för det regionala utvecklingsuppdraget. Även om en stor del av uppdraget utförs tillsammans med andra aktörer genom samverkan av olika slag, så bygger verksamheten på en grund av basfinansierad verksamhet som kan växlas upp och förmeras med stöd av projektfinansiering.

Den sammanvägda bedömningen av nämndens bidrag till fullmäktigemålet är att det delvis är uppfyllt vid årets slut.

Mål 8.1 RUN ska hålla lagd budget

Kommentar

Målet uppnåddes inte. Detta var förväntat och beror på den negativa kostnadsutvecklingen inom kollektivtrafikverksamheten, framförallt på grund av ökade drivmedelskostnader. Det slutliga utfallet blev dock mindre negativt än förväntat, för både Länstrafiken respektive Norrtåg. För Länstrafikens del beror det till största del på att statliga medel för biljettintäktsbortfall har beviljats och för Norrtågs del att biljettintäkterna överstigit den nivå som var lagd i tilläggsbudgeten.

Indikatorer

Utfall mot lagd budget

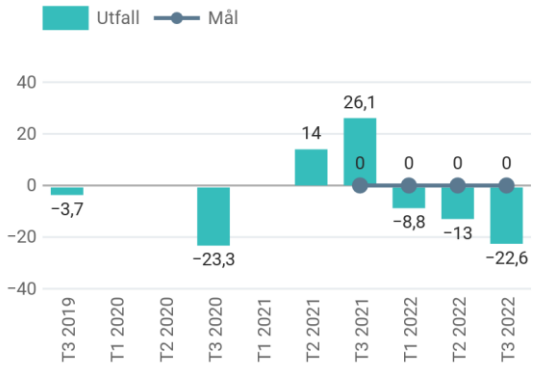

Mål 8.2 RUN genomför det regionala utvecklingsuppdraget och bidrar till en hållbar regional tillväxt och en långsiktigt hållbar ekonomi, genom att verka för att regionala utvecklingsinsatser leder till en attraktiv region med ökade möjligheter till fler och växande företag, fler arbetstillfällen, fler invånare och därmed ökade skatteintäkter till Region Västerbotten.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt.

Länets skatteintäkter för 2022 prognosticeras av SKR i december 2022 till 7403 mkr.
Uppgift om nettoinflyttning registreras med ett års eftersläpning. För året 2021 rapporteras 1 062 i flyttningsnetto.
I jämförelse med förra årsrapporteringen, har andelen av arbetskraften i åldersgrupp 15-74 år som är arbetslösa fortsatt minska. Från 6,4 procent (år 2020) till 5,7 procent (år 2021).
Sysselsättningsgrad, det vill säga andelen sysselsatta av befolkningen i åldersgrupp 15-74 år, har minskat något från föregående årsrapportering (66,4 procent). För året 2021. som är det år som rapporteras om 2022, rapporteras sysselsättningsgraden vara 65,9 procent
Bruttoregionprodukt anger bruttoregionprodukt per arbetsför invånare (kr/sysselsatt).
I jämförelse med uppgift föregående år som avser år 2020 har BRP per sysselsatt ökat till 960 000 kr/sysselsatt.
Antal nystartade företag per 1000 invånare har ökat från föregående årsrapportering från 8,9 till 9,6.

Aktiviteter och insatser som genomförts under året innefattar bland annat utvecklingsarbete för systemstöd för uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin i stratsys, samma systemstöd som används inom Region Västerbotten för att följa upp bland annat verksamhetsplanering, internkontroll, systematiskt arbetsmiljöarbete och patientsäkerhet. Den nya RUS-modulen kommer att användas vid uppföljningen av regionala utvecklingsstrategin i samband med återrapportering till regeringen av villkorsbeslut för regional utveckling för året 2022.

Indikatorer	
Skatteintäkter Region Västerbotten	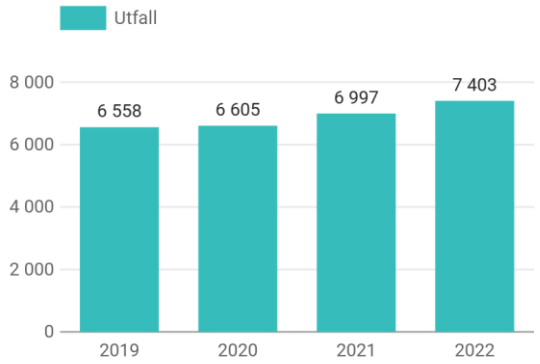
Nettoinflyttning	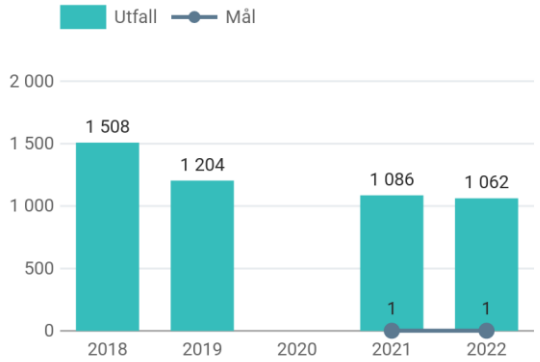
Arbetslöshet, andel av arbetskraften 15 - 74 år som är arbetslösa	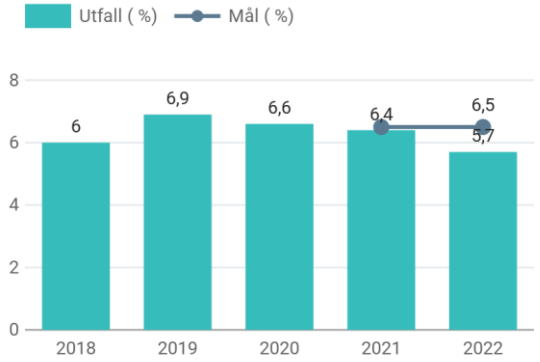
Sysselsättningsgrad	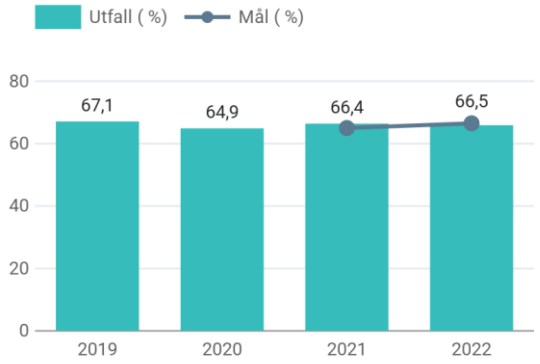

Indikatorer	
BRP per capita, BRP per sysselsatt	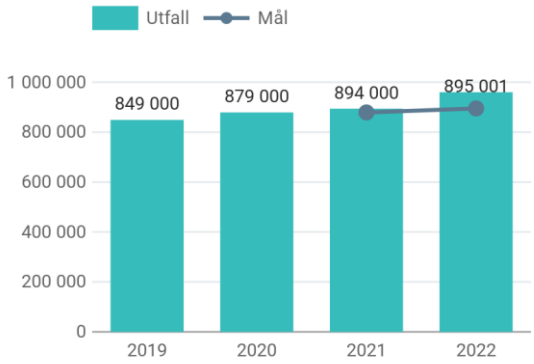
Antal nystartade företag per 1000 invånare	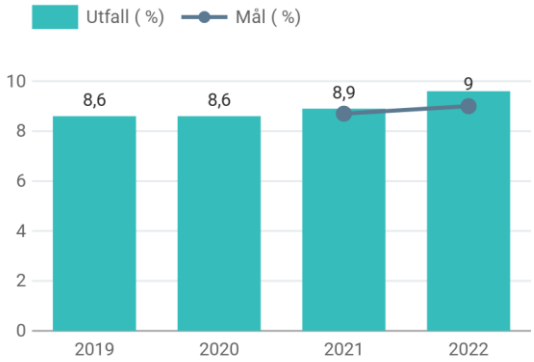

Jämlik och attraktiv region

Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner

Kommentar

En sammanvägd bedömning vid året slut är att nämnden bidrar delvis till att fullmäktigemålet uppfylls.

Regionala utvecklingsnämnden har beslutat om två delmål för att arbeta mot fullmäktigemål 9.
Den sammanvägda bedömningen vilar i stor utsträckning på de insatser och åtgärder som genomförts under perioden, utöver de utfall som indikatorerna visar. Vid årets slut är det lätt att glömma att 2022 inleddes i pandemi med restriktioner. Även om restriktionerna lyftes under våren, så har effekterna av pandemin haft en dämpande påverkan på förutsättningarna att mötas fysiskt i samverkan. Även om det skett en stark återhämtning under hösten. Många samarbeten har kunnat plockas upp igen, där betydelsen av att ses fysiskt blivit tydlig. Digitala sätt att mötas har i stor utsträckning antingen ersatt eller verkat som ett kompletterande sätt att samverka under året I vissa fall har samarbeten fördjupats under pandemin. Samarbeten är kittet i det regionala utvecklingsarbetet, och betydelsen av dessa samarbeten har blivit tydligare när restriktioner att mötas varit ett hinder. Regelbundna näringslivschefsträffar under pandemin har varit ett viktigt verktyg för att informera och samla in kunskap. I andra sammanhang har digitala sätt att mötas inneburit att bredare målgrupper kunnat nås och andra möjligheter att delta vid träffar där geografiska avstånd ibland försvårar deltagande. Kriget i Ukraina har medfört att samarbeten med Ryssland har fått avbrytas eller pausas.

Värt att framhålla under perioden är att ny överenskommelse om samverkan mellan Region Västerbotten och länets kommuner har tagits fram. Detta efter att en omfattande dialog- och utvärderingsprocess tillsammans med länets kommuner genomförts.

Mål 9.1 RUN utvecklar den strategiska platsutvecklingen för att öka regionens attraktivitet

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt vid årets slut.

Vid tidpunkten för årsredovisningens upprättande, är det lätt att glömma bort att verksamhetsåret 2022 inleddes i en pandemi med restriktioner att ses fysiskt. Årets första event, Västerbotten på Grand Hôtel, kunde i princip bara genomföras digitalt via förinspelade filmklipp till följd av pandemin.
Mötesplats Lycksele genomfördes i en något bantad version jämfört med tidigare år, dock överträffades förväntningarna sett till deltagare och föreläsare. Planen är att arrangemanget Mötesplats Lycksele ska genomföras 2023 som en fullversion.
Under hösten har två stycken event genomförts, Västerbotten i Almedalen och Mötesplats Digitala Västerbotten, utöver tidigare genomfört arrangemang Mötesplats Lycksele.
Vad gäller Västerbotten i Almedalen, så uppger 59 procent av de som besvarat enkäten att de förflyttat sig uppåt på engagemangstrappan efter deltagandet vid Västerbotten i Almedalen. 56 procent har sagt att dom gjort samma resa i samband med Mötesplats Digitala Västerbotten. Ett snitt på dessa två event under tertial 3 är ca 57 procent. För helåret är snittet 56 procent. Nu har mätmodellen prövats under ett verksamhetsår och resultatet kommer att analyseras vidare.

Under året har antalet unika aktörer som använder sig av North Sweden Stockholm Office (NSSO) sakta ökat. Detta innebär att plattformen NSSO återhämtar sig snabbt efter pandemins effekter. Det uppsatta målet för året har uppnåtts.

En ny påverkansagenda för regional utveckling i Västerbotten för perioden 2022-2026 har beslutats. Påverkansagendan kommer att stödja arbetet med att positionera Västerbotten för omvärlden och lyfter viktiga prioriteringar för länet och dess aktörer.

Indikatorer	
Andel deltagare på RUN:s mötesplatser som förflyttat sig uppåt i Engagemangstrappan* oberoende vart i trappan man startar.	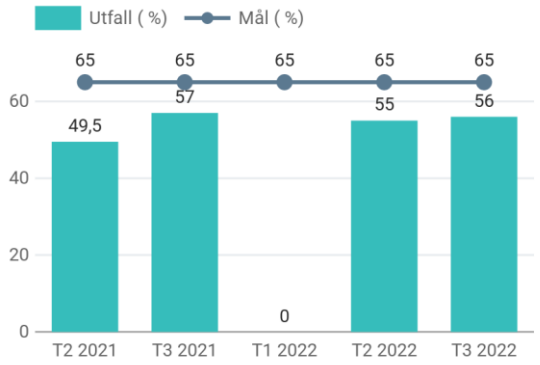
Antalet unika aktörer och sammanlagd beläggning på North Sweden Stockholm Office	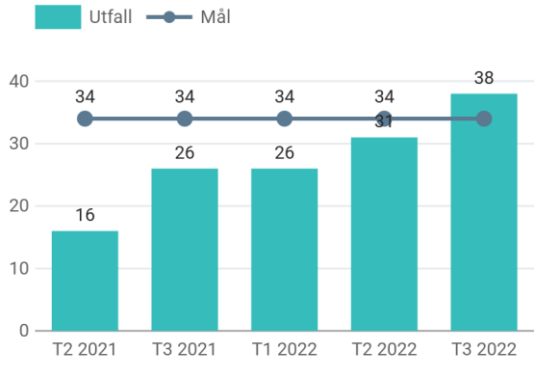

Mål 9.2 RUN har en nära och tillitsfull samverkan med länets kommuner som tillsammans stärker kraften för en hållbar regional utveckling

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt vid årets slut.

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 17 februari 2022, § 34 att avveckla beredningen för regional utveckling från och med den 1 mars 2022. Detta innebär att beredningen för regional utveckling enbart hade ett sammanträde under 2022, den 3 februari, vilket givetvis påverkar utfallet av indikatorn om antal ställningstaganden och remissvar som beredningen för regional utveckling ställer sig bakom och rekommenderar RUN att anta.
Målen om hög närvaro från länets kommuner vid möten i primärkommunala beredningen och i kommunchefsberedningen har varit högt ställda med 90 procents närvaro i båda fallen.
Vad gäller närvaro i kommunchefsberedningen (bytt namn under året till kommunchefsforum) har målet delvis uppfyllt med 76 procent deltagande i genomsnitt under året. Motsvarande uppgift för närvaro vid primärkommunala beredningens sammanträden uppgår till 70 procent, och målsättningen bedöms därför ej uppfylld.

Alla årets sammanträden har hållits digitalt för att underlätta deltagandet. Några av kommunerna har enbart representerats av en ledamot under alla sammanträden 2022. Det är viktigt för ett högt deltagande att primärkommunala delegationens sammanträdesplan beslutas och skickas ut till kommunerna i god tid. Sammanträdesplanen för regionfullmäktige blir inte klar från senare delen av hösten/vintern året innan. Många kommuner har då redan hunnit planera sina sammanträdesdatum för kommande år och det blir svårt att hitta gemensamma tider för PKD där alla femton kommuner kan delta.
Den återgång till fysisk närvaro och det val som genomförts under året kan ha påverkat närvaro.

Bedömning om måluppfyllelse vid årets slut tar även hänsyn till det omfattande översynsarbete som gjorts av överenskommelser med länets kommuner om regional utveckling efter dialog och samråd med kommuner. Samtliga av länets kommuner och Region Västerbottens fullmäktige har fattat beslut om överenskommelse.

Bedömning utgår även från andra insatser och åtgärder som genomförts under året. En rad insatser har genomförts för att inkludera kommunerna tidigare i beredningsprocessen för samverkansärenden med gemensamma intressen. Kommunchefsforumet har under 2022 haft flera träffar än tidigare för att kunna ta del av alla aktuella samverkansärenden skriftligt eller muntligt genom föredrag. En ny rutin har införts för att dela inkomna remisser till regionala utvecklingsförvaltningen med grupperingarna Region 10, Umeåregionen och Skellefteå kommun från och med hösten 2022.

Indikatorer	
Mötesfrekvens - närvaro vid möten i kommunchefsberedning	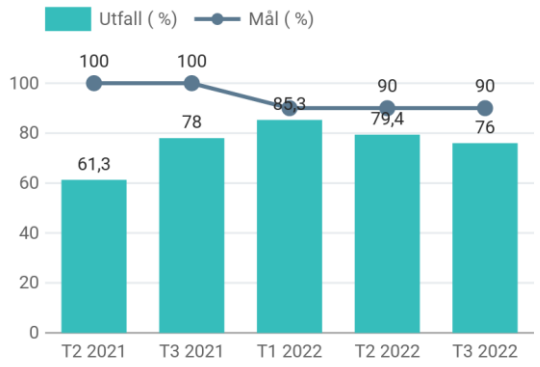

Indikatorer	
Mötesfrekvens - närvaro vid möten i primärkommunala beredningen	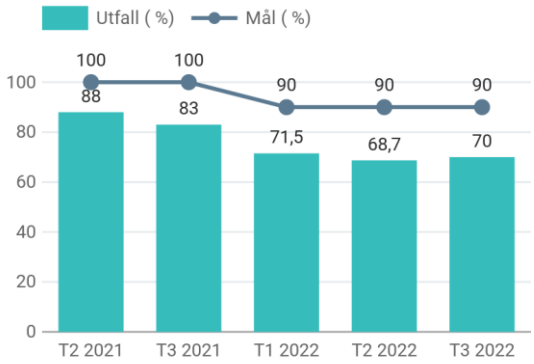
Antal ställningstaganden och remissvar som Beredningen för regional utveckling ställer sig bakom och rekommenderar RUN att anta	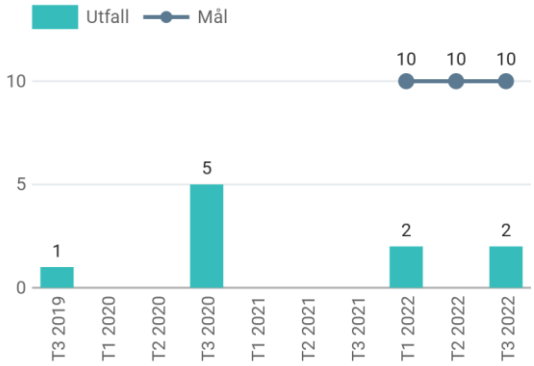

Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering

Kommentar

Nämnden har fastställt tre delmål för att bidra till fullmäktiges mål om att vara ledande inom forskning, innovation och digitalisering. Bedömning om bidrag till måluppfyllelse är en sammanvägd bedömning som vilar dels på indikatorernas utfall, men även på genomförda aktiviteter och insatser under året som bedöms ha bidragit till måluppfyllelse.

Arbetet med framtagandet av en analys- och mätmodell för det regionala innovationsekosystemet har fortskridit enligt plan inom ramen för projektet Regional innovationsledning Västerbotten (RIV). Arbetet med att ta fram en analysmodell för det regionala innovationsekosystemet har påbörjats under hösten. Arbetet kommer att fortsätta under det första kvartalet 2023 inom ramen för projektet Regional Innovationsledning för Omställning (RIO). Under året har även aktivt arbete bedrivits inom innovationspartnerskap Umeå där Region Västerbotten ingår tillsammans med Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, RISE och Umeå kommun. nom det regionala partnerskapet för innovation (RIP), som samlar innovationsaktörer i de fyra nordligaste länen, har fyra nätverksmöten hållits under året. Regionala utvecklingsförvaltningen ansvarar för att koordinera partnerskapet.

Delmålet om att nämnden verkar för och säkerställer att digitaliseringens möjligheter i offentlig sektor och i länets näringsliv tas till vara för att skapa förutsättningar för hållbar tillväxt, konkurrens- och attraktionskraft. Målsättningarna om att nå individer och organisationer för att bidra till ökad kompetens har överträffats. Regional utveckling inom Region Västerbotten leder och koordinerar även det strategiska rådet för kommunernas samverkan inom digitaliseringsområdet (ett beredande organ till Kommunchefsforum). Uppdraget har varit att ta fram en verksamhetsplan för gemensam grundläggande digitalisering för åren 2023-2025 samt en handlingsplan för 2022. En verksamhetsplan för 2023-2025 finns nu antagen av kommunchefsforum.

Den 25 maj fastställdes en ny regional innovationsstrategi för Västerbotten 2022-2030. Under året har även en ny regional digitaliseringsstrategi för Västerbottens län tagits fram, beslut fattades om att fastställa strategin i

december 2022.

Mål 10.1 RUN utvecklar och stärker såväl förmåga som kapacitet till innovation hos aktörer i Västerbotten och därigenom öka tillväxt-, konkurrens- och attraktionskraft på ett hållbart sätt

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt.

Arbetet med framtagandet av en analys- och mätmodell för det regionala innovationsekosystemet har fortskridit som planerat inom ramen för projektet Regional innovationsledning Västerbotten (RIV). Under tertial 3 har arbetet med framtagande av indikatorer slutförts och en första pilotmätning har genomförts. Resultatet av pilotmätningen kommer att redovisas under det första kvartalet 2023 på såväl regional som nationell nivå.

Arbetet med att ta fram en analysmodell för det regionala innovationsekosystemet har påbörjats under hösten. Arbetet kommer att fortsätta under det första kvartalet 2023 inom ramen för projektet Regional Innovationsledning för Omställning (RIO) och utifrån resultaten från pilotmätningen med mätmodellen för det regionala innovationsekosystemet som då är klara.

Under tertial tre har även de kunskapshöjande insats avseende innovationsledning som tidigare påbörjats i Umeå och Skellefteå avslutats. Ytterligare en utbildningsomgång genomfördes med Lycksele som samlingsplats. Totalt har drygt 60 personer i det regionala innovationsekosystemet höjt sin kompetens avseende innovationsledning. Deltagarna har lämnat positiv feedback och efterfrågat såväl fler grundläggande utbildningarna som påbyggnadsutbildningar. Insatsen har skett inom ramen för projektet Regional innovationsledning Västerbotten (RIV).
Under året har även aktivt arbete bedrivits inom ramen för innovationspartnerskap Umeå där Region Västerbotten ingår tillsammans med Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, RISE och Umeå kommun.

Inom partnerskapet med RISE har det under året hållits återkommande avstämningsmöten för att hitta synergier och möjligheter till samverkan. Arbetet med att ta fram en prototyp för ett regionalt klimatkontrakt samt en kommande satsning på missionsdriven systeminnovation är exempel på resultat från partnerskapet

	Indikatorer
	Mät- och analysmodell för innovationsekosystemets utveckling i Västerbotten implementeras med genomförande av en första mätning

Mål 10.2 RUN verkar för och säkerställer att digitaliseringens möjligheter i offentlig sektor och i länets näringsliv tas till vara för att skapa förutsättningar för hållbar tillväxt, konkurrens- och attraktionskraft.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt.
Under året har totalt 808 unika personer deltagit i olika insatser, aktiviteter och projekt vars syfte är att öka den digitala kompetensen. Målsättningen om att bidra till att minst 600 personer ges ökad kompetens kring hur man tillvaratar digitaliseringens möjligheter har med råge uppfyllts. Under året har 58 organisationer deltagit i olika former av aktiviteter, insatser eller projekt.

Bedömningen görs även med utgångspunkt i väsentliga händelser inom verksamheten under året som bedöms bidra till måluppfyllelsen.
Arbetet har inom ramen för projektet Digilej löpt på enligt plan under hösten. Den del av utbildningsinnehållet som består av fristående konkreta lärlabb inom olika ämnen har varit särskilt uppskattade och haft ett högt deltagande. Under perioden har en del av de som påbörjat utbildningen inte kunnat fullfölja den, primärt på grund av den höga belastning som chefer och ledare i offentliga organisationer upplever, men huvuddelen av de som startat utbildningen har ändå genomfört den. Det innebär att totalt 229 chefer och ledare genomfört eller påbörjat sin digitala kompetenshöjning.

Mötesplats Digitala Västerbotten som även har varit en del av utbildningen har fått fin respons. Lokala avslutsträffar i varje organisation kommer också att genomföras under det första kvartalet 2023 för att ta tillvara lärandet och säkerställa att deltagarna får relevant fortsatt stöd i sitt planerade utvecklingsarbete. För Region Västerbottens deltagare kommer de deltagande cheferna få vara med och bidra med inspel vid översyn av Region Västerbottens digitala strategi under 2023.

Mötesplats Digitala Västerbotten 2022 genomfördes den 14-15 december som en hybridkonferens. 150 personer deltog på plats i Umeå Folkets hus och över 500 följde konferensen digitalt vilket stärker MDV:s position som norra Sveriges största digitaliseringskonferens. Temat för årets konferens var hur digitaliseringen ger möjligheter för Västerbotten att vara “En levande plats” – uppkopplad, jämlik och hållbar.

I anslutning till det nationella uppdraget att upprätthålla en funktion som regional digitaliseringskoordinator under perioden 2021–2025 har aktiviteten bedrivits på såväl regional som nationell nivå. På regional nivå har fokus främst varit på framtagandet av den nya regionala digitaliseringsstrategin för Västerbotten 2022-2030 (RDS) samt arbetet med att etablera en europeisk digital innovationshubb (EDIH) i Västerbotten. På nationell nivå har Västerbotten representerats vid fyra digitala och två fysiska nätverksmöten för digitaliseringskoordinatorer som Tillväxtverket bjudit in till, samt deltagit i de nationella fokusmöten som arrangerats i anslutning till "Nationell dataverskats" och "Digital delaktighet".

Under tredje tertial har det inom ramen för projektet RegAI genomförts en distansbaserad kurs - ”Foster an AI Culture in Sales”. Kursen följdes upp via ett seminarium där deltagarna delade med sig av erfarenheter och kommande planer inom området. 347 personer, fördelat på 100 olika organisationer, har deltagit i projektets aktiviteter totalt sett. Av dessa har 69 varit kvinnor.

Regional utveckling inom Region Västerbotten leder och koordinerar även det strategiska rådet för kommunernas samverkan inom digitaliseringsområdet (ett beredande organ till Kommunchefsforum). Uppdraget har varit att ta fram en verksamhetsplan för gemensam grundläggande digitalisering för åren 2023-2025 samt en handlingsplan för 2022. Därutöver inkluderar uppdraget att [SK1]följa upp den handlingsplanen, vilket genomfördes den 14 december i anslutning till konferensen Mötesplats Digitala Västerbotten.

Ett omfattande arbete med att ta fram en ny regional digitaliseringsstrategi för Västerbotten 2022-2030 har genomförts under året. Efter remissförfarande fastställdes en slutlig version av strategin vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 8 december 2022. Därutöver inkluderar uppdraget att sätter en gemensam inriktning för digitaliseringen i Västerbotten och ska ge stöd och inspiration till aktörer inom offentlig sektor, akademi, näringsliv och civilsamhället. För att skapa förutsättningar för digital transformation i Västerbotten har fem strategiska fokusområden identifierats i den regionala digitaliseringsstrategin, det är digitala infrastrukturer, digital delaktighet, digital kompetens, digitals säkerhet och digital innovation.

Indikatorer	
Ökad kompetens kring hur man tillvaratar digitaliseringens möjligheter (antal personer som ökat sin kompetens)	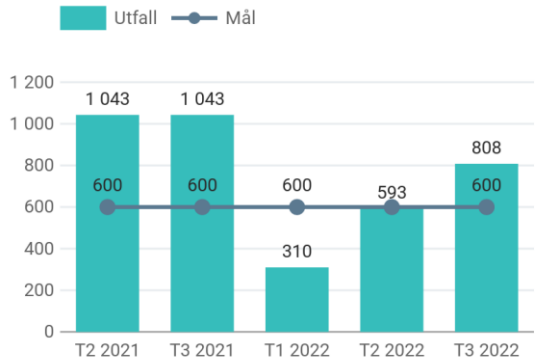
Ökad kompetens kring hur organisationer, inom såväl offentlig sektor som näringsliv, tillvaratar digitaliseringens möjligheter (antal organisationer)	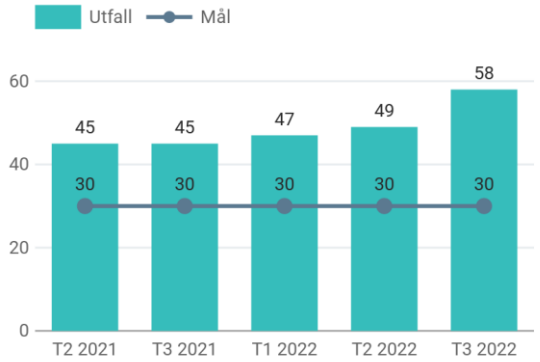

Mål 10.3 RUN stärker och utvecklar förmåga samt förutsättningar för att med stöd av digitalisering kunna leverera eneffektiv välfärd och service till invånarna.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt. Två av tre indikatorer är helt uppfyllda, för den tredje indikatorn har värdet inte räknats upp sedan delår per april. En sammanvägd bedömning av indikatorernas utfall tillsammans med genomförda aktiviteter och insatser under året ligger till grund för bedömning om att delmålet helt uppfylls.

Region Västerbotten koordinerar för tillfället två samverkansprojekt som bygger ortssammanbindande nät (OSN). Projekten leder till att det blir möjligt för kommunala stadsnät och andra operatör att anlägga anslutningsnät till OSN. Samverkansprojekten medför alltså indirekt till att fler hushåll och företag kan ansluta. På grund av de europeiska och nationella regelverken för bredbandsstöd får medel från europeiska regionalfonden (Tillväxtverket) endast användas för att bygga så kallade ortssammanbindande nät (OSN), alltså nät som knyter ihop samhällen, orter och byar med varandra. Det är inte tillåtet att bygga så kallade anslutningsnät till hushåll och företag. Antalet anslutningar är inte uppräknat sedan delår per april. Bedömning av indikatorns utfall för måluppfyllelse har vägts mot de insatser som genomförts för att koordinera bredbandsstöd och stötta regionala aktörer, se nedan.

Under året har även aktivt arbete bedrivits inom projektet Bredband 2020+.
I anslutning till det nationella uppdraget att upprätthålla en funktion som regional bredbandskoordinator 2021-2025 har arbetet under 2022 varit fokuserat på prioritering av byggnader inför Post- och telestyrelsens (PTS) nationella bredbandsstöd samt koordinering och stöttning av regionala aktörer inför ansökan om stöd därifrån. Tillsammans med övriga norrlandslän och Sverige kommuner och regioner (SKR) har också ett antal skrivelser tagits fram för att förändra PTS bredbandsstöd som inte fungerar i glest befolkade områden. Även förutsättningarna för en ökad mobiltäckning i Västerbotten har adresserats

Under året har ett antal aktiviteter och insatser genomförts.
Samverkansplattformen för kommunernas digitalisering som benämns ”Samverkan digitalisering” har under

året innefattat fyra nätverk; Bredbandskoordinatorer, IT, Digitalisering och eHälsa (SDK).

Nätverken har digitalt träffats gemensamt vid två tillfällen under året och däremellan har det var separata träffar för respektive nätverk. Innehållet i de gemensamma träffarna har speglat det uppdrag strategirådet för kommunernas digitalisering haft med en årlig handlingsplan och verksamhetsplan för 2023-2025. Vid första träffen var fokus på årets handlingsplan som strategirådet tagit fram och vid andra träffen var verksamhetsplanen i fokus. Under hösten har samverkansarbetet avseende införandet av Säker Digital Kommunikation (SDK) fortsatt och varit i fokus. Resultatet av höstens arbete är att intresse finns hos samtliga kommuner till samverkan kring införandet av SDK men att många frågor kring tjänsten återstår för kommunerna att ta ställning till. Det gäller främst valet av teknik, samordnad upphandling och samverkan kring en accesspunkt.

Under hösten har även workshopsserien om informationssäkerhet avslutats. Fördjupningsarbetet som är riktat till en mindre kommun utifrån Myndigheten för Samhällsberedskaps metodstöd har fortsatt.

Indikatorer	
Antal av länets kommuner som aktivt deltagit i den regiongemensamma samverkansplattformen, Samverkan digitalisering, som innefattas av såväl nätverk som projekt.	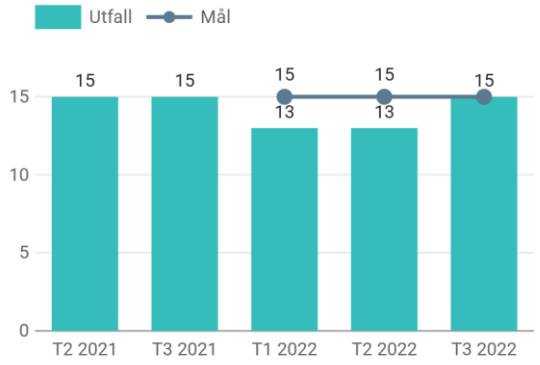
Antal gemensamma e-tjänster som produceras inom den regionala e-tjänstesamverkan	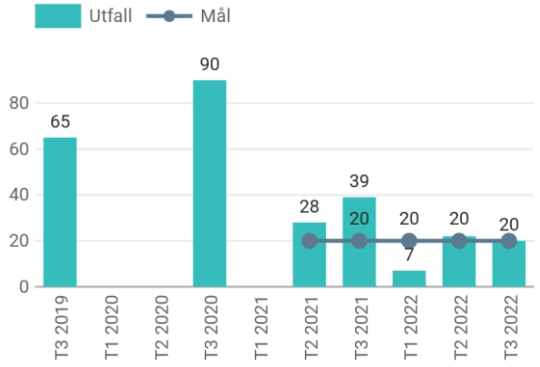
Samverkansprojekt genomförs med investeringsstöd från Tillväxtverket och kommunerna som ger minst 200 nya anslutningar (hushåll och företag)	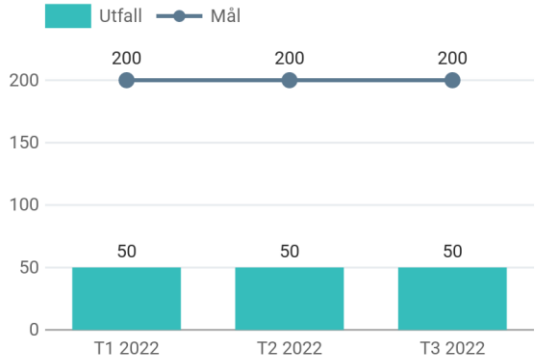

Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till

Kommentar

Bedömning vid årets slut är att nämndens bidrag till fullmäktigemål Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till, är delvis uppfyllt.
Nämnden har fastställt fyra delmål för att arbeta för målet, Vid årets slut görs bedömning att två av delmålen helt är uppfyllda, två bedöms delvis uppfyllda. Se nedan för bedömning av respektive delmål.

Under året har ett antal aktiviteter genomförts för att bidra till målet. Den regionala strategin för hållbar besöksnäring är klar, och arbetet med gemensam handlingsplan har påbörjats. En nationell konferens om hållbar besöksnäring har genomförts, som gett positiv uppmärksamhet till länet. Projektet SIKT 2 visar goda resultat. Vad gäller utfall av indikator andel deltagare som deltar i arbetsmarknadsprojekt som Region Västerbotten bedriver i inlandet som kommer i arbete, så har 183 individer till och med november månad deltagit i projektet. Av dessa, så har 56 procent av deltagarna avslutat projektet till följd av arbete eller studier.

Även andra insatser som Region Västerbotten genomfört bidrar indirekt till delmålet om att RUN främjar hållbarhetsaspekterna mångfald, integration och jämställdhet på länets arbetsmarknad. Framförallt insatser som genomförts inom projekt eller insatser kopplade till samverkan inom regional kompetensförsörjning eller gymnasiesamverkan. De regionala utvecklingsinsatserna kan bidra till att påverka könsfördelningen i branscher, men den direkta påverkan är svår att identifiera.

Vad gäller delmål om att tillhandahålla och utveckla ett väl fungerande transportsystem i syfte att uppnå en god tillgänglighet för resor och transporter för alla som bor och verkar i länet, så har vid tidpunkt för årsrapportens upprättande inte inkommit underlag från Trafikverket som redovisar utfall av indikatorer. Den sammanvägda bedömningen baseras därför uteslutande på väsentliga händelser och genomförda aktiviteter under perioden. Kontinuerliga dialoger genomförs med Trafikverket om Länstransportplanens genomförande samt samordning av insatser. Under hösten har även dialoger med kommuner genomförts. Under 2022 har de kollektivtrafikåtgärder och trafiksäkerhetshöjande åtgärder som varit planerade att genomföra under året genomförts. Även ett antal extra åtgärder inom dessa kategorier har kunnat genomföras tack vare en bra dialog med Trafikverket som lett till att åtgärder kunnat samköras med bärighetsåtgärder och därmed har kostnaderna kunnat hållas nere. När det gäller gång- och cykelvägar har målet inte uppnåtts. Detta beror på att ett större projekt (gång- och cykel Forslunda- Hissjö) återigen fått göra ett omtag.

Mål 11.1 RUN bidrar till att utveckla en hållbar besöksnäring som bidrar till att lyfta Västerbotten som effektiv, tillgänglig och attraktiv region.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt med utgångspunkt i indikatorer samt väsentliga händelser under året som bedöms bidra till måluppfyllelsen.

Viktiga händelser är framför allt att den regionala strategin för hållbar besöksnäring är klar och att arbetet med gemensam handlingsplan påbörjats. Regional turism har också genomfört en nationell konferens om hållbar besöksnäring som gett positiv uppmärksamhet till Västerbotten. En annan viktig händelse är det gemensamma arbetet med ett varumärke för platsen, Västerbotten Sweden. det har tagits fram tillsammans med destinationsorganisationerna och nu involveras även kommunerna i arbete. Det behövs framför allt i exportsammanhang och används redan nu i samarbetet med Best of Scandinavia och DerTour. Nästa steg i utvecklingen är ett gemensamt exportfrämjande projekt med fokus på hållbar besöksnäring och det projektet beviljades i december. Regional Turism har under året analyserat tre kommuner till och nu är det bara tre kommuner kvar att analysera nästa år, så är alla kommuner med i Västerbotten Experience. Region Västerbotten är den enda region i Sverige som arbetar systematiskt med en metod för region, kommun, destination och företag och detta uppmärksammas på nationell nivå och av andra regioner.

Resultatet för året har inte påverkats i någon större grad av det projektunderskott som uppstod efter Digitala

steget, till följd av omprioriteringar där egna verksamhetsmedel omfördelats.

Indikatorer	
Antal gästnätter	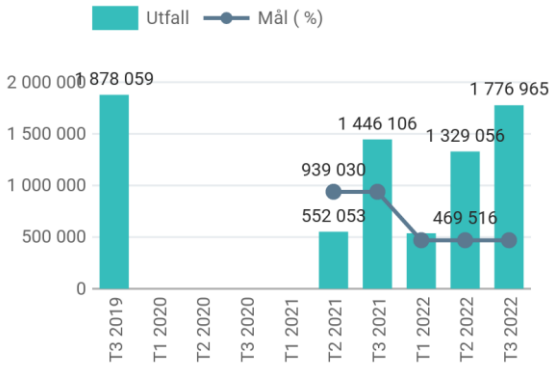
Samverkansaktiviteter och/eller kompetensträffar	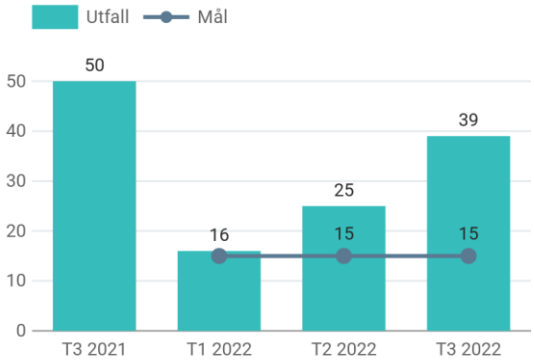
Deltagarna på aktiviteter ska efter genomförd aktivitet vara nöjda, genomsnitt 4 i betyg på skala 1-6.	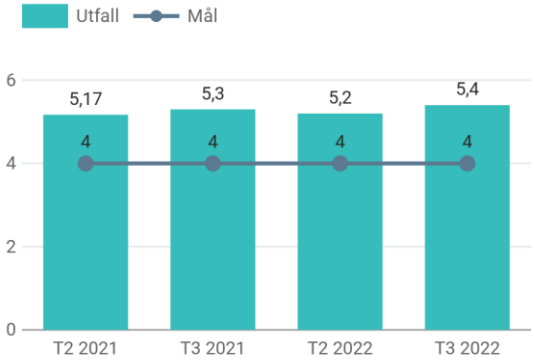

Mål 11.2 RUN främjar hållbarhetsaspekterna mångfald, integration och jämställdhet på länets arbetsmarknad.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt.

Vad gäller utfall av indikator andel deltagare som deltar i arbetsmarknadsprojekt som Region Västerbotten bedriver i inlandet som kommer i arbete, så har 183 individer till och med november månad deltagit i projektet. Av dessa, så har 56 procent av deltagarna avslutat projektet till följd av arbete eller studier.
Exempel på aktiviteter inom projektet som fungerat väl är studiebesök som har fått deltagare att vilja gå jobbspår. Jobbspår har fått ut deltagare i arbete. Båda aktiviteterna har bra resultat.

De mest framgångsrika kommunerna har anammat och implementerat modellen utifrån projektbeskrivningen samt anpassat verksamheten utifrån målgruppen. Projektet har möjliggjort att man kunnat arbeta anpassat

med individer som stått långt från arbetsmarknaden. Modellen i projektet har utgått från ett anpassat arbetssätt utifrån deltagande individer. Under projekttiden har det genomförts 11 kommungemensamma utbildningsinsatser utifrån lokal efterfrågan på arbetskraft. Utbildningsinsatser inom lokalvård, vård, röjsåg, service, starta eget, kök, LSS och industri har genomförts med goda resultat där utbildningsinsatser kombinerat med praktik har lett till anställning för flertalet deltagare.

Även andra insatser som Region Västerbotten genomfört bidrar indirekt till delmålet om att RUN främjar hållbarhetsaspekterna mångfald, integration och jämställdhet på länets arbetsmarknad. Framförallt insatser som genomförts inom projekt eller insatser kopplade till samverkan inom regional kompetensförsörjning eller gymnasiesamverkan.

De regionala utvecklingsinsatserna kan bidra till att påverka könsfördelningen i branscher, men den direkta påverkan är svår att identifiera.
Det är dock värt att uppmärksamma att för samtliga av branscherna tillverkningsindustri, utbildning samt vård och omsorg så har målen om oförändrad eller jämnare könsfördelning i branschen i Västerbottens län uppfyllts. Uppgifterna redovisas med eftersläpning, vilket innebär att de uppgifter som redovisats per september 2022 avser år 2020.

Tittar man lite närmare på utvecklingen inom respektive bransch, kan följande noteras
Tillverkningsindustri
Totalt redovisas en minskning över tid till 14 336 (2020 års uppgifter), från 14 581 personer (2019 års uppgifter) respektive 14 661 personer (2018 års uppgifter).
Över tid innebär detta en marginell ökning av andelen kvinnor inom tillverkningsindustrin:
2022 (2020 års uppgifter): kvinnor 20,3 procent, män 79,7 procent
2021 (2019 års uppgifter): kvinnor 19,4 procent, män 80,6 procent
2020 (2018 års uppgifter): kvinnor 18,9 procent, män 81,1 procent
Målet om oförändrad eller jämnare könsfördelning i branschen bedöms därför uppfyllt.

Utbildning
Totalt redovisas en minskning över tid till 16 089 personer (2020 års uppgifter), från 16 384 personer (2019 års uppgifter) respektive 16 555 personer (2018 års uppgifter).
Ser man närmare på andelen kvinnor/män, så noteras en marginell förändring mot jämnare könsfördelning i branschen:
2022 (2020 års uppgifter): kvinnor 70,4 procent, män 29,6 procent
2021 (2019 års uppgifter): kvinnor 70,3 procent, män 29,7 procent
2020 (2018 års uppgifter): kvinnor 70,5 procent, män 29,5 procent
70 procent kvinnor/30 procent män för samtliga år. Målet om oförändrad eller jämnare könsfördelning i branschen bedöms därför uppfyllt.

Vård och omsorg
Totalt redovisas en minskning över tid till 26 484 personer (2020 års uppgifter), från 26 707 personer (2019 års uppgifter) respektive 26 484 personer (2018 års uppgifter).
Ser man närmare på andelen kvinnor/män, så noteras marginella förändringar mot en jämnare könsfördelning:
2022 (2020 års uppgifter): kvinnor 74,6 procent, män 25,4 procent
2021 (2019 års uppgifter): kvinnor 75,4 procent, män 24,6 procent
2020 (2018 års uppgifter): kvinnor 76,1 procent, män 23,9 procent
Målet om oförändrad eller jämnare könsfördelning i branschen bedöms därför uppfyllt.

Det saknas utfall för indikatorn andel utrikesfödda på arbetsmarknaden.
Till följd av anpassning till EU-direktiv har SCB genomfört förändringar av Arbetskraftsundersökningarna. En ny tidsserie finns från och med 2022 framtagen för perioden 2019-2021.
Detta innebär att den indikator som anges i nämndens plan för år 2022 andel utrikesfödda på arbetsmarknaden, inte kan redovisas här. Det finns dock genom Arbetskraftsundersökningarna uppgift om andelen förvärvsarbetande utrikesfödda:

	2 019	2 020	2 021
24 Västerbottens län			
Totalt 20-64 år			
Män	67	67	71
Kvinnor	62	63	65

Andelen män som är förvärvsarbetande och utrikesfödda, har ökat från 67 procent år 2019 till 71 procent år 2021. Vad gäller andelen kvinnor som är förvärvsarbetande och utrikesfödda har ökat från 62 procent år 2019 till 65 procent år 2021.

Indikatorer	
Könsfördelning per bransch - Tillverkningsindustri	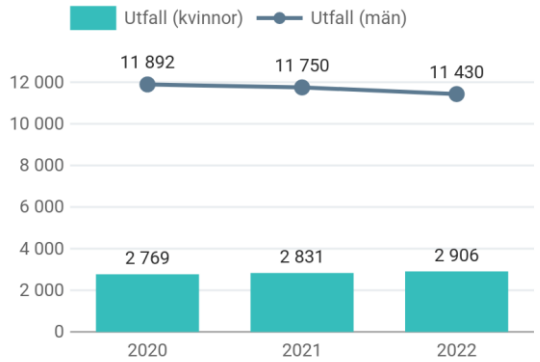
Könsfördelning per bransch - Utbildning	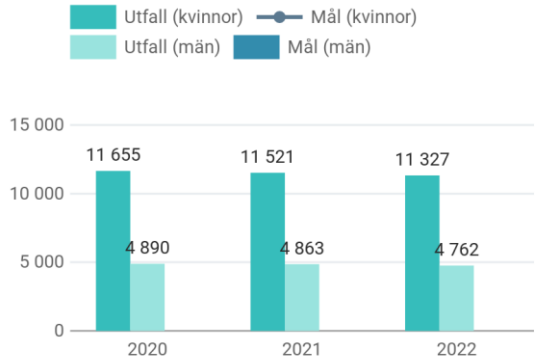
Könsfördelning per bransch - Vård och omsorg	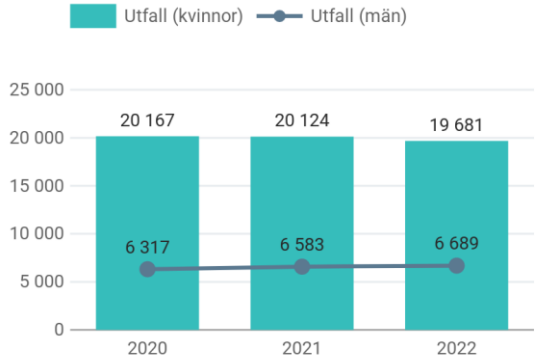

Indikatorer	
Andel utrikesfödda på arbetsmarknaden	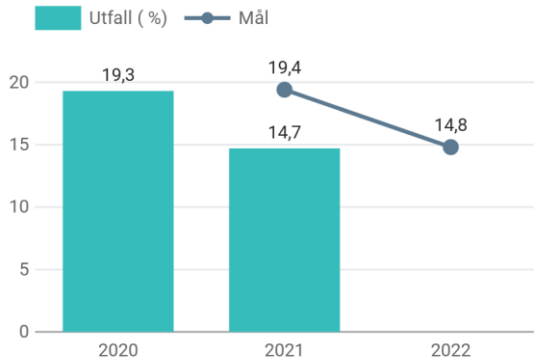
Andel deltagare som deltar i arbetsmarknadsprojekt som Region Västerbotten bedriver i inlandet som kommer i arbete.	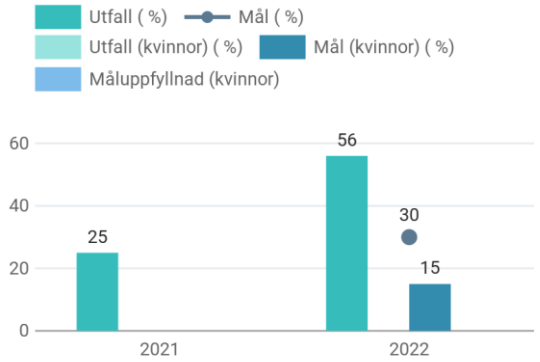

Mål 11.3 RUN tillhandahåller och utvecklar ett väl fungerande transportsystem i syfte att uppnå en god tillgänglighet för resor och transporter för alla som bor och verkar i länet.

Kommentar

Vid tidpunkt för årsredovisningens upprättande har underlag ännu inte inkommit från Trafikverket som redovisar utfall av indikatorer. Bedömning av delmål görs därför med försiktighet, och baseras uteslutande på väsentliga händelser och genomförda aktiviteter under perioden.
Kontinuerliga dialoger genomförs med Trafikverket om Länstransportplanens genomförande samt samordning av insatser. Under hösten har även dialoger med kommuner genomförts.

Under 2022 har de kollektivtrafikåtgärder och trafiksäkerhetshöjande åtgärder som varit planerade att genomföra under året genomförts. Även ett antal extra åtgärder inom dessa kategorier har kunnat genomföras tack vare en bra dialog med Trafikverket som lett till att åtgärder kunnat samköras med bärighetsåtgärder och därmed har kostnaderna kunnat hållas nere. När det gäller gång- och cykelvägar har målet inte uppnåtts. Detta beror på att ett större projekt (gång- och cykel Forslunda- Hissjö) återigen fått göra ett omtag. När det gäller objekt som måste senareläggas av olika anledningar, är det sällan något som Region Västerbotten kan påverka.

Indikatorer	
Upparbetad budget (ackumulerat) samt i relation till andel tillgängliga medel utifrån Länstransportplanen*	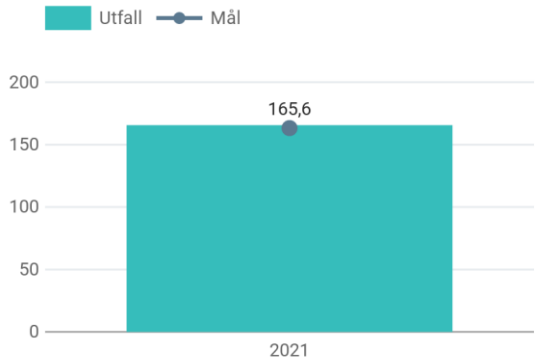
Mål för RUNs arbete för kollektivtrafikåtgärder inom länsplanen, trafiksäkerhetshöjande åtgärder samt kilometer byggd gång- och cykelväg tas fram utifrån 2022 års fastställda länstransportplan	

Mål 11.4 RUN förbättrar tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt.

Antalet bytespunkter där ledsagningsavtal med Trafikverket finns, är fortfarande fyra stycken efter 2022 års slut. Målsättningen om att ledsagning ska vara infört på minst en ny plats i Västerbotten har ej kunnat uppnås. Dialog har förts under året om att uppdra till Länstrafiken i Västerbotten om att ansvara för utbyggnad av ledsagning. Av flera skäl har bolaget haft ett ansträngt läge och besked har lämnats om att bolaget i nuläget inte har kapacitet att ta på sig uppgiften.

Indikatorer	
Utbud av ledsagning i kollektivtrafiken.	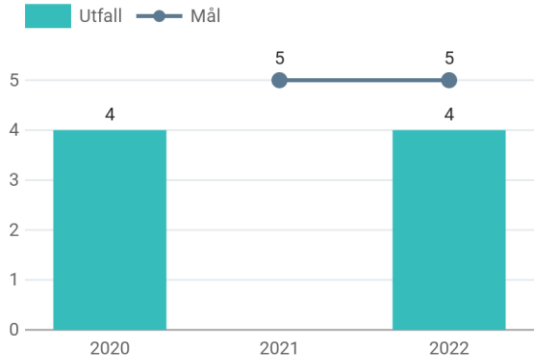

Mål 12. Västerbotten har ett klimat för ökad tillväxt av jobb och företag

Kommentar

En sammanvägd bedömning utifrån de fem delmål som nämnden fastställt att arbeta för fullmäktigemål 12 är att målet delvis uppfylls vid årets slut.

Omfattande insatser har genomförts under året för att bidra till ökad överensstämmelse mellan arbetskraftsutbud och arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens, delmålet bedöms helt uppfyllt vid årets slut. Inledningsvis försvårades arbetet inom kompetensförsörjningsområdet då tidigare ansvariga lämnat sina

tjänster på Region Västerbotten, och nya/andra medarbetare tagit vid. Samverkansplattformar för erfarenhetsutbyte inom utbildning och näringsliv har upprätthållits under året. Insatser har genomförts för att stödja och stärka regionala strukturer för validering, inom projektet Relocate bedrivs samverkan med Arbetsförmedlingen, Skellefteå kommun, arbetsgivare, Stockholms stad, Malmö stad, Internationella kvinnoföreningen i Malmö och Arbetsförmedlingens fristående aktörer som är värd att framhålla.

Under året har även ett större antal lärande- och erfarenhetsträffar genomförts vad gäller investeringsfrämjande, etableringar och internationella investeringar. Det goda resultatet tillskrivs bland annat att det under året bedrivits två internationaliseringsfrämjande projekt som inneburit att resurser i form av tid har kunnat läggas på arbetet. Båda dessa projekt har dock avslutats under året, vilket kan påverka förutsättningarna för kommande år.

Workshops och lärandetillfällen som anordnats med kommunerna som varit uppskattade och gett mersmak. Trots personalomsättningar även här, så har regional utveckling lyckats upprätthålla arbetet med internationaliseringsfrämjandet mycket på tack vare de kontakter och nätverk som upparbetats tidigare.

Även inom kulturområdet så ökar antalet internationella samarbeten även när det gäller finansiering. Den regionala kulturverksamheten har genomfört seminarier med intresserade kulturverksamheter vilket lett till samarbeten med Finland, Norge samt Kanada. Inom ramen för det internationella Barentsamarbetet så har region Västerbotten tillsammans med norska kulturdepartementet hittat finansiering för studie av förhållandena för kulturskapare i Barentsområdet, exklusive Ryssland. Slutrapport väntas under 2023. Flera kulturverksamheter har även deltagit i kunskapsseminarium om EUs största fond för kultur, Kreativa Europa. Detta har lett till finansiering av gemensamma samarbetet med såväl de nordiska länderna som länder i södra Europa.

Delmålen för investeringar i hållbar regional utveckling bedöms delvis uppfyllda vid årets slut. Målsättningarna för dessa områden är väldigt högt ställda, så även om utfallen som redovisas vid årets slut är väldigt goda så nås inte målsättningarna fullt ut.

Mål 12.1 RUN bidrar till ökad överensstämmelse mellan arbetskraftsutbud och arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens

Kommentar

En sammanvägd bedömning av utfall av indikatorer mot mål, samt de aktiviteter och insatser som genomförts under året har gjorts för delmålet om att nämnden bidrar till ökad överensstämmelse mellan arbetskraftsutbud och arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens. Bedömning är att delmålet helt uppfylls vid årets slut.

Utfall saknas dock vad gäller uppskattad matchning enligt SCBs matchningsindikatorer på regionala nivå (gymnasiet) för vård- och omsorg, utbildning samt tillverkningsindustri.
Vad gäller andelen gymnasieplatser inriktade mot yrkesutbildning noteras för 2022 en högre andel gymnasieplatser inriktade mot yrkesutbildning i jämförelse med föregående år (från 27 procent till 47 procent). Uppgifterna är hämtade från antagningsstatistik för gymnasieantagning. Utfallet ligger dock något under målnivån om 50 procent.

Uppdaterade uppgifter om antal kommuner med deltagare i yrkesvux kurser som genomförs med fjärr/distansteknik för året 2022 finns tillgängliga i februari 2023, i samband med kommunernas redovisning av statsbidraget för yrkesvux. Därmed finns inte utfall att redovisa vid denna tidpunkt.
Vad gäller antalet sökta platser hos YH-myndigheten uppfylls målsättningen för 2022 med råge. Vid årets slut redovisas 4 486 sökta platser.

Målet om att tre samverkansplattformar för erfarenhetsutbyte inom utbildning och näringsliv upprätthålls, har uppfyllts. Valideringslyft är en av de samverkansplattformar som syftar till att upprätthålla erfarenhetsutbyte. Arbete pågår enligt plan, projektet närmar sig sitt slut. Ett resultat från arbetet är en regional handlingsplan för arbetet med validering som i sin tur ligger till grund för en projektansökan som skickats in till Tillväxtverket.

Tillväxtverkets nya regeringsuppdrag med fokus på regionala strukturer för validering sträcker sig mellan 2022–2024. Regionerna får under denna period en möjlighet att förstärka sitt arbete med att bygga in validering i de regionala strukturerna för kompetensförsörjning.

Inom ramen för samverkansavtal Region Västerbotten och Umeå Universitet pågår arbete med att formera en ny arbetsgrupp efter att nya medarbetare nu är på plats.

Relocate fortskrider i stort sett enligt plan. Pandemin försvårade arbetet, men löper nu på. En central del för att nå resultat i projektet är den samverkansmodell som är under utformande mellan Region Västerbotten, Arbetsförmedlingen, Skellefteå kommun och arbetsgivare (initialt Northvolt och Skellefteå kommun). Fler samarbetspartner har tillkommit under projektet, som exempelvis Stockholms stad, Malmö Stad, Internationella kvinnoföreningen i Malmö och Arbetsförmedlingens fristående aktörer. Samverkan och samarbetet fungerar bra men det är tidskrävande att upprätthålla arbetet med samtliga aktörer. Bakgrunden till att fler parter tillkommit är Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag de senaste åren, som medför att de inte längre har samma kontakt med och kännedom om målgruppen. Den metod som utvecklats och som nu testas inom projektet handlar om att attrahera, identifiera, och inkludera personer utanför pendlingsavstånd som vill flytta till Skellefteå för att leva, verka och bo. En viktig del i projektet handlar om att identifiera hinder och trösklar som står i vägen för geografisk och yrkesmässig rörlighet. Arbetet med att främja arbetsmarknadsmobilitet fortgår.

Ett antal insatser och aktiviteter som genomförts under året ligger även till grund för den sammanvägda bedömningen. Inledningsvis försvårades arbetet inom kompetensförsörjningsområdet då tidigare ansvariga lämnat sina tjänster på Region Västerbotten, och nya/andra medarbetare tagit vid. Ett omfattande arbete med att ta fram förslag till agenda för kompetensförsörjning har avslutats i december då regionala utvecklingsnämnden fastställde agendan. Insatser har även genomförts inom ramen för VO College som fortsätter insatser för digitaliserad praktiksamordning. Inom projektet React EU Relocate testas en metod på en grupp som står närmre arbetsmarknaden för att attrahera, identifiera och inkludera personer utanför pendlingsavstånd som vill flytta till Skellefte för att leva, verka och bo. Särskilt fokus ligger på att locka och identifiera kompetens hos kvinnor.

Indikatorer	
Uppskattad matchning enligt SCB's matchningsindikatorer på regional nivå (gymnasiet) - Tillverkningsindustri	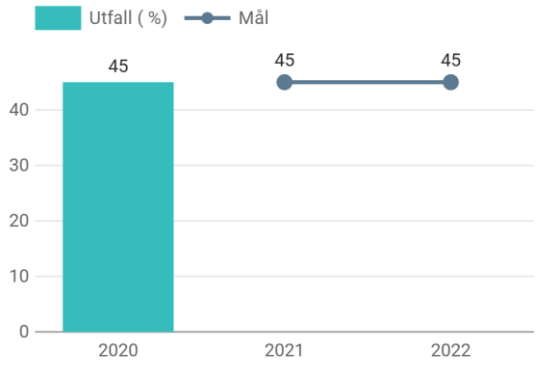
Uppskattad matcning enligt SCBs matchningsindikatorer på regional nivå (gymnasiet) - Vård och omsorg	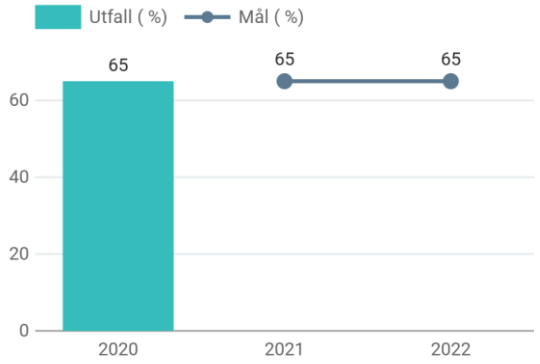

Indikatorer	
Uppskattad matchning enligt SCBs matchningsindikatorer på regional nivå (gymnasiet) - Utbildning	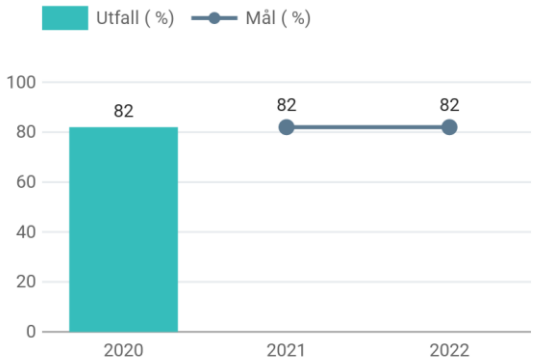
Gymnasieplatser inriktade mot yrkesutbildning	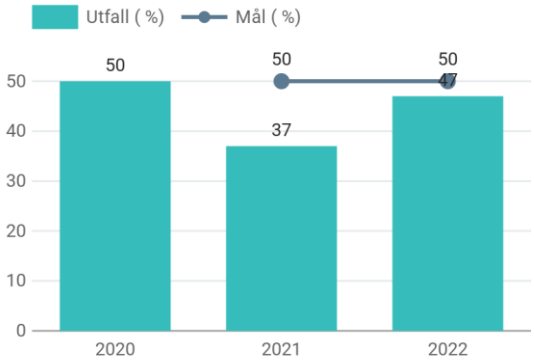
Antal kommuner med deltagare i yrkesvux kurser som genomförs med fjärr/distansteknik	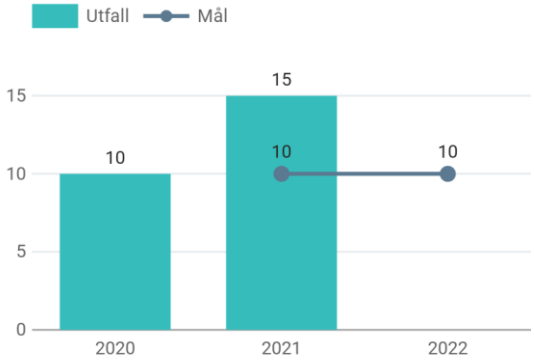
Antal sökta platser hos YH-myndigheten	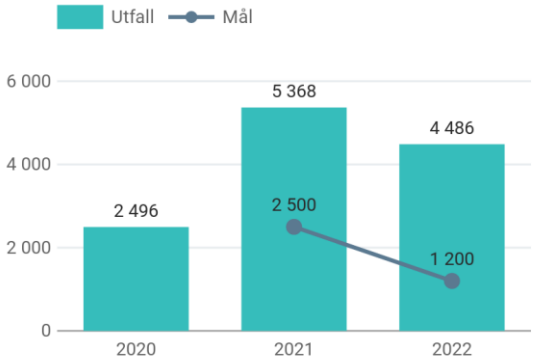

Indikatorer	
Antal samverkansplattformar för erfarenhetsutbyte inom utbildning och näringsliv som upprätthålls.	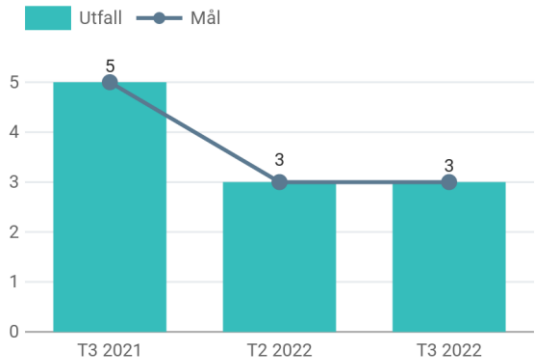

Mål 12.2 RUN utvecklar strukturer för att främja länets export, etableringar och internationella investeringar.

Kommentar

Delmålet bedöms helt uppfyllt vid årets slut.

Under 2022 har 11 lärande- och erfarenhetsträffar med nationella myndigheter och andra Investeringsfrämjande organisationer samt sju träffar med kommuner genomförts. Vid fyra av träffarna med kommuner har det bara varit ett fåtal kommuner eller en enskild kommun med och tre träffar har genomförts med deltagande från i stort sett alla kommuner. Fyra av kommunträffarna har Region Västerbotten genom regional utveckling anordnat. Initiativ har även tagits vid tre tillfällen till träffar med nationella myndigheter.

Det goda resultatet tillskrivs bland annat att det under året bedrivits två internationaliseringsfrämjande projekt som inneburit att resurser i form av tid kunnat läggas på arbetet. Båda projekten har dock avslutats under året. Då internationaliseringsfrämjandet underlättas av regelbundna kontakter med både kommuner och nationella myndigheter samt god samverkan, bedöms aktivt deltagande i fler internationaliseringsfrämjande projekt viktiga i framtiden. En gemensam plattform för samverkan är viktig. De workshops och lärandetillfällen med kommunerna som anordnats har varit uppskattade och skapat mersmak. Trots personalomsättningar har regional utveckling lyckats upprätthålla arbetet med internationaliseringsfrämjandet mycket tack vare de kontakter och nätverk som upparbetats tidigare.

Det finns ett gemensamt erbjudande om rådgivning genom att aktörerna inom Regional Exportsamverkan (RES) samordnat sitt arbete inom RES-grupperingen och projektet Gateway2Export, som drivits av handelskammaren under året. Genom att aktivt delta i styrgruppen för det projektet har det funnits en väg in i det exportfrämjande systemet för företag i Västerbotten. Utfallet är uppnått och ett gemensamt erbjudande finns som är känt av de exportfrämjande aktörerna men det skulle kunna bli tydligare för företagen.
En utmaning är dock att arbetet till viss del är projektberoende. Västerbottens Handelskammare har fått ett uppföljningsprojekt beviljat med start 2023 så det erbjudandet kommer kvarstå. Det blir viktigt att Region Västerbotten även under 2023 aktivt deltar i den styrgruppen för att säkerställa att RES och arbetet i det projektet strävar mot samma mål. För att göra arbetet med gemensamma erbjudanden smidigare krävs att de aktörer som ingår i RES får en bättre kännedom om varandra och har en gemensam bild av systemet. Därför vore det bra att den grupperingen möts oftare än vad som sker idag.

För att erbjudandet ska bli känt hos företagen behöver det vara lättillgängligt och tillgängliggöras även utanför www.verksamt.se, en regional exportplattform skulle underlätta.

Under senare delen av 2022 har arbetet inom Regional Exportsamverkan (RES) nystartat efter personalomsättningar både hos regionala utvecklingsförvaltningen och hos de ingående aktörerna. Det finns en stor vilja till samarbete och samhandling och grupperingen har efter sommaren 2022 trappat upp arbetet och målsättningarna. En lyhördhet hos gruppen för att testa nya arbetssätt som kommit som förslag från de nya medlemmarna har gjort att stor framtidstro finns hos RES-gruppen. Idag finns elva värdeerbjudanden varav tio är färdigställda för att kunna presenteras för kommunerna. Den elfte kräver en del inventering innan den kan

anses färdig.

Utfallet är långt över målet En del arbete med prioriteringar och företagskartläggningar återstår. Fortsatta insatser behövs för att tillgängliggöra värdeerbjudandena, och ge både kommuner och företag verktyg för att nyttja värdeerbjudandena. Ett gediget grund och förankringsarbete är genomfört vilket gör vidare bearbetning av materialet smidigt.

Indikatorer	
Antal lärande och erfarenhetsträffar inom internationalisering genomförs med kommuner och nationella myndigheter.	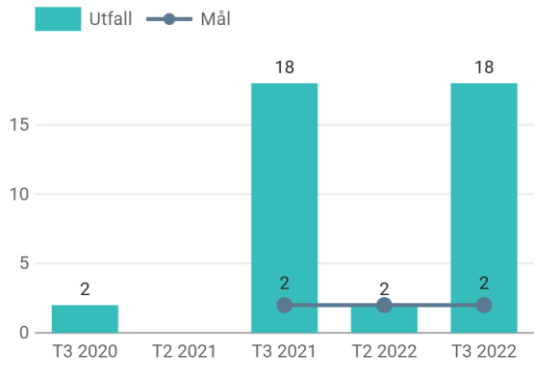
Gemensamma rådgivningserbjudande till företag inom Regional exportsamverkan	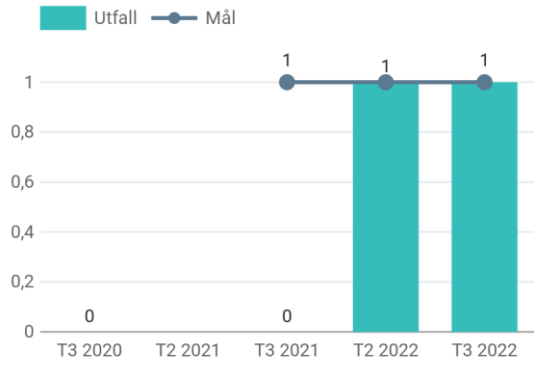
Antal regionala affärserbjudanden för Västerbottens globala affärer.	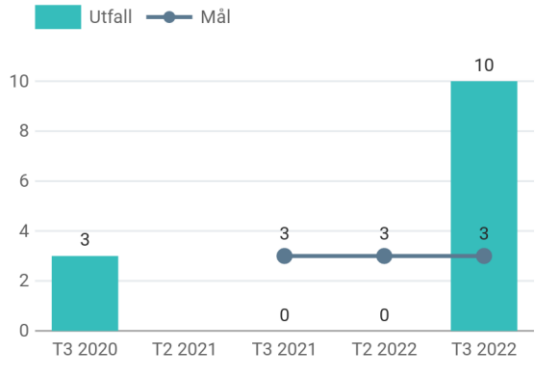

Mål 12.3 RUN främjar strukturer och insatser för att stärka näringslivets förnyelseförmåga och entreprenörskap enligt hållbarhetsaspekterna.

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt.

Vad gäller antal digitala branschdialoger, så har målet för året som helhet uppfyllts. Två branschdialoger har genomförts inom energiområdet. Det som påverkat indikatorn positivt är den omställning som sker i norra Sverige, som skapat ett stort intresse i kommunerna och tillhörande branscher.

När det gäller antalet digitala dialoger med näringslivsenheterna, så har fyra digitala träffar genomförts under året, mot planerade sex träffar. Tre av träffarna genomfördes under våren, medan en träff har kunnat genomföras under hösten. God framförhållning är viktig när det gäller att samla aktörer i länets kommuner.

Indikatorer	
Antal digitala branschdialoger	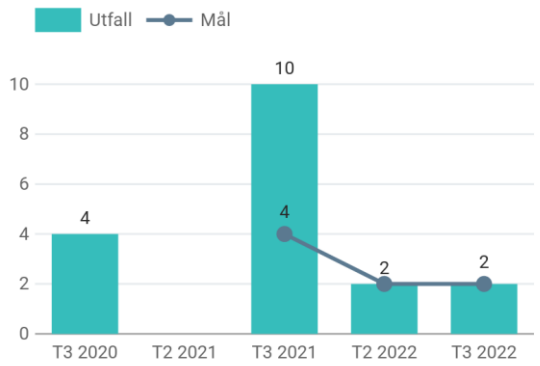
Antal digitala dialoger med näringslivsenheterna	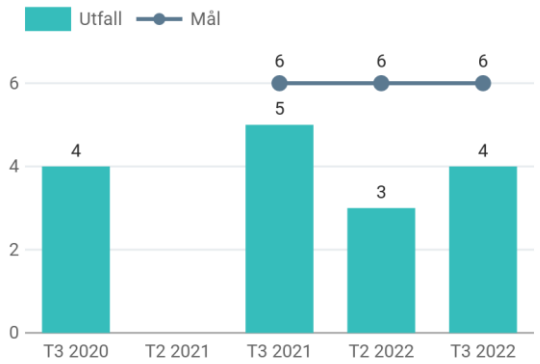

Mål 12.4 RUN investerar i hållbar regional utveckling. Finansierade regionala utvecklingsinsatser, projektmedel, använder hållbarhet – social*, ekologisk**och ekonomisk – som hävstång för stärkt innovationsförmåga och för att identifiera hållbara lösningar på samhällsutmaningar när fler perspektiv och idéer inkluderas.* jämställdhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner**miljö och klimat

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt vid årets slut.
Det är högt ställda ambitioner om måluppfyllelse för de indikatorer som är kopplade till delmålet, och de utfall som kan redovisas vid årets slut är väldigt goda.

Under året har totalt 46 projekt beviljats stöd ur anslag 1:1 under 2022. Totalt har de 46 projekten beviljats 91 343 074 kr varav 13 058 367 kr till RUS-prioritering 1, 40 700 048 kr till RUS-prioritering 2, 52 240 kr till RUS-prioritering 3, 24 726 172 kr till RUS-prioritering 4 och 11 090 932kr till RUS-prioritering 6. Därutöver har 1 715 315 kr beviljats till utvärdering och uppföljning.

Medel har inte beviljats till projekt inom RUS-prioritering 5.Västerbotten – en hälsofrämjande region. Anledningen till detta kan vara att det handlar om ett relativt nytt område i Regionala utvecklingsstrategin. Samtidigt är det ibland svårt att kategorisera projekt då de kan bidra till flera av RUS-prioriteringarna, men bara en prioritering kan väljas. Det kan finnas projekt som bidrar till RUS-prioritering 5, men har beviljats inom andra RUS-prioriteringar såsom 1.Västerbotten – en nytänkande och smart region.

Sett till andelen beviljade projekt som använder mångfald som verktyg i projektet, är det 43 av de 46 projekten som använder mångfald som verktyg. De återstående 3 projekten gör det inte. Orsakerna till utfallet behöver analyseras vidare för att kunna åtgärdas framöver. Tre av de 46 projekten använder inte jämställdhet som verktyg i projekten - även om det är ett gott resultat med 43 av 46 projekt, så nås inte målsättningen om 100 procent vid årets slut.
7 av 46 projekt använder sig inte av miljö och klimat som verktyg i planering, genomförande eller uppföljning.

Indikatorer	
Andel projektmedel (anslag 1:1) som har beviljats 2022 fördelat på respektive RUS prioritering	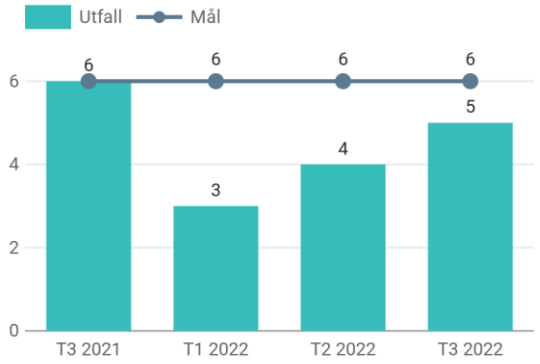
Andel beviljade projekt som använder mångfald som verktyg (vid planering, genomförande eller uppföljning) i projektet	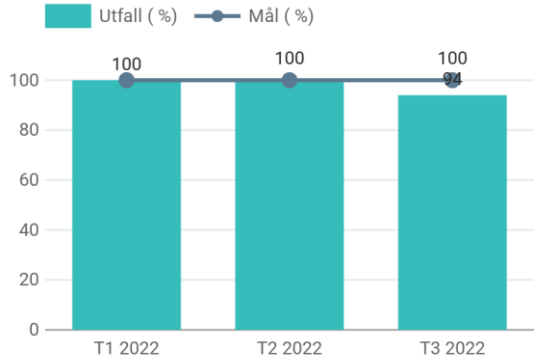
Andel beviljade projekt som använder jämställdhet som verktyg (planering, genomförande eller uppföljning) i projektet	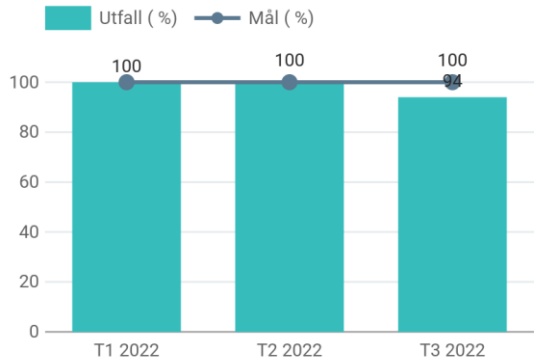
Andel beviljade projekt som använder miljö och klimat som verktyg (planering, genomförande eller uppföljning) i projektet	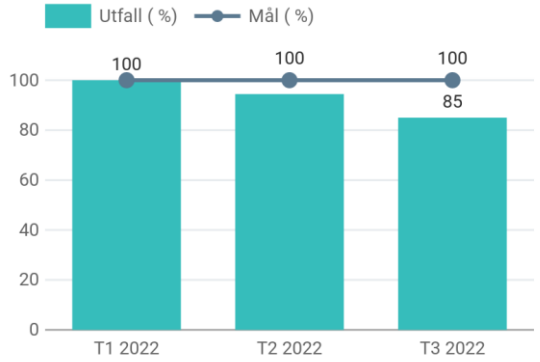

Mål 12.5 RUN investerar i hållbar regional utveckling. Finansierade regionala utvecklingsinsatser, företagsstöd, använder Hållbarhet – social*, ekologisk** och ekonomisk – som hävstång för stärkt innovationsförmåga och för att identifiera hållbara lösningar på samhällsutmaningar när fler perspektiv och idéer inkluderas.*jämställdhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner**miljö och klimat

Kommentar

Delmålet bedöms delvis uppfyllt.

Målsättningen om att företagsstöd som har beviljats under 2022 fördelas enligt regionala utvecklingsstrategins prioriteringar är helt uppfyllt. Alla företagsstöd som beviljats under året passar i regionala utvecklingsstrategins (RUS) prioriteringar. Vad gäller målet om att minst 60 procent av företagsstöden fördelas till investeringsområde A (Bjurholm, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Vindeln och Åsele kommun) har uppfyllts, 75 procent av företagsstöden har fördelats till investeringsområde 1 (tidigare investeringsområde A).

Av beviljat belopp har 16 procent gått till företag som drivs av kvinnor (andel män 76 procent). Målsättningen om att minst 28 procent de företag som drivs av kvinnor som tagit del av företagsstöd har inte uppfyllts. Sett till antalet bifall är det 30 procent kvinnor (och 61 procent män). Insatser som genomförts, till exempel Tillväxtchecken som tagits fram för kvinnor och utomnordiskt födda gör att antalet bifall är högre, men när det gäller företag som fått större stöd (t ex tillverkningsföretag som är den bransch som fått mest stöd) brukar företagsledaren vara man. Av de sexton stöd som beviljats på över 1 mkr är det endast två som har en kvinna som företagsledare.

Målsättningen om tolv beviljade Tillväxtcheckar har delvis uppfyllts - tio stycken har beviljats under året. Insatser har genomförts under året för att nå ut om möjligheten med Tillväxtcheck, fortsatta insatser bedöms viktiga. En sådan åtgärd som kommer att färdigställas under 2023 är en kommunikationsplan för att bland annat nå ut till fler ur underrepresenterade grupper.

Vad gäller målet om antal företag som fått stöd för aktiva åtgärder inom investeringsstöd nås ej målsättningen om tolv företag. Under året har nio företag fått stöd för aktiva åtgärder inom investeringsstöd. Stödet sätts som krav för företag som har tio anställda men kan erbjudas till fler. De flesta företag som får stöd kommer ej upp i tio anställda. Fem företag med fem till åtta anställda har fått aktiva åtgärder under 2022.

Positivt är även att målet om en beviljad Hållbarhetscheck uppfyllts. Tre Hållbarhetscheckar har beviljats under året. God samverkan finns med ESAM - med hjälp av ESAM har ett informationsblad om Hållbarhetschecken tagits fram. Ingen särskild informationsinsats kring den har dock skett utan avvaktas med till 2023 då det varit högt söktryck under hösten. Positivt är även att målet om antal beviljade stöd för kompetensförsörjning utomnordiskt födda har uppfyllts. Av de åtta rekryteringsstöd som beviljats är det sju inom Skellefteå kommun, och ett rekryteringsstöd inom Umeå kommun.

Indikatorer	
Andel företagsstöd som har beviljats 2022 fördelas enligt RUS prioriteringar	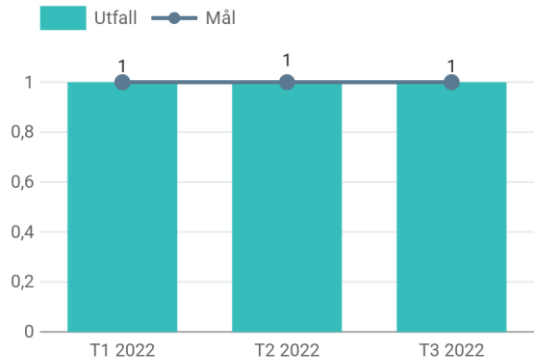
Andel av företagsstöden som fördelas till investeringsområde A*	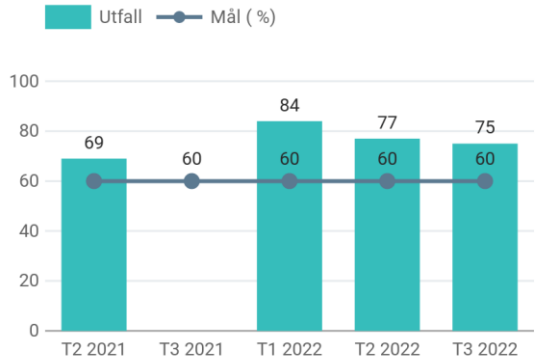
Andel företag drivna av kvinnor som tar del av företagsstöd	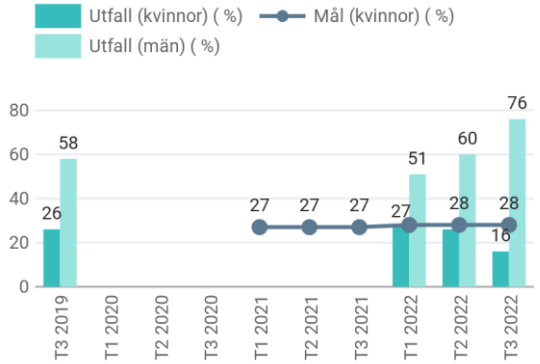
Antal beviljade Tillväxtcheckar	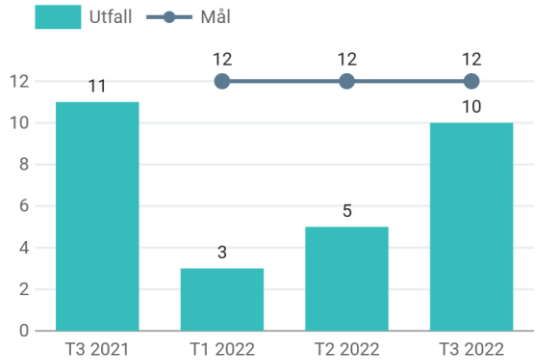

Indikatorer	
Antal företag som fått stöd för aktiva åtgärder inom investeringsstöd	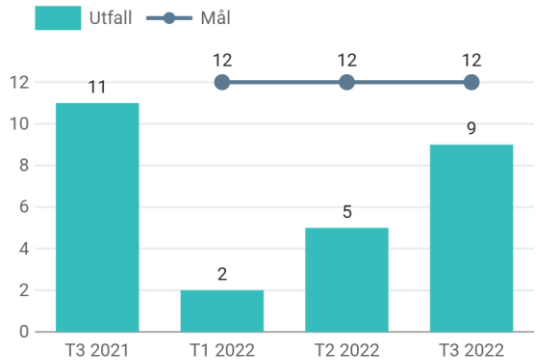
Antal beviljade Hållbarhetscheckar	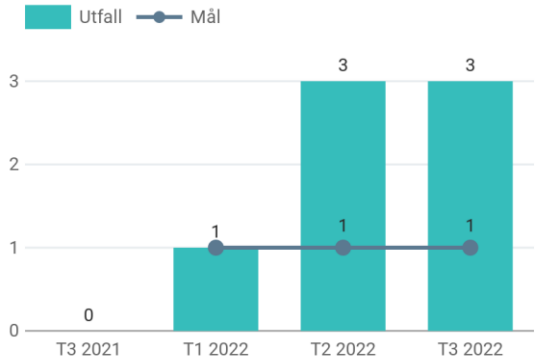
Antal beviljade stöd Kompetensförsörjning - utomnordiskt födda	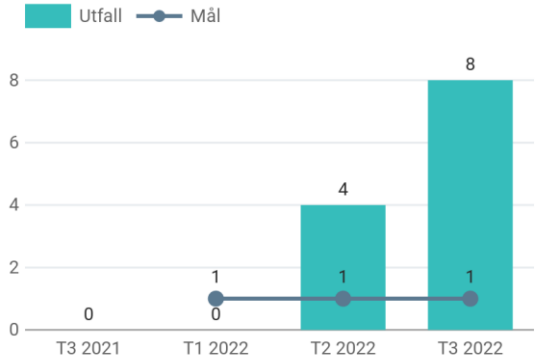

Uppföljning av fullmäktiges uppdrag

Regionfullmäktige har i regionplan för 2022 riktat två stycken uppdrag till regionala utvecklingsnämnden. Ett av uppdragen, Lokalisering av tjänster till länets inlandskommuner är ett delat uppdrag som även riktats till regionstyrelsen. Nedan redovisas hur uppdragen fullgjorts under året.

Nedan redovisas även de uppdrag som regionala utvecklingsnämnden riktat till förvaltningen.

Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum

✔ Avslutad	**Lokalisering av tjänster till länets inlandskommuner** Utreda möjliggörandet av en ökad lokalisering av tjänster till länets inlandskommuner i syfte att stärka den regionala närvaron. Den viktigaste tillgången för utveckling är de människor som bebor en plats. Att utveckla verktyg och arbetssätt för att arbeta, kommunicera och samverka på distans kommer vara fortsatt viktigt även efter pandemin. Regionala utvecklingsnämnden ska under året utreda möjliggörandet av en ökad lokalisering av tjänster till länets inlandskommuner i syfte att stärka den regionala närvaron. Uppföljning av uppdraget sker vid DÅ 2 och ÅR.	Under året har tio rekryteringar genomförts inom regionala utvecklingsförvaltningen. I samband med att fullmäktigeuppdraget rapporterades vid delårsrapport per augusti 2022, så konstaterades att det inte finns några identifierade hinder för att vidta åtgärder i syfte att underlätta för chefer att rekrytera medarbetare till andra placeringsorter inom länet, i enlighet med intentionen i fullmäktiges uppdrag. Bedömningen är även att en prövning av tjänsts placeringsort/-er i samband med rekrytering skulle vara möjlig för ett flertal tjänster inom förvaltningen då samtliga medarbetare inom förvaltningen i grunden har ett regionalt uppdrag att verka för hela länets utveckling, oaktat placeringsort. I samband med delårsrapportering per augusti gjordes bedömning att förvaltningarna bör möjliggöra för att kontinuerlig prövning av möjligheten för chef att komma överens med enskild medarbetare om placeringsort vid tillsättande av tjänst blir en del av rekryteringsrutin. Behov av informationsinsatser till berörda chefer och HR-partners inom regionstyrelsens förvaltning och regionala utvecklingsförvaltningen identifierades. **Väsentliga händelser sedan tidpunkt för föregående rapportering** Projektet Flexibel arbetsplats har fortskridit. Samtliga medarbetare från regionala utvecklingsförvaltningen har nu flyttat ut från lokalerna på Västra Norrlandsgatan 13 och flyttat in i Region Västerbottens lokaler på Köksvägen 11 (Regionens hus) helt eller delvis. I samband med flytt har det varit möjligt för samtliga medarbetare som har placering i Regionens hus att välja antingen en fast plats eller en lösning som innebär distansmix. Av regionala utvecklingsförvaltningens medarbetare är det 11 medarbetare som valt fast plats, övriga medarbetare med placeringsort i Umeå har valt distansmix. Regionövergripande information har riktats till HR-partners i november om att använda en gemensam formulering i texter till rekryteringsannonser för tjänster inom Region Västerbotten: ”Flexibel placeringsort kan tillämpas där så är möjligt” vid annonsering. Införandet av text prövas från rekrytering till rekrytering i dialog med rekryterande chef. Denna hantering kommer även att föras in i stödmaterial till HR-partners. Under verksamhetsåret 2022 har tio stycken rekryteringar inletts i regionala utvecklingsförvaltningen: • 5 av 10 rekryteringar avser tillsvidareanställning (varav två under förutsättning av fattade beslut), • 2 av 10 rekryteringar rymmer formulering om ”under förutsättning av fattade beslut”, • 1 av 10 rekryteringar görs under förutsättning att finansiering erhålles Tre av årets tio rekryteringar har påbörjats från och med november månad sedan möjligheten införts om att lägga till text om flexibel placeringsort kan tillämpas där så är möjligt vid annonsering. Möjligheten har inte bedömts möjligt vid någon av rekryteringarna: Två av rekryteringarna är visstidsanställningar knutna till projektfinansiering (en med placeringsort Skellefteå och en med placeringsort i Umeå). Den tredje rekryteringen avser tjänst som verksamhetschef till företag- och projektfinansiering där majoriteten av medarbetarna har sin huvudsakliga arbetsplats i Umeå	Tertial: aug, dec 2022-12-31
✔ Avslutad	**Västerbotten ska ligga i framkant i användning och**	Under tertial 3 har den regionala utvecklingsförvaltningen (RUF) fortsatt att verka för att påskynda och säkerställa att hela	Tertial: aug, dec

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
	utveckling av 5G och därigenom skapa förutsättningar för att utveckla såväl det regionala näringslivet som offentlig sektors verksamhet. För att påskynda och säkerställa att hela Västerbotten får tillgång till 5G behöver ett påverkansarbete bedrivas på såväl nationell som på europeisk nivå. Arbetet innefattar såväl myndigheter som telekomoperatörer. För att kunna nyttja de möjligheter som 5G medför, behöver insatser som innefattar kompetensutveckling, pilot- och utvecklingsprojekt samt etablerande av testmiljöer genomföras inom såväl det regionala näringslivet som offentlig sektor. Regionala utvecklingsnämnden ska under året följa utvecklingen. Indikatorer som används för att följa uppdraget: Genomförda påverkansinsatser Genomförda kompetensutvecklingsinsatser Antal pilot- och utvecklingsprojekt	Västerbotten får tillgång till 5G. De prioriteringar avseende täckningskrav inför som RUF sammanställt inför auktionen av 900 Mhz bandet har tagits emot av Post- och telestyrelsen (PTS). I samband med detta gick PTS ut med en ny konsultations avseende prioritering av tågförbindelser i Södra Sverige som en del i täckningskraven inför den kommande auktionen. RUF lämnade via regional bredbandskoordinator synpunkter på denna konsultation då det är märkligt att staten ingriper med åtgärder på de mest högtrafikerade sträckorna och de mindre trafikerade sträckorna inte alls omfattas av åtgärder. Nya projekt för att riktat främja och öka användningen av 5G i näringsliv och offentlig sektor har inte kunnat påbörjats, då det dels inte funnits möjlighet att söka riktade projektmedel under perioden och dels utifrån den i dag bristfälliga tillgången till 5G. Utan fokus har istället varit att kontinuerligt följa upp med operatörer utbyggnadsstatus för att längre fram kunna nyttja 5G för nya användningsområden.	2022-12-31

Uppdrag från nämnd till förvaltning

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
✔ Avslutad	**Aktivt arbete för genomförande av den regionala livsmedelsstrategin** Regionala utvecklingsnämnden uppdrar till förvaltningen att under året initiera arbete inom tre insatsområden där Region Västerbotten har ett utpekat ansvar i den regionala livsmedelsstrategin.	Under året har en webbsida etablerats för att stödja implementeringen av Västerbottens regionala livsmedelsstrategi, www.vasterbottensmat.se. Webbsidan fungerar som informationsnav för den regionala livsmedelsstrategin. Regionala utvecklingsförvaltningen arbetar med att hitta väl fungerande samarbetsformer för genomförandefasen. Arbete har initierats inom två insatsområden där Region Västerbotten har ett utpekat ansvar: Mat i offentliga kök, samt Stärkt innovationskraft inom livsmedelsnäringen. Ett identifierat utvecklingsbehov är att arbetet med samordning behöver förstärkas. Dialog har förts med aktörer inom länet om gemensamma samordningsinsatser för att stärka upp arbetet.	Tertial: apr, aug, dec 2022-12-31

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
✔ Avslutad	**Regional innovationsstrategi för Västerbottens län** Nuvarande strategi ”Regional innovationsstrategi för Västerbotten 2014-2020 (RIS3)” upphör att gälla och måste ersättas. Nämnden uppdrar till förvaltningen att ta fram förslag till ny regional innovationsstrategi för smart specialisering i Västerbotten.	Arbetet med framtagandet av en ny regional innovationsstrategi för Västerbotten 2022-2030 avslutades och övergick i en en förvaltnings- och genomförandefas i samband med att den regionala utvecklingsnämnden (RUN) beslutade och fastställde strategin den 25 maj 2022.	Tertial: apr, aug, dec 2022-12-31
✔ Avslutad	**Struktur och organisation för regional innovationsledning** En struktur och organisation för en proaktiv regional innovationsledning i Västerbottens län, som orkestrerar aktörerna i Västerbottens innovationsekosystem saknas. Nämnden uppdrar till förvaltningen att ta fram förslag till struktur och organisation för regional innovationsledning.	Arbetet med framtagandet av förslag till struktur och organisation för regional innovationsledning har fortskridit enligt plan inom ramen för projektet Regional innovationsledning Västerbotten (RIV). Förslaget kommer att presenteras och publiceras i samband med att RIV-projektet avslutas under det första kvartalet 2023.	Tertial: apr, aug, dec 2022-12-31
✔ Avslutad	**Ny regional digital agenda för Västerbottens län** Regionala utvecklingsnämnden uppdrar till förvaltningen att under 2022 ta fram förslag till en ny regional digital agenda för Västerbottens län.	Under tertial 3 har uppdraget att ta fram en regional digitaliseringsstrategi för Västerbotten 2022-2030 (RDS) fortsatt enligt plan. Den 8 december fattade regionala utvecklingsnämnden beslut om att fastställa en ny regional digitaliseringsstrategi för Västerbotten 2022–2030. Efter korrektur och införande av illustrationer kommer den fastställda versionen att publiceras på Region Västerbottens webbplats under januari månad 2023. Arbetet med den regionala digitaliseringsstrategin för Västerbotten 2022-2030 övergår nu till en förvaltnings- och genomförandefas.	Tertial: apr, aug, dec 2022-12-31

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
✔ Avslutad	**Mål för anpassning av bytespunkter för personer med funktionsnedsättning** År 2030 ska det finnas minst trettio bytespunkter i Västerbotten som är anpassade för personer med funktionsnedsättning enligt gällande trafikförsörjningsprogram. Nämnden uppdrar till förvaltningen att under 2022 ta fram ett mål för antal bytespunkter som är anpassade efter en miniminivå för anpassning av bytespunkter för personer med funktionsnedsättning.	Det finns redan i Trafikförsörjningsprogrammet ett mål för antalet bytespunkter, antalet är minst 30. Det som uppnåtts under 2022 är att Länstrafikens ledningsgrupp i november slutligen fastställt Hållplatshandbok som Länstrafiken i samarbete med Region Västerbotten tagit fram. I hållplatshandboken finns Hållplatsklasser 1-5 beskrivna.I handboken beskrivs också att de minst 30 bytespunkterna ska pekas ut och säkerställas baserat på bland annat det prioriterade nätet i trafikförsörjningsprogrammet, antalet resenärer idag och potentiellt, kommunernas viktigaste trafik- och bebyggelsestråk, och att de minst 30 hållplatserna kommer att väljas bland busshållplatser av klass 2 och 1, av regionen i samråd med kommunerna. Målstandard för hållplatsklasserna 1-2 innebär en rekommendation om plattform med tillgänglighetsanpassning, väderskydd, belysning i väderskydd, och gång- och cykelanslutning. I hållplatser klass 1 rekommenderas tillgänglighetsanpassad infoskylt. Mer information finns i hållplatshandboken.	År 2022-12-31
✔ Avslutad	**Uppdrag att verka för att öka takten av utbyggnad av laddinfrastruktur i Västerbotten** Nämnden uppdrar till förvaltningen att under 2022 verka för att öka takten av utbyggnad av laddinfrastruktur i Västerbotten.	Under året har huvudsakligen insatser för att planera fortsatt arbete genomförts. Under 2023 kommer ett styrande dokument för energi tas fram.	År 2022-12-31

2.4 Förväntad utveckling

De senaste åren har inneburit stora påfrestningar för länets aktörer. En pandemi har följts av ett krig i Europa med de konsekvenser som detta medfört vad gäller tillgång till material, kostnadsutveckling på en mängd olika produkter och tjänster, påverkan på infrastruktur och en ny säkerhetspolitisk ordning.

Det är av särskild vikt att Region Västerbotten som regionalt utvecklingsansvarig fortsätter utveckla beredskapen för att kunna agera snabbt och flexibelt för att stödja den samhällsomvandling som sker i länet. De senaste åren har även fört med sig positiva påfrestningar genom den nyindustrialisering i norra Sverige som sätter Västerbotten i centrum för möjliga investeringar och satsningar, framtidstro, utökade möjligheter till innovativa lösningar och etableringar. För att ta tillvara den potential som finns för en hållbar regional utveckling och tillväxt behövs fortsatta insatser inom samtliga sakområden. 2022 inleddes i en tid av fortsatt pandemi när restriktioner fortfarande gällde. Under året har restriktioner lättat, vilket framförallt märks i en starkt positiv resandeutveckling under hösten i synnerhet- men behovet av stöd och insatser till näringslivsaktörer, civilsamhället och andra aktörer är fortsatt stort.

Även om kollektivtrafikresandet har kommit igång, så innebär den höga kostnadsutvecklingen vad gäller bland annat drivmedel, att kollektivtrafikens förutsättningar fortsatt utmanas. Kommande år kommer att innebära stora ekonomiska utmaningar för Region Västerbotten, men även för viktiga samverkansparter i det regionala utvecklingsuppdraget. En bred samverkan med länets kommuner, länsstyrelse, näringslivsaktörer, civilsamhälle, myndigheter och utbildningsanordnare är av största vikt för att möta framtida utmaningar. En stor utmaning inför kommande år är att säkerställa tillräckliga förutsättningar och resurser för det regionala utvecklingsuppdraget.

3 Driftredovisning

3.1 Ekonomiskt resultat

Region Västerbotten	December	Ackumulerat December					Helår
Gruppering	Avvikelse	Ack Utfall föreg år	Ack Utfall innev år	Ack Budget innev år	Avvikelse	Förändring utfall i %	Årsbudget
Verksamhetens intäkter							
Försäljning av tjänster	349	1 126	3 399	2 784	616	201,8 %	2 784
Övriga intäkter	24 596	258 913	314 345	253 816	60 529	21,4 %	253 816
Total	24 946	260 039	317 744	256 600	61 145	22,2 %	256 600
Verksamhetens kostnader							
Personal	552	-96 407	-90 966	-99 317	8 351	-5,6 %	-99 317
Övriga personalkostnader	-417	-2 350	-8 364	-7 676	-689	255,9 %	-7 676
Medicinskt o tandv mtrl		-3	-2		-2	-32,6 %	
Övrig direkt produktion	-17 869	-436 846	-538 777	-451 503	-87 274	23,3 %	-451 503
Köp av verksamhet o tjänster	-360	-21 600	-26 556	-23 249	-3 307	22,9 %	-23 249
Fastighetskostnader	-156	-8 512	-9 012	-7 745	-1 267	5,9 %	-7 745
IT/MT poster	-622	-5 639	-5 988	-4 144	-1 844	6,2 %	-4 144
Övriga poster	-1 286	-60 248	-57 629	-59 844	2 215	-4,3 %	-59 844
Total	-20 158	-631 605	-737 296	-653 478	-83 818	16,7 %	-653 478
Total	4 787	-371 566	-419 551	-396 878	-22 673	12,9 %	-396 878

Den regionala utvecklingsnämndens ackumulerade nettokostnader för år 2022 uppgår till 419 miljoner kronor, vilket är 4,8 miljoner kronor högre än föregående år, och ger en nettokostnadsutveckling på 12,9 procent. Budgetavvikelsen i december är 4,8 miljoner kronor medan den ackumulerade avvikelsen är -22,7 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen för december förklaras av att den reservering för befarade underskott i de två kollektivtrafikbolagen Länstrafiken i Västerbotten AB och Norrtåg AB kunde reduceras i december då det förväntade samlade underskottet avseende kollektivtrafiken 2022 reducerats jämfört med vad som tidigare prognosticerats. Den totala budgetavvikelsen beror på reservering för befarade underskott för 2022 i de båda kollektivtrafikbolagen. Samtidigt har några av verksamhetsområdena en lägre kostnadsupparbetning än budgeterat samt att basbudgeterad personal har finansierats av projekt istället för att belasta basbudgeten. De största avvikelserna finns under övriga intäkter samt produktionskostnader (kostnader som till stor del avser anslag till kollektivtrafikbolagen samt kulturbolagen). Avvikelserna beror delvis på en ny, ej budgeterad, hantering av fordonshyra kopplat till Norrtåg AB, som tillkommit i samband med att Norrtåg AB blev direktägt av Region Västerbotten från och med 1 januari 2022. Region Västerbotten faktureras kostnader från AB Transitio och vidarefakturerar sedan dessa till Norrtåg, vilket alltså påverkar både intäkts-och kostnadssidan. Detta förklarar drygt 34 miljoner kronor av avvikelsen på både intäkts- och kostnadssidan. När det gäller kostnadssidan uppstår även en negativ budgetavvikelse på grund av ovannämnda reservering för underskott i kollektivtrafikbolagen (25 miljoner kronor), totalt sett en avvikelse på 59 miljoner kronor. Ytterligare en förklaring till avvikelserna är den statliga ersättning för biljettintäktsbortfall, 21 miljoner kronor, som erhölls i december - dessa medel påverkar både intäkts- och kostnadssidan då ersättningen inbetalades till Region Västerbotten som i sin tur vidareförmedlade den till respektive bolag.

3.2 Ekonomisk analys

Analys av avvikelser och förslag till åtgärder

Kostnadsslag /avvikelsområde	Analys - orsak till avvikelse	Aktivitet för att komma till rätta med avvikelser
Kollektivtrafik	Kraftig kostnadsutveckling och delvis fortsatt lägre biljettintäkter än budgeterat.	En ansökan om statlig kompensation skickades in under hösten 2022 och i slutet av året beviljades 86% (21,1 mkr) av ansökta medel. En del av detta tillföll Region Västerbotten och reducerade därmed den förväntade negativa budgetavvikelsen avseende kollektivtrafiken. En utredning om taxor och produkter inom Länstrafiken kommer att presenteras i början av 2023 och får eventuellt effekt under 2023.

4 Bilagor

4.1 Bilaga Budgetomfördelningar 2022

4.2 Bilaga Uppföljning av bolag

Utöver sammanställning av väsentliga händelser för de bolag där Region Västerbotten har en ägarandel som överstiger 20 procent, och var verksamhet faller inom nämndens ansvarsområde biläggs även inlämnade VD-kommentarer för dessa bolag:

- AC-Net Externservice AB,
- AC-Net Internservice AB,
- Almi Företagspartner Nord AB,
- Bussgods i Norr AB,
- Länstrafiken i Västerbotten AB,
- Norrbotniabanan AB,
- Norrlandsoperan AB,
- Norrtåg AB,
- Skellefteå museum AB,
- Skogs- och samemuseet i Lycksele AB
- Västerbottens museum AB,
- Västerbottensteatern AB.